

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედექსი“

ფინანსური ანგარიშგება

*2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

3

ფინანსური ანგარიშგება

მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

6

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

7

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

8

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

9

შინაარსი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1 ძირითადი საქმიანობა.....	10
2 მომზადების საფუძველი	10
3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები	11
4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები	25
5 ახალი და განახლებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები	26
6 წმინდა საპროცენტო შემოსავალია	27
7 გაცემული სესხებიდან მიღებული ჯარიმები	27
8 ხელფასები და თანამშრომელთა სარგებელი	27
9 საოპერაციო და ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები	27
10 სხვა არასაოპერაციო ხარჯები.....	28
11 დაბეგვრა.....	28
12 ფული და ფულის ეკვივალენტები	29
13 მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	29
14 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები.....	30
15 ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	36
16 საინვესტიციო ქონება	36
17 სხვა აქტივები	36
18 მიღებული სესხები და კრედიტები	36
19 აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულება	38
20 კაპიტალი	38
21 რიკების მართვა, კორპორატიული მმართველობა და შიდა კონტროლი	39
22 კაპიტალის მართვა	48
23 პირობითი ვალდებულებები	49
24 გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან	49
25 ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების რეალური ღირებულება.....	50
26 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები.....	51

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედექსის“ მფლობელებსა და ხელმძღვანელობას

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ აუდიტი შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედექსის“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგებისა, რომელიც შედგება 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ასევე ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულად ნაკადებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტს წარვმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები აღწერილია ჩვენი დასკვნის ნაწილში - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“.

ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს („ბესს“) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსისა და საქართველოში ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის განხორციელებისას საჭირო ეთიკური მოთხოვნების შესაბამისად. გარდა ამისა, შევასრულეთ ამ ნორმებითა და ბესს-ის ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

სხვა გარემოებები

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება 2022 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის აუდიტირებული იყო სხვა აუდიტორული ფირმის მიერ, რომელმაც 2023 წლის 24 მარტს გამოსცა უპირობო მოსაზრება.

სხვა ინფორმაცია, რომელიც მოცემულია კომპანიის მმართველობის ანგარიშგებაში

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს ინფორმაციას, რომელიც შეტანილია მმართველობით ანგარიშში, მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და ჩვენ მიერ მასზე გაცემულ აუდიტორის დასკვნას. სავარაუდოდ, მმართველობითი ანგარიშგება ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ, რომელზეც ჩვენ დამატებით გამოვთქვავთ მოსაზრებას.

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და არანაირი ფორმის მარწმუნებელ დასკვნას არ წარმოვადგენთ მასზე.

ჩვენ მიერ ჩატარებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია.

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფას-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია კომპანიის ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად ფუნქციონირებადობის პრინციპის

გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს.

უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან თანდართულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ის შესაბამისად აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. გარდა ამისა, ჩვენ ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის მექანიზმებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორულ დასკვნაში

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა (გაგრძელება)

- ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, ახსნა-განმარტებებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

მიხეილ აბაიაძე, გარიგების პარტნიორი (SARAS-A-865011)

შპს „მოორ ეიბისი“ (SARAS-F-320544)

2024 წლის 17 მაისი

თბილისი, საქართველო

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა (გაგრძელება)

- ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, ახსნა-განმარტებებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

მიხეილ აბაიაძე, გარიგების პარტნიორი (SARAS-A-865011)

შპს „მოორ ეიზისი“ (SARAS-F-320544)

2024 წლის 17 მაისი

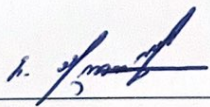
თბილისი, საქართველო

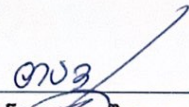

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიუსი“
 მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება
 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ლარი)

	შენიშვნები	2023	2022
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დაანგარიშებული			
საპროცენტო შემოსავალი		672,244	665,375
საპროცენტო ხარჯი		(320,974)	(287,735)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	6	351,270	377,640
გაუფასურების აღდგენა/(ზარალი) გაცემულ სესხებზე	14	36,454	(43,895)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხის გაუფასურების ანარიცხის შემდეგ		387,724	333,745
გაცემულ სესხებზე მიღებული ჯარიმები	7	96,977	172,064
კურსთაშორისი სხვაობიდან წარმოშობილი წმინდა მოგება		3,447	49,489
ხელფასები და თანამშრომელთა სარგებელი	8	(299,406)	(278,186)
საოპერაციო და ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები	9	(318,805)	(235,838)
სხვა არასაოპერაციო ხარჯები	10	250,682	-
მოგება / (ზარალი) დაბეგვრამდე		120,619	41,274
მოგების გადასახადის ხარჯი/სარგებელი	11	(27,905)	(10,722)
წლის მოგება / (ზარალი)		92,715	30,552
სხვა სრული შემოსავალი			
მოგება ძირითადი საშუალებების გადაფასებიდან		55,433	-
მთლიანი სრული შემოსავალი		148,148	30,552

6-51 გვერდებზე მოცემული ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მიერ დამტკიცდა 2024 წლის 17 მაისი და მისი სახელით ხელი მოეწერა შემდეგი პირების მიერ:

 ზურაბ აბულაძე
 აღმასრულებელი დირექტორი

 ნინო თუგდიშელი
 მთავარი ბუღალტერი

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიქსი“
 მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება
 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ლარი)

	შენიშვნები	2023	2022
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დაანგარიშებული			
საპროცენტო შემოსავალი		672,244	665,375
საპროცენტო ხარჯი		(320,974)	(287,735)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	6	351,270	377,640
გაუფასურების აღდგენა/(ზარალი) გაცემულ სესხებზე	14	36,454	(43,895)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხის გაუფასურების ანარიცხის შემდეგ		387,724	333,745
გაცემულ სესხებზე მიღებული ჯარიმები	7	96,977	172,064
კურსთაშორისი სხვაობიდან წარმოშობილი წმინდა მოგება		3,447	49,489
ხელფასები და თანამშრომელთა სარგებელი	8	(299,406)	(278,186)
საოპერაციო და ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები	9	(318,805)	(235,838)
სხვა არასაოპერაციო ხარჯები	10	250,682	-
მოგება / (ზარალი) დაბეგვრამდე		120,619	41,274
მოგების გადასახადის ხარჯი/სარგებელი	11	(27,905)	(10,722)
წლის მოგება / (ზარალი)		92,715	30,552
სხვა სრული შემოსავალი			
მოგება ძირითადი საშუალებების გადაფასებიდან		55,433	-
მთლიანი სრული შემოსავალი		148,148	30,552

6-51 გვერდებზე მოცემული ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მიერ დამტკიცდა 2024 წლის 17 მაისი და მისი სახელით ხელი მოეწერა შემდეგი პირების მიერ:

ზურაბ ახალაია
 აღმასრულებელი დირექტორი

ნინო თავდიშვილი
 მთავარი ბუღალტერი

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედექსი“
 ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
 (ლარი)

	შენიშვნები	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	12	423,160	191,490
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	13	443,751	405,300
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	14	2,814,448	3,251,102
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	15	58,632	1,801
საინვესტიციო ქონება	16	277,182	-
აქტივის გამოყენების უფლება	19	63,320	112,877
დასაკუთრებული აქტივები		-	26,524
სხვა აქტივები	17	56,925	79,294
სულ აქტივები		4,137,418	4,068,388
ვალდებულებები და კაპიტალი			
ვალდებულებები			
მიღებული სესხები და კრედიტები	18	2,357,931	2,224,830
საიჯარო ვალდებულებები	19	66,098	117,635
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	11	52,353	42,807
სხვა ვალდებულებები		25,220	5,763
სულ ვალდებულებები		2,501,602	2,391,035
კაპიტალი			
გადაფასების რეზერვი	20	55,433	-
საწესდებო კაპიტალი	20	1,000,000	1,000,000
გაუნაწილებელი მოგება	20	580,383	677,353
სულ კაპიტალი		1,635,816	1,677,353
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		4,137,418	4,068,388

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედექსი“
 საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება
 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ლარი)

	საწესდებო კაპიტალი	ძირითადი საშუალებების გადაფასები რეზერვი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	1,000,000	-	836,275	1,836,275
სულ წლის მოგება	-	-	30,552	30,552
მთლიანი სრული შემოსავალი	-	-	-	-
გამოცხადებული და გადახდილი დივიდენდები	-	-	(189,474)	(189,474)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	1,000,000	-	677,353	1,677,353
სულ წლის მოგება	-	-	92,715	92,715
მთლიანი სრული შემოსავალი	-	55,433	-	55,433
გამოცხადებული და გადახდილი დივიდენდები	-	-	(189,685)	(189,685)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	1,000,000	55,433	580,383	1,635,816

შენიშვნები 10-51 გვერდებზე წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიქსი“
 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ლარი)

	შენიშვნები	2023	2022
მოგება დაბეგვრამდე		120,619	41,274
კორექტირებები:			
გაუფასურების აღდგენა / (ზარალი)	14	(36,454)	27,209
ცვეთა და ამორტიზაცია	15;19	50,327	57,219
საინვესტიციო ქონების გადაფასება	16	(250,682)	-
საპროცენტო შემოსავალი	6	(672,244)	(665,375)
საპროცენტო ხარჯი	6	320,974	287,735
საკუროსო სხვაობიდან წარმოშობილი ზარალი		(3,447)	(49,489)
		(470,907)	(301,427)
კლება/(ზრდა) კლიენტებზე გაცემულ სესხებში		488,303	(394,600)
კლება/(ზრდა) სხვა აქტივებში		26,289	(43,657)
(კლება)/ ზრდა სხვა ვალდებულებებში		1,130	1,784
საოპერაციო საქმიანობებში გამოყენებული ფულადი		44,815	(737,900)
სახსრები პროცენტამდე და დაბეგვრამდე			
მიღებული პროცენტი		652,376	694,116
გადახდილი პროცენტი		(314,075)	(288,982)
წმინდა ფულადი სახსრები (გამოყენებული) /		383,116	(332,766)
მიღებული საოპერაციო საქმიანობიდან			
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		(2,168)	(2,168)
დეპოზიტის განთავსება		(38,759)	-
წმინდა ფულადი სახსრები გამოყენებული		(40,927)	(4,146)
საინვესტიციო საქმიანობაში			
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
მიღებული სესხები და კრედიტები	18	1,062,623	749,756
მიღებული სესხებისა და კრედიტების დაფარვა	18	(931,748)	(584,035)
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა	19	(51,537)	(42,820)
გადახდილი დივიდენდები	20	(189,685)	(189,474)
წმინდა ფულადი ნაკადები მიღებული საფინანსო		(110,347)	(66,573)
საქმიანობიდან			
წმინდა ზრდა/(კლება) ფულად სახსრებსა და მათ		231,842	(403,485)
ეკვივალენტებში			
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ		(172)	(172)
ეკვივალენტებზე			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		191,490	604,771
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	12	423,160	191,490

შენიშვნები 10-51 გვერდებზე წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

**შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედექსი“
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
(ლარი)**

1 ძირითადი საქმიანობა

(ა) ორგანიზაცია და ოპერაციები

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედექსი“ (შემდგომში „კომპანია“) დაფუძნდა 2012 წლის 24 აგვისტოს. კომპანია საკრედიტო საშუალებებს სთავაზობს მცირე მეწარმეებს მათი საქმიანობების გაზრდისა და ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესებისთვის.

კომპანიის იურიდიული მისამართია ხიზანიშვილის ქუჩა №14, თბილისი, საქართველო. მისი რეგისტრაციის ნომერია 400058030.

კომპანიის უმაღლესი მმართველობითი ორგანოა „აქციონერთა საბჭო“. „კომპანიის“ ოპერაციების ზედამხედველობას ახორციელებს „სამეთვალყურეო საბჭო“, რომლის წევრებსაც „აქციონერთა საბჭო“ ნიშნავს. კომპანიის ყოველდღიურ მართვას ახორციელებს „სამეთვალყურეო საბჭოს“ მიერ დანიშნული „აღმასრულებელი დირექტორი“.

კომპანია დაფუძნებულია საქართველოს მოქალაქეების ვახტანგ ბარათიას, მიხეილ ცოგოშვილისა და ზურაბ ახალაიას მიერ კომპანიის საწესდებო კაპიტალში შესაბამისი წილებით 70%, 20% და 10%.

კომპანიას ჰყავდა შემდეგი აქციონერები:

2023 წლის 31 დეკემბერს:

სოფიო დევდარიანი – 40%;

ნატალია კეკელიძე – 30%;

ზურაბ ახალაია – 30%.

2022 წლის 31 დეკემბერს:

სოფიო დევდარიანი – 40%;

ნატალია კეკელიძე – 30%;

ზურაბ ახალაია – 30%.

დაკავშირებულ მხარეებთან გარიგებები წარმოდგენილია მე-24 შენიშვნაში.

(ბ) ბიზნეს გარემო

კომპანია საქმიანობას ეწევა საქართველოში, შესაბამისად მასზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური ფაქტორები და ფინანსური ბაზრები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თვისებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი სტრუქტურები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა მათი ინტერპრეტირება განსხვავებულად ხდება და ისინი ხშირად ექვემდებარებიან ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო და ფისკალურ სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოქმნის.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას კომპანიის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან.

2 მომზადების საფუძველი

(ა) შესაბამისობის დეკლარაცია

თანდართული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ (შემდეგში „ფასს“) შესაბამისად.

(ბ) შეფასების საფუძველი

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის წესით, ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ისტორიული ღირებულების საფუძველზე, გარდა მოგებაში ან ზარალში რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტებისა, რომლებიც რეალური ღირებულებით აღრიცხება.

(გ) საოპერაციო და წარსადგენი ვალუტა

კომპანიის საოპერაციო ვალუტაა ლარი (GEL), რომელიც საქართველოს ეროვნულ ვალუტას წარმოადგენს. ის ყველაზე უკეთ ასახავს შესაბამისი მოვლენებისა და ვითარებების უმრავლესობის ეკონომიკურ არსს.

ლარი ასევე წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის ვალუტას. ლარში წარმოდგენილი ყველა ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს სავალუტო ერთეულამდე.

2 მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

(დ) შეფასებების და მსჯელობის გამოყენება

ფასს-ებთან შესაბამისი ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს ისეთი მსჯელობის, შეფასებებისა და დაშვებების გამოყენებას, რომლებიც გავლენას ახდენენ კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკაზე და წარმოდგენილი აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების ოდენობაზე. ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისგან.

შეფასებები და დაშვებები მუდმივად გადაიხედება. სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებები აისახება იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მათი გადახედვა და ნებისმიერ შემდგომ პერიოდში, რომელზეც მათ ექნებათ გავლენა.

მსჯელობები

ქვემოთ მოცემულ შენიშვნებში მოცემულია ინფორმაცია იმ შეფასებებზე, რომლებიც გაკეთდა ფინანსური აღრიცხვის გამოყენებისას და რასაც ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა ჰქონდა ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ოდენობებზე:

- ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია: ბიზნეს მოდელის შეფასება, რომლის ფარგლებშიც ფლობილია აქტივი და რამდენად წარმოადგენს ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები მხოლოდ ძირითადი და დაუფარავ ძირითადი დარიცხული პროცენტის გადახდებს (იხ. შენიშვნა 14)
- კრიტერიუმის შემუშავება, რომელიც განსაზღვრავს რამდენად მნიშვნელოვნად გაიზარდა საკრედიტო რისკი ფინანსურ აქტივზე პირველადი აღიარების შემდგომ, იმ მეთოდოლოგიის დადგენა, რომლითაც ხდება სამომავლო ინფორმაციის გათვალისწინება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში და ამისთვის შესაბამისი მოდელის შერჩევა და დამტკიცება (იხ. შენიშვნა 21).

ქვემოთ მოცემულ შენიშვნებში მოცემულია ინფორმაცია შეფასებების და დაშვებების განუსაზღვრელობაზე, რამაც გაზარდა 2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებულ წელს არსებითი ცვლილებების განხორციელების ალბათობა:

- ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურება: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელის მონაცემების განსაზღვრა, მათ შორის სამომავლო ინფორმაციის ჩართვა (იხ. შენიშვნა 21);
- ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების (იხ. შენიშვნა 25).

(ე) ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება

მოცემული ფინანსური ანგარიშგებები მომზადდა კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ, ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე. აღნიშნული გადაწყვეტილების მისაღებად ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა კომპანიის ფინანსური მდგომარეობა, არსებული გეგმები და ფინანსური რესურსების ხელმისაწვდომობა.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

ქვემოთ მოცემული სააღრიცხვო პოლიტიკები ვრცელდება ამ ფინანსურ ანგარიშგებებში წარდგენილ ყველა პერიოდზე, თუ საწინააღმდეგო არ არის ნათქვამი.

(ა) უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში, რომელიც არის კომპანიის ფუნქციონალური და წარსადგენი ვალუტა.

საანგარიშგებო თარიღით უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების თავიდან გადაანგარიშება ფუნქციონალურ ვალუტაში ხდება ამავე თარიღისთვის არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტებში გამოხატული რეალური ღირებულებით შეფასებული არაფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების თავიდან გადაანგარიშება ფუნქციონალურ ვალუტაში ხდება რეალური ღირებულების განსაზღვრის თარიღით არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული და პირვანდელი ღირებულებით ასახული არაფულადი მუხლები გადაყვანილია ოპერაციის დღისთვის მოქმედი სავალუტო კურსების შესაბამისად. გადაფასების შედეგად წარმოშობილი სავალუტო სხვაობების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში.

კომპანიის მიერ გამოყენებული გაცვლითი კურსები ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაში, 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის, შემდეგია:

	2023	2022
1 აშშ დოლარი / ლ	2.6894	2.7020

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ბ) პროცენტი

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში ეფექტური პროცენტის მეთოდით. „ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი“ არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ადისკონტირებს სავარაუდო სამომავლო ფულად გადახდებს ან შემოსულობებს ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელ მოხმარების ვადაზე:

- ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე; ან
- ფინანსური ვალდებულების ამორტიზირებულ ღირებულებაზე.

ფინანსური ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის დაანგარიშებისას, გარდა შეძენილი ან შექმნილი კრედიტით გაუფასურებული აქტივებისა, კომპანია ვარაუდობს სამომავლო ფულად ნაკადებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა სახელშეკრულებო პირობების გათვალისწინებით, მაგრამ არა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა. შეძენილი ან შექმნილი კრედიტით გაუფასურებული ფინანსური აქტივებისთვის, გამოითვლება კრედიტით დაკორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი სავარაუდო სამომავლო ფულადი ნაკადების გამოყენებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ჩათვლით.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოთვლა მოიცავს გარიგების ხარჯებს და გადახდილ ან მიღებულ ქსულებს, რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს. გარიგების ხარჯები მოიცავს დამატებით ხარჯებს, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების შეძენას ან გამოშვებას.

ამორტიზირებული ღირებულება და მთლიანი საბალანსო ღირებულება

ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების „ამორტიზირებული ღირებულება“ არის ღირებულება, რომლითაც ფასდება ფინანსური აქტივი ან ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველი აღიარების დროს, გამოკლებული ძირითადი თანხის გადახდები, დამატებული ან გამოკლებული დაგროვილი ამორტიზაცია, ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით, ნებისმიერი სხვაობის თავდაპირველ ღირებულებასა და დაფარვის დროინდელ ღირებულებას შორის, და ფინანსური აქტივებისთვის, დაკორექტირებული ნებისმიერი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვით.

„ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება“ აღრიცხული ამორტიზირებული ღირებულებით არის ფინანსური აქტივის ამორტიზირებული ღირებულება ნებისმიერი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვით დაკორექტირებამდე.

საპროცენტო შემოსავლის და ხარჯის გამოთვლა

ფინანსური აქტივისა და ფინანსური ვალდებულების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ანგარიშდება ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების თავდაპირველი აღიარებისას. საპროცენტო შემოსავლის და ხარჯის დაანგარიშებისას, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გამოიყენება აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე (როდესაც აქტივი არ არის გაუფასურებული კრედიტით) ან ვალდებულების ამორტიზირებულ ღირებულებაზე.

თუმცა, ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც თავდაპირველი აღიარების შემდგომ გაუფასურდა კრედიტით, საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური აქტივის ამორტიზირებულ ღირებულებაზე გამოყენებით. თუ აქტივი აღარ არის კრედიტით გაუფასურებული, მაშინ საპროცენტო შემოსავლის გამოთვლა უზრუნდება მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე დათვლის პრინციპს.

ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას იყო კრედიტით გაუფასურებული, საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება კრედიტით დაკორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის აქტივის ამორტიზირებულ ღირებულებაზე გამოყენებით. საპროცენტო შემოსავლის გამოთვლის მეთოდი არ უზრუნდება მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე დათვლის პრინციპს, მიუხედავად აქტივის საკრედიტო რისკის გაუმჯობესებისა.

ინფორმაციისთვის, როდის არის ფინანსური აქტივები გაუფასურებული კრედიტით, იხ. შენიშვნა 21.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ბ) პროცენტი (გაგრძელება)

წარდგენა

მოგებაში ან ზარალში და სხვა სრულ შემოსავალში წარმოდგენილი, ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით დათვლილი საპროცენტო შემოსავალი მოიცავს დარიცხულ პროცენტს ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხულ ფინანსურ აქტივებზე. მოგებაში ან ზარალში და სხვა სრულ შემოსავალში წარმოდგენილი საპროცენტო ხარჯი მოიცავს დარიცხულ პროცენტს ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხულ ფინანსურ ვალდებულებებზე. სესხის აღების და მომსახურების საკომისიოები და სხვა საკომისიოები, რომლებიც მიჩნეულია სესხის მთლიანი მომგებიანობის განუყოფელ ნაწილად, დაკავშირებულ გარიგების ხარჯებთან ერთად, გადავადებულია და ამორტიზირებულია საპროცენტო შემოსავალზე წრფივი მეთოდით, ფინანსური ინსტრუმენტის შეფასებული ვადის განმავლობაში.

მომხმარებელთან გაფორმებულ ხელშეკრულებას, რომელიც იწვევს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში ფინანსური ინსტრუმენტის აღიარებას, შეიძლება ნაწილობრივ ესადაგებოდეს ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ და ნაწილობრივ ფასს 15 „ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“. ამ შემთხვევაში კომპანია ჯერ იყენებს ფასს 9-ს, რომ დაყოს და აღრიცხოს ხელშეკრულების ის ნაწილი, რომელიც ფასს 9-ს მიეკუთვნება და შემდეგ დარჩენილ ნაწილზე იყენებს ფასს 15-ს.

სხვა საკომისიო ხარჯები და სხვა შემოსავალი და ხარჯების ერთეულები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში შესაბამისი მომსახურების გაწევისას.

(გ) ხელფასები და ბონუსები

ხელფასები, ბონუსები და არამონეტარული სარგებელი აღიარდება დარიცხვის მეთოდით იმ პერიოდში, როდესაც შესაბამისი სერვისი მიიღო კომპანიამ დასაქმებულისგან.

(დ) საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯების აღიარება

საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში თუ ის იწვევს მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას, რომელიც დაკავშირებულია აქტივების შემცირებასთან ან ვალდებულების ზრდასთან და შესაძლებელია მისი საიმედოდ შეფასება. საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში დაუყოვნებლივ, თუ ვერ მოხდება მისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება, ან თუ ეკონომიკური სარგებელი არ აკმაყოფილებს ან შეწყვეტა აქტივად აღიარების მოთხოვნის დაკმაყოფილება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

(ე) დაბეგვრა

მოგების გადასახადი ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილია კანონმდებლობასთან შესაბამისად, რომელიც მოქმედებდა ან ამოქმედდა პერიოდის ბოლოს საქართველოში. მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადებს და ასახულია მოგება ან ზარალში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ისინი აისახებიან უშუალოდ სრული შემოსავლების ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში, ვინაიდან ისინი დაკავშირებულნი არიან გარიგებებთან, რომლებიც, იგივე ან სხვა პერიოდით, ასევე ასახული არიან უშუალოდ სრული შემოსავლების ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში.

მიმდინარე გადასახადი

მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილია კანონმდებლობასთან შესაბამისად, რომელიც მოქმედებდა ან ამოქმედდა პერიოდის ბოლოს საქართველოში. მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადებს და ასახულია მოგება ან ზარალში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ისინი აისახებიან უშუალოდ სრული შემოსავლების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, ვინაიდან ისინი დაკავშირებულნი არიან გარიგებებთან, რომლებიც, იგივე ან სხვა პერიოდით, ასევე ასახული არიან უშუალოდ სრული შემოსავლების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

მიმდინარე გადასახადი წარმოადგენს იმ გადასახადელ თანხას, რომლის გადახდა ან დაბრუნება უნდა მოხდეს საგადასახადო ორგანოებთან მიმდინარე და გასული პერიოდების განმავლობაში დასაბეგრ მოგებასა თუ ზარალთან დაკავშირებით. დასაბეგრი მოგება ან ზარალი ეყრდნობა შეფასებებს თუ ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებულია საგადასახადო დეკლარაციის შევსებამდე. გადასახადები, გარდა მოგების გადასახადისა, აღირიცხება ადმინისტრაციულ და სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

გადავადებული მოგების გადასახადი კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება საბალანსო ვალდებულების მეთოდის გამოყენებით. აქტივების საგადასახადო (დასაბეგრ) ბაზასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაჩვენებ მათ საბალანსო ღირებულებას შორის ყველა დროებით განსხვავებაზე გადავადებული მოგების გადასახადის განსაზღვრა ხდება საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიერ ბალანსის თარიღისათვის დადგენილი განაკვეთებით და იმ განაკვეთის გათვალისწინებით, რომელიც ივარაუდება, რომ დადგენილი იქნება მაშინ, როდესაც მოხდება გადავადებული მოგების გადასახადის შესაბამისი აქტივის რეალიზება ან ვალდებულების დაფარვა. გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივის აღიარება ხდება იმ ფარგლებში, რა ფარგლებშიც მოსალოდნელია, რომ ჯგუფს მომავალში ექნება დასაბეგრი მოგება, რომლის საპირისპიროდ შესაძლებელი იქნება დროებითი სხვაობების გამოყენება.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (ე.წ. მოგების გადასახადის ესტონური მოდელი), რომელიც ძირითადად დაბეგვრის მომენტი დასაბეგრი მოგების მიღებიდან გადააქვს მოგების განაწილებაზე. კანონი ძალაში შევიდა 2016 წელს, მოქმედებს 2017 წლის 1 იანვრიდან დაწყებულ საგადასახადო პერიოდებზე და ეხება ყველა საწარმოს, გარდა საფინანსო დაწესებულებებისა (მაგალითად, ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებისთვისაც კანონი თავდაპირველად ამოქმედდა 2020 წლის 1 იანვრიდან საფინანსო დაწესებულებებისთვის.

2023 წლის 1 იანვარს ძალაში შევიდა საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მნიშვნელოვანი ცვლილებები. კონკრეტული ცვლილებები შევიდა საბანკო დაწესებულებების, საკრედიტო გაერთიანებების, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების, სესხის გამცემი საწარმოების დაბეგვრის რეჟიმში, მათ შორის საპროცენტო შემოსავლის და პოტენციური ზარალის რეზერვების აღრიცხვის სტანდარტების განსაზღვრის ჩათვლით. სხვა მნიშვნელოვანი ცვლილებების თანახმად:

* მოგების გადასახადით დაბეგვრის საგანს კომერციული ბანკებისთვის, საკრედიტო გაერთიანებებისთვის, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა და სესხის გამცემი საწარმოებისთვის წარმოადგენს სხვაობა კალენდარული წლის განმავლობაში მიღებულ მთლიან შემოსავალსა და საგადასახადო კოდექსით განსაზღვრულ დაქვითვებს შორის.

* კომერციული ბანკები, საკრედიტო გაერთიანებები და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები სესხებზე დარიცხულ პროცენტს აღიარებენ, როგორც შემოსავალს და სესხით შესაძლო ზარალის რეზერვს დაქვითავენ მთლიანი შემოსავლიდან, ფასს სტანდარტის შესაბამისად.

* მოგების გადასახადის განაკვეთი კომერციული ბანკებისთვის, საკრედიტო გაერთიანებებისთვის, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა და სესხის გამცემი საწარმოებისთვის 20%-ს შეადგენს.

* კომერციული ბანკების, საკრედიტო გაერთიანებების, სადაზღვევო ორგანიზაციების, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების და სესხის გამცემი საწარმოების მიერ 2023 წლის და მომდევნო პერიოდების მოგებიდან გაცემული დივიდენდები არ იხვერება გადახდის წყაროსთან და არ უნდა იყოს შესული დივიდენდების მიმღების მთლიან შემოსავალში

გადავადებული გადასახადი

გადავადებული მოგების გადასახადი კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება საბალანსო ვალდებულების მეთოდის გამოყენებით. აქტივების საგადასახადო (დასაბეგრ) ბაზასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაჩვენებ მათ საბალანსო ღირებულებას შორის ყველა დროებით განსხვავებაზე გადავადებული მოგების გადასახადის განსაზღვრა ხდება საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიერ ბალანსის თარიღისათვის დადგენილი განაკვეთებით და იმ განაკვეთის გათვალისწინებით, რომელიც ივარაუდება, რომ დადგენილი იქნება მაშინ, როდესაც მოხდება გადავადებული მოგების გადასახადის შესაბამისი აქტივის რეალიზება ან ვალდებულების დაფარვა. გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივის აღიარება ხდება იმ ფარგლებში, რა ფარგლებშიც მოსალოდნელია, რომ ჯგუფს მომავალში ექნება დასაბეგრი მოგება, რომლის საპირისპიროდ შესაძლებელი იქნება დროებითი სხვაობების გამოყენება.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ვ) ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

კლასიფიკაცია

ფინანსური აქტივები

პირველადი აღიარებისას, ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება, ისევე როგორც აღიარდება: ამორტიზირებული ღირებულებით, რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით ან რეალური ღირებულებით მოგება ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური აქტივი აღიარდება ამორტიზირებული ღირებულებით თუ ის აკმაყოფილებს შემდგომ მოყვანილ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული, როგორც რეალური ღირებულებით შეფასებული მოგება ან ზარალში ასახვით:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს, რომლის მიზანიც არის აქტივების შენახვა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც მხოლოდ ძირითადი თანხისა და დაუფარავ ძირითადი თანხაზე დარიცხული პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

სასესხო ინსტრუმენტი აღიარდება რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ ის აკმაყოფილებს შემდგომ მოყვანილ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული როგორც რეალური ღირებულებით შეფასებული მოგებაში ან ზარალში ასახვით:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს, რომლის მიზანიც არის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც მხოლოდ ძირითადი თანხისა და დაუფარავ ძირითადი თანხაზე დარიცხული პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

(ვ) ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით აღიარებული სასესხო ფინანსური აქტივებისთვის, ამონაგები და ზარალი აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში, გარდაშემდეგი შემთხვევებისა, რომლებიც აღიარდება მოგებაში ან ზარალში ისევე როგორც ამორტიზირებული ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივები:

- საპროცენტო შემოსავალი ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით;
- მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და აღდგენები; და
- უცხოური გაცვლითი კურსიდან წარმოქმნილი ამონაგები და ზარალი.

როდესაც რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით აღიარებული სასესხო ფინანსური აქტივების აღიარება წყდება, კუმულაციური მოგება ან ზარალი, ადრე აღიარებული სხვა სრულ შემოსავალში, რეკლასიფიცირებულია კაპიტალიდან მოგებაში ან ზარალში.

ყველა სხვა ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება ისევე, როგორც აღიარდება რეალური ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

დამატებით, პირველადი აღიარებისას, კომპანიას შეუძლია შეუქცევადი წესით განსაზღვროს ფინანსური აქტივი, რომელიც აკმაყოფილებს ამორტიზირებული ღირებულებით, ან რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ან რეალური ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით აღიარების მოთხოვნებს, თუ ეს მნიშვნელოვნად დასწევს ან გააუმჯობესებს სააღრიცხვო შეუსაბამობას, რაც სხვა შემთხვევაში წარმოიშვება.

ბიზნეს მოდელის შეფასება

კომპანია აფასებს, თუ რა ამოცანებს ისახავს თითოეული ბიზნეს მოდელი, რომლისფარგლებშიც ხდება ფინანსური აქტივების პორტფელის მართვა, რადგან ეს ასახავს ბიზნესის მართვის და ხელმძღვანელობისთვის ინფორმაციის მიწოდების ფორმებს. გათვალისწინებული ინფორმაცია მოიცავს შემდეგს:

- პორტფელთან მიმართებაში არსებული ამოცანები და პოლიტიკა და ამგვარი პოლიტიკის მოქმედება პრაქტიკაში, კერძოდ, არის თუ არა ხელმძღვანელობის სტრატეგია მიმართული სახელშეკრულებო საპროცენტო შემოსავლის გამომუშავებაზე, კონკრეტული საპროცენტო განაკვეთის პროფილის შენარჩუნებაზე, ფინანსური აქტივების ვადის ვალდებულებების (რომლებიც ამგვარ აქტივებს აფინანსებენ) ხანგრძლივობასთან თანხვედრაზე ან ფულადი ნაკადების რეალიზაციას აქტივების გაყიდვის გზით;

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

- როგორ ხდება პორტფელის შედეგების შეფასება და ამ შეფასებების კომუნიკაცია კომპანიის ხელმძღვანელობისთვის;
- რისკები, რომლებიც მოქმედებენ ბიზნეს მოდელის (და ამგვარ ბიზნეს მოდელში ფლობილი ფინანსური აქტივების) მაჩვენებლებზე და როგორ იმართება ამგვარი რისკები;
- როგორ ხდება ბიზნესის ხელმძღვანელების ანაზღაურება - მაგ. ეფუძნება თუ არა ანაზღაურება მართვის ქვეშ არსებული აქტივების რეალურ ღირებულებას ან მიღებულ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს; და
- განვილი პერიოდებში გაყიდვების სიხშირე, მოცულობა და ვადები, ამგვარი გაყიდვების მიზეზები და მომავალი სავაჭრო საქმიანობის მოლოდინები. მიუხედავად იმისა, რომ ინფორმაცია სავაჭრო საქმიანობის შესახებ ცალკე არ განიხილება, ის წარმოადგენს კომპანიის მთლიანი შეფასების ნაწილს, თუ რამდენად არის მიღწეული ფინანსური აქტივების მართვასთან დაკავშირებით „კომპანიის“ მიერ განსაზღვრული მიზნები და რამდენად არის რეალიზებული ფულადი ნაკადები.

სავაჭროდ ხელმისაწვდომი და მართვის ქვეშ არსებული ფინანსური აქტივები, რომელთა მაჩვენებლები ფასდება რეალური ღირებულების საფუძველზე, შეფასდება რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, რადგან მათი ფლობის მიზანი არ არის არც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, და არც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებასთან ერთად ფინანსური აქტივების გაყიდვა.

შეფასება იმისა, თუ რამდენად წარმოადგენს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდებს

ამ შეფასების მიზნებისთვის, 'ძირითადი თანხა' განისაზღვრება როგორც ფინანსური აქტივის რეალური ღირებულება თავდაპირველი აღიარებისას. 'პროცენტი' განისაზღვრება როგორც ანაზღაურება, რომელიც უკავშირდება ფულის ღირებულებას დროში, კონკრეტული დროის განმავლობაში გადაუხდელი ძირითადი თანხის საკრედიტო რისკს და სხვა ძირითად საკრედიტო რისკებს და ხარჯებს (მაგ. ლიკვიდურობის რისკი და ადმინისტრაციული ხარჯები), ასევე მოგების მარჟას.

იმის შეფასებისას, წარმოადგენს თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდებს, კომპანია ითვალისწინებს ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობებს. ეს ასევე გულისხმობს შეფასებას იმისა, მოიცავს თუ არა ფინანსური აქტივი სახელშეკრულებო პირობებს, რომელმაც შესაძლოა ისეთი ფორმით შეცვალოს სახელშეკრულებო ფულადი სახსრების ვადები ან თანხა, რომ ის აღარ დააკმაყოფილებს მოცემულ პირობას. შეფასების განხორციელებისას, კომპანია ითვალისწინებს შემდეგს:

- პირობითი გარემოებები, რომლებიც შეცვლიან ფულადი ნაკადების თანხას და ვადებს;
- ლევერიჯის ფუნქციები;
- წინასწარ დაფარვისა და ვადის გახანგრძლივების პირობები;
- პირობები, რომლებიც ზღუდავენ კომპანიის უფლებას მოითხოვოს ფულადი ნაკადები კონკრეტული აქტივებიდან - მაგ. აქტივების განთავსების რეგრესი; და
- ვითარებები, რომლებიც ცვლიან ფულის ღირებულებას დროში - მაგ. საპროცენტო განაკვეთების პერიოდული ცვლილება.

რეკლასიფიკაცია

პირველადი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები არ ექვემდებარება რეკლასიფიკაციას, მაშინაც კი, როდესაც არ შეცვლის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნეს მოდელს.

ფინანსური ვალდებულებები

კომპანია აკლასიფიცირებს მის ფინანსურ ვალდებულებებს, სასესხო ვალდებულებებისა და ფინანსური უზრუნველყოფის გარდა, ისევე როგორც აღრიცხავს - ამორტიზირებული ღირებულებით ან რეალური ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

კომპანია წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც ფინანსური აქტივიდან მიღებულ სახელშეკრულებო უფლებებს ფულად ნაკადებზე გასდის ვადა, ან ის გადასცემს გარიგებიდან მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებზე უფლებებს, რომელშიც თითქმის ყველა რისკი და აქტივის ფლობის ანაზღაურება მოიაზრება, ან როდესაც კომპანია არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ რისკებს

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

და ანაზღაურებებს და კომპანია არ ინარჩუნებს ფინანსურ აქტივზე უფლებებს.

ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტისას, სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა (ან აღიარებაშეწყვეტილი აქტივის ნაწილზე მიკუთვნებულ საბალანსო ღირებულებას) და (i) მიღებულ ოდენობასა (ნებისმიერ მიღებულ ახალ აქტივს გამოკლებული ახალიდაკისრებული ვალდებულების ჩათვლით) და (ii) ნებისმიერი კუმულაციური ამონაგების ან ზარალის (რომელიც აღიარებულ იქნა სხვა სრულ შემოსავალში) ჯამს შორის - აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ვალდებულებები

კომპანია წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როდესაც მის სახელშეკრულებო ვალდებულებებს შესრულებულია ან უქმდება ან ვადა გასდის.

ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების კორექტირება

ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები იცვლება, კომპანიამ უნდა შეაფასოს არსებითად იცვლება თუ არა შეცვლილი აქტივისგან წარმოშობილი ფულადი ნაკადები. თუ ფულად ნაკადებში არსებითი ცვლილებაა (ეგრეთ წოდებული „არსებითი ცვლილება“), მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შემთხვევაში, თავდაპირველი ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება და ახალი ფინანსური აქტივი აღიარდება რეალური ღირებულებით, დამატებული ნებისმიერი შესაბამისი გარიგების ხარჯები.

ნებისმიერი საკომისიო მიღებული კორექტირების ფარგლებში აღირიცხება შემდეგნაირად:

- ახალი აქტივის რეალური ღირებულების დადგენისას გამოყენებული საკომისიოები და შესაბამისი გარიგების ხარჯების ჩათვლიდან მიღებული საკომისიოები ჩათვლილია აქტივის თავდაპირველ აღრიცხვაში; და
- სხვა საკომისიოები ჩათვლილია მოგებაში ან ზარალში, როგორც აღიარების შეწყვეტიდან მიღებული მოგება ან ზარალი.

ფულადი ნაკადების ცვლილება, რაც დაკავშირებულია ფინანსურ აქტივებთან და ფინანსურ ვალდებულებებთან, არ განიხილება როგორც ცვლილება, იმ შემთხვევაში, თუ გამოწვეულია არსებული სახელშეკრულებო პირობებით, მაგ. კომპანიის მიერ ინიცირებული საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებების შემთხვევაში, რომელიც დამოკიდებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ძირითადი განაკვეთის ცვლილებაზე, როცა სესხის ხელშეკრულება კომპანიას ასეთ უფლებამოსილებას ანიჭებს. კომპანია ახორციელებს მოცემული ცვლილების არსებითობის რაოდენობრივ და ხარისხობრივ შეფასებას, ანუ არსებითად განსხვავდება თუ არა საწყისი ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადები შეცვლილი ან ჩანაცვლებული ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადებისგან. კომპანია აფასებს არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით, მოცემული თანმიმდევრობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა. თუ ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავდება, მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შეფასების გაკეთების დროს კომპანია ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტის დროს გამოყენებული პრინციპების ანალოგიური პრინციპებით ხელმძღვანელობს.

კომპანია ასკვნის, რომ ცვლილება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ცვლილება ფინანსური აქტივის ვალუტაში;
- ცვლილება გირაოში ან სხვა სასესხო უზრუნველყოფაში;

თუ ფულადი ნაკადები იცვლება როდესაც მსესხებელი ფინანსური სირთულეების წინაშეა, მაშინ კორექტირების მიზანი როგორც წესი არის საწყისი სახელშეკრულებო პირობების აღდგენა და არა ახალი აქტივის წარმოქმნა არსებითად სხვა პირობებზე. თუ კომპანია ფინანსურია აქტივის ისეთ კორექტირებას გეგმავს, რომელიც ფულადი ნაკადების პატივას გამოიწვევს, მაშინ ის თავდაპირველად აფასებს შესაძლებელია თუ არა აქტივის გარკვეული ნაწილის ჩამოწერა, მანამ სანამ კორექტირებას ექნება ადგილი (იხილეთ ქვემოთ ჩამოწერის პოლიტიკები). ეს მიდგომა გავლენას ახდენს ხარისხობრივი შეფასების შედეგებზე და ნიშნავს, რომ აღიარების შეწყვეტის კრიტერიუმები არ არის დაკმაყოფილებული (როგორც წესი ესეთ შემთხვევებში). კომპანია შემდგომ ახორციელებს კორექტირების არსებითობის ხარისხობრივ შეფასებას.

თუ ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული აქტივის კორექტირება არ იწვევს ფინანსური აქტივის

**შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედექსი“
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
(ლარი)**

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

აღიარების შეწყვეტას, მაშინ კომპანია პირველ რიგში ხელახლა ითვლის ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას აქტივის საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით და აღიარებს საბოლოო კორექტირებას როგორც ცვლილების შედეგად მიღებულ ამონაგებს ან ზარალს, მოგებაში ან ზარალში. კორექტირებისას გაწეული ან მიღებული ნებისმიერი საკომისიო აკორექტირებს შეცვლილი ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზირებულია კორექტირებული ფინანსური აქტივის დარჩენილ ვადაზე.

თუ ეს კორექტირება გამოწვეულია მსესხებელის ფინანსური სირთულეების გამო, მაშინ ამონაგები ან ზარალი წარმოდგენილია გაუფასურების ზარალთან ერთად. სხვა შემთხვევაში ის წარმოდგენილია, როგორც ეფექტური პროცენტის მეთოდით დათვლილი საპროცენტო შემოსავალი.

ფინანსური ვალდებულებები

კომპანია წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როდესაც იცვლება მისი პირობები და არსებითად განსხვავდება შეცვლილ ფინანსურ ვალდებულებასთან დაკავშირებული ფულადი ნაკადები. ამ შემთხვევაში, ახალ, შეცვლილ პირობებზე დაფუძნებული ფინანსური ვალდებულება, აღიარდება რეალური ღირებულებით, სხვაობა განულებულ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და ახალ, შეცვლილ პირობებთან ფინანსურ ვალდებულებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. გადახდილი ოდენობა მოიცავს არაფინანსური აქტივების გადაცემას, თუ ასეთს აქვს ადგილი, და ვალდებულებების აღებას, ახალი კორექტირებული ფინანსური ვალდებულების ჩათვლით.

კომპანია აფასებს, არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა. კომპანია ასკვნის, რომ ცვლილება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ფინანსური ვალდებულების კურსის ცვლილება;
- ცვლილება გირაოში ან სხვა სასესხო უზრუნველყოფაში;

რაოდენობრივი შეფასებისას მნიშვნელოვნად იცვლება პირობები, თუ ახალი პირობების მიხედვით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება, წმინდად გადახდილი თანხების (დისკონტირებული თავდაპირველი საპროცენტო განაკვეთით) ჩათვლით, მინიმუმ 10%-ით განსხვავდება საწყისი ფინანსური ვალდებულებიდან წარმოქმნილი ნარჩენი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებისგან.

თუ ფინანსური ვალდებულების კორექტირება არ მიიჩნევა როგორც აღიარების შეწყვეტა, მაშინ ვალდებულების ამორტიზირებული ღირებულება გადაანგარიშებულია მოდიფიცირებული ფულადი ნაკადების საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებით და შედეგად მიღებული ამონაგები ან ზარალი აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში. მცოცავი განაკვეთის მქონე ფინანსური ვალდებულებებისთვის, საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გამოყენებული ცვლილებიდან მიღებული მოგების ან ზარალის დასათვლელად, კორექტირებულია ცვლილების დროს არსებული მიმდინარე საბაზრო პირობების ასახვის მიზნით. ნებისმიერი გაწეული საკომისიო ხარჯები აღიარდება როგორც ვალდებულების საბალანსო ღირებულების კორექტირება და ამორტიზირებულია კორექტირებული ფინანსური ვალდებულების დარჩენილ ვადაზე ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ხელახლა გამოთვლით.

გაუფასურება

კომპანია აღიარებს ზარალის რეზერვებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე შემდეგ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე, რომლებიც არ არის აღრიცხული რეალური ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით:

- ფინანსური აქტივები, რომლებიც წარმოადგენენ სასესხო ინსტრუმენტებს;

კომპანია აღრიცხავს ზარალის რეზერვებს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით, შემდეგი შემთხვევების გარდა, როდესაც რეზერვი აღირიცხება 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით:

- სავალო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებსაც სააღრიცხვო თარიღისთვის აქვს დაბალი საკრედიტო რისკი; და
- სხვა ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებისთვისაც საკრედიტო რისკი არსებითად არ გაზრდილა თავდაპირველი აღიარების შემდგომ.

**შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედექსი“
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
(ლარი)**

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ის ნაწილი, რომელიც წარმოიშობა ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში მომხდარი ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის შემთხვევებისაგან. ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებზეც 12 თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღიარდება, მიჩნეულია როგორც „1-ლი დონის“ ფინანსური ინსტრუმენტები.

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომელიც წარმოიშობა ნებისმიერი შესაძლო დეფოლტის შემთხვევებისგან ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში. ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებზეც არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღიარდება, მიჩნეულია როგორც „მე-2 დონის“ ფინანსური ინსტრუმენტები (თუ საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნადაა გაზრდილი, მაგრამ ფინანსური ინსტრუმენტები არ არის გაუფასურებული კრედიტით) და „მე-3 დონის“ ფინანსური ინსტრუმენტები (თუ ფინანსური ინსტრუმენტები არის კრედიტით გაუფასურებული).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი წარმოადგენს საკრედიტო ზარალის ალბათობით შეწონილ შეფასებას და ის ფასდება შემდეგნაირად:

- ფინანსური აქტივები, რომლებიც არ წარმოადგენენ გაუფასურებულ კრედიტს საანგარიშგებო თარიღისთვის: ფულადი სახსრების დანაკლისის მიმდინარე ღირებულება (ე.ი. სხვაობა ხელშეკრულების საფუძველზე საწარმოს მიერ მისაღებ ფულად სახსრებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომლის მიღებასაც მოვლის კომპანია);
- ფინანსური აქტივები, რომლებიც წარმოადგენენ გაუფასურებულ კრედიტს ანგარიშგების თარიღისთვის: სხვაობა მოსალოდნელი მომავალი ფულადი სახსრების მიმდინარე ღირებულებასა და მთლიან საბალანსო ღირებულებას შორის;

რესტრუქტურული ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები იცვლება მოლაპარაკებების საფუძველზე ან მსესხებლის ფინანსური სირთულეების გამო არსებული ფინანსური აქტივი ახლით იცვლება, მაშინ კეთდება შეფასება, უნდა მოხდეს თუ არა ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტა და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება შემდეგნაირად:

- თუ მოსალოდნელი რესტრუქტურიზაცია არ გამოიწვევს არსებული აქტივის აღიარების შეწყვეტას, მაშინ შეცვლილი ფინანსური აქტივიდან მისაღები მოსალოდნელი ფულადი სახსრები ჩათვლილია მიმდინარე აქტივისგან მიღებული ფულადი დანაკლისის გაანგარიშებაში

თუ მოსალოდნელი რესტრუქტურიზაცია გამოიწვევს არსებული აქტივის აღიარების შეწყვეტას, მაშინ ახალი აქტივის მოსალოდნელი რეალური ღირებულება განიხილება როგორც საბოლოო ფულადი ნაკადი არსებული ფინანსური აქტივიდან მისი აღიარების შეწყვეტის მომენტში. ეს ოდენობა ჩათვლილია მიმდინარე ფინანსური აქტივისგან მიღებულ ფულად დანაკლისში, რომელიც დისკონტირებულია მოსალოდნელი აღიარების შეწყვეტის თარიღიდან ანგარიშგების წარდგენის თარიღამდე არსებული ფინანსური აქტივის საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

კრედიტით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის კომპანია აფასებს არის თუ არა ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები („მე-3 დონის“ ფინანსური აქტივები) გაუფასურებული კრედიტით. ფინანსური აქტივი „გაუფასურებულია კრედიტით“, როდესაც ფინანსური აქტივის სამომავლო ფულად ნაკადებზე საზიანო გავლენის მქონე ერთ ან მეტ შემთხვევას ჰქონდა ადგილი.

მტკიცებულება იმისა, რომ ფინანსური აქტივი „გაუფასურებულია კრედიტით“, არის შემდეგი:

- მსესხებლის გარდაცვალება, მსესხებლის კომპანიის ლიკვიდაცია (თუ იურიდიული ერთეულია);
- სესხები 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით;
- ეკონომიკურ ზარალთან დაკავშირებული სესხის რესტრუქტურიზაცია;
- გაკოტრების და/ან იურიდიული პროცესები, რამაც შეიძლება ხელი შეუშალოს კომპანიას ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებაში;
- თაღლითობა ან სხვა ფორსმაჟორული სიტუაცია, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს კომპანიის გადახდისუნარიანობაზე.

**შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედექსი“
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
(ლარი)**

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობის გაუარესების გამო პირობებშიცვლილი სესხი ითვლება „კრედიტით გაუფასურებულად“, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა კონტრაქტით გათვალისწინებული ფულადი ნაკადების ვერ მიღების რისკი მნიშვნელოვნადაა შემცირებულია არ არის გაუფასურების სხვა ნიშნები.

ჩამოწერა

სესხები ჩამოიწერება (მთლიანად ან ნაწილობრივ) როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი ფინანსური აქტივის ნაწილობრივი ან მთლიანი აღდგენისა. ეს არის ისეთი შემთხვევა, როდესაც კომპანია ვარაუდობს, რომ მსესხებელს არ აქვს შესაბამისი აქტივი ან შემოსავლის წყარო, რითაც იგი უზრუნველყოფს ფულადი ნაკადების გენერირებას იმისთვის, რომ დაფაროს ჩამოწერის საგანი. აღნიშნული შეფასება ხორციელდება ინდივიდუალური აქტივების დონეზე. ადრე ჩამოწერილი ოდენობების აღდგენა შედის „გაუფასურების ზარალში“ სასესხო ფინანსურ აქტივებზე“ მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

ჩამოწერილი ფინანსური აქტივები შეიძლება კიდევ დაექვემდებაროს აღსრულების მცდელობას კომპანიის მხრიდან ვადაგასული თანხების ამოღების პროცედურების შესაბამისად.

(ზ) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს სალაროში და ბანკებში შეუზღუდავ მიმდინარე ანგარიშებზე არსებულ ბანკოტებს და ხურდა ფულს, რომელთა საწყისი დაფარვის ვადა სამ თვეზე ნაკლებია. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აისახება ამორტიზირებული ღირებულებით. კომპანია კომერციულ ბანკებში განთავსებული ფულადი სახსრებისთვის ქმნის შესაძლო დანაკარგების რეზერვს. დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრისთვის გამოიყენება Standard & Poor's-ის მიერ ფინანსური ინსტიტუტისათვის მინიჭებული რეიტინგი და ამ რეიტინგის შესაბამისი დეფოლტის ალბათობა. კომპანია ყოველწლიურად ატარებს ტესტირებას, იმისათვის რომ განსაზღვროს რამდენად ზუსტად ასახავს რეალობას IFRS 9-ის ფარგლებში დათვლილი დეფოლტის ალბათობა და ასევე, ერთი წლის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

ამისათვის იყენებს მოდელის PD-ის ისტორიულ მონაცემებს. ტესტის შედეგები მიიჩნევა მისაღებად თუ ისტორიული დეფოლტის განაკვეთსა და მოდელის PD-ის შორის სხვაობა არ აღემატება ერთ სტანდარტულ გადახრას. წინააღმდეგ შემთხვევაში, კომპანია ადგენს გადახრის გამომწვევ მიზეზებს და ამ მიზეზების ბუნების შესაბამისად გეგმავს და ახორციელებს მაკორექტირებელ ქმედებებს.

(თ) მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები-ს მუხლი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოიცავს ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებს; ისინი თავდაპირველად შეფასებულია რეალურ ღირებულებას დამატებული ზრდადი პირდაპირი გარიგების ხარჯები, და მამასადაამე მათი ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით.

ფასს 9 მოითხოვს ECL-ის დაანგარიშებას კომპანიის მფლობელობაში არსებული ყველა ფინანსური აქტივისთვის, რომელიც აღრიცხულია, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ან FVOCI-ი. გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება ECL-ს, რომელიც დაანგარიშებულია ფინანსური აქტივის წარმოქმნიდან მომავალი 12 თვის მანძილზე დეფოლტის მოხდენის შემთხვევაში, მანამ სანამ არ მოხდება საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, რა დროსაც გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე დაანგარიშებულ ECL-ს. თუ ფინანსური აქტივი აკმაყოფილებს შეძენილის ან აღიარებისთანავე გაუფასურებულის განმარტებას, გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება არსებობის მანძილზე დაანგარიშებულ ECL-ს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დეტალური საფუძვლები განხილულია შენიშვნა-21 ში.

(ი) ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები

ძირითადი საშუალებები

თავდაპირველი აღიარება

ძირითადი საშუალებები პირველადი აღიარებისას აღირიცხება თვითღირებულებით. თვითღირებულება განისაზღვრება შესყიდვის ფასით, იმპორტთან დაკავშირებული გადასახადებით, გამოუქვითავი გადასახადებით და სხვა პირდაპირი ხარჯებით. როცა ძირითადი საშუალებების ჯგუფი შეიცავს სხვადასხვა კომპონენტებს, რომლებსაც გააჩნიათ სხვადასხვა სარგებლობის ვადები, ისინი აღირიცხებიან ცალკეულად, როგორც ძირითადი საშუალებების ცალკეული კომპონენტები.

მოგება და ზარალი, რომელიც წარმოიშობა აქტივის გაყიდვიდან ან ჩამოწერიდან, განისაზღვრება სხვაობით მიღებული სარგებლისა და საბალანსო ღირებულებას შორის და აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

შემდგომი შეფასება / აღრიცხვა

აქტივად აღიარების შემდგომ ძირითადი საშუალებების ჯგუფები აღირიცხება თვითღირებულების მოდელით, შემცირებული დაგროვილი ცვეთით ან/და გაუფასურების ღირებულებით. ცვეთის დარიცხვა ხდება მოგება ზარალის ანგარიშგებაში წრფივი მეთოდის საშუალებით, თითოეული აქტივის სასიცოცხლო პერიოდის შეფასების საფუძველზე. ცვეთის დარიცხვა იწყება მას მერე, რაც აქტივი შედის გამოყენებაში.

ნებაყოფლობითი ცვლილება სააღრიცხვო პოლიტიკაში

2023 წელს კომპანიამ შეცვალა ძირითადი საშუალებების სააღრიცხვო პოლიტიკა და გადავიდა გადაფასების მოდელზე. გადაფასების მოდელით, აქტივად აღიარების შემდგომ ძირითადი საშუალებები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით, შემდგომში დაგროვილი ცვეთის და გაუფასურების ზარალის თანხების გამოკლებით. აღნიშნულ ცვლილებამდე, კომპანია იყენებდა თვითღირებულების მოდელს, რომლითაც აქტივები აღირიცხებოდა თვითღირებულებით, რასაც აკლდებოდა დაგროვილი ცვეთა და ნებისმიერი დაგროვილი გაუფასურება. კომპანიის აზრით, გადაფასების მოდელი ინფორმაციას უფრო საიმედოდ და ამომწურავად აწვდის ანგარიშგების მომხმარებლებს. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია სამართლიანი ღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება. კომპანია რეგულარულად გადაფასებს გადაფასების მოდელზე გადასული ძირითად საშუალებებს, იმისთვის, რომ აქტივების საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მისი სამართლიანი ღირებულებისგან საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

აქტივის ცვეთა დაირიცხება იმ თარიღიდან, როდესაც ხდება აქტივის გადაფასება. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით, ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის შემდეგი მაჩვენებლების მიხედვით:

ძირითადი საშუალების ჯგუფი	სასარგებლო პერიოდის ვადა
კომპიუტერული ტექნიკა და საკომუნიკაციო მოწყობილობები	3-8 წელი
ავტო და მოწყობილობები	5 წელი
დანარჩენი ძირითადი საშუალებები	7 წელი

არამატერიალური აქტივები

შემენილი არამატერიალური აქტივები აღირიცხულია დაგროვილი ამორტიზაციისა და გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. შემენილი კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზიები კაპიტალიზირდება შესაძენად გაწეული და კონკრეტული პროგრამული უზრუნველყოფის გამოყენების დაწყებისთვის საჭირო ხარჯების საფუძველზე. ამორტიზაცია ერიცხება მოგებას ან ზარალს წრფივი მეთოდის გამოყენებით, არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის მანძილზე. სასარგებლო მომსახურების ვადა არის 10 წელი.

(კ) საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება წარმოადგენს ქონებას, რომლის ფლობაც ხდება კაპიტალის ზრდის მისაღებად, და არა საქმიანობის ჩვეულებრივი მიმდინარეობის პროცესში მომსახურებების მიწოდებისას, ან სხვა ადმინისტრაციული მიზნით.

საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად აღირიცხება თვითღირებულებით, ტრანზაქციის ხარჯების ჩათვლით, შემდეგში ხელახლა ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და ასახავს საანგარიშო პერიოდის ბოლოს საბაზრო პირობებს. კომპანიის საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება სხვადასხვა წყაროების საფუძველზე, მათ შორის იმ დამოუკიდებელ შემფასებელთა ანგარიშების საფუძველზე, რომლებსაც აქვთ შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია და რომლებსაც აქვთ მსგავსი მდებარეობისა და კატეგორიის ქონების შეფასების გამოცდილება.

(ლ) იჯარები

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, კომპანია აღიარებს აქტივების გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას, გარდა:

- იჯარისა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს; და
- იჯარისა, რომლის ვადა 12 თვეზე ნაკლებია.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, მოიჯარე საიჯარო ვალდებულება უნდა შეაფასოს იმ საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების მიხედვით, რომლებიც ამ თარიღისთვის განხორციელებული არ არის.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ლ) იჯარები (გაგრძელება)

საიჯარო გადახდების დისკონტირება უნდა განხორციელდეს იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით, თუ ეს შეუძლებელია (როგორც ეს ხშირად ხდება), გამოიყენება იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის განსაზღვრული მოიჯარის ზღვრული საპროცენტო განაკვეთი.

აქტივის გამოყენების უფლება

აქტივების გამოყენების უფლება უნდა შეფასდეს საიჯარო ვალდებულებების თანხით და უნდა მოიცავდეს:

- საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ან ამ თარიღამდე;
- მოიჯარის მიერ გაწეულ თავდაპირველ პირდაპირ დანახარჯებს; და
- იმ დანახარჯების შეფასებას, რომლებსაც მოიჯარე გასწევს საიჯარო აქტივის დემონტაჟისა და ლიკვიდაციის დროს, იმ ადგილის აღსადგენად, სადაც განთავსებულია აქტივი.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ საიჯარო ვალდებულება იზრდება პროცენტის ასახვით და მცირდება განხორციელებული საიჯარო გადახდებით. აქტივების გამოყენების უფლება მცირდება დაგროვილი ცვეთის გამოკლებით. აქტივს ცვეთა უნდა დაერიცხოს წრფივი მეთოდით იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან საიჯარო აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებამდე, ან აქტივის ეკონომიკური ვადის განმვალობაში, თუ ეს უკანასკნელი განხილულია, როგორც უფრო მცირე ვადის მქონე, ვიდრე საიჯარო ვადა.

საიჯარო ვალდებულება

იჯარის ვადის დაწყების თარიღით, კომპანია აღიარებს საიჯარო ვალდებულებას, რომელიც იზომება საიჯარო გადასახადის დღევანდელ ღირებულებაში, რომლის გადახდა უნდა მოხდეს საიჯარო ვადის განმავლობაში. საიჯარო გადახდები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით, ინდექსებზე ან განაკვეთებზე დამოკიდებულ ცვლად საიჯარო გადახდებს და თანხებს, რომლებსაც მოსალოდნელია რომ მოიჯარე გადაიხდის ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით. საიჯარო გადახდები

აგრეთვე მოიცავს შესყიდვის არჩევანის უფლების ფასს, თუ საკმარისად საწრმუნაა, რომ კომპანია გამოიყენებს ამ უფლებას და იჯარის ვადამდე შეწყვეტისთვის ჯარიმების გადახდას, თუ იჯარის ვადა ასახავს კომპანიის მიერ იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის გამოყენების უფლების გამოყენებას. იჯარის გადახდების დღევანდელი ღირებულების გაანგარიშებისას, კომპანია იყენებს ზღვრულ საპროცენტო განაკვეთს იჯარის ვადის დაწყების პერიოდისთვის, რადგან იჯარაში ნაგულისხმები საპროცენტო განაკვეთის განსაზღვრა ადვილად შეუძლებელია.

როდესაც კომპანია ცვლის იჯარის ვადას (იმიტომ რომ, მაგალითად, მან ხელახლა შეაფასა იჯარის გახანგრძლივების, ან შეწყვეტის უფლება), საიჯარო გადახდების ცვლილებების ასახვის მიზნით, კომპანიამ ხელახლა უნდა შეაფასოს საიჯარო ვალდებულება. საიჯარო ვალდებულების ხელახალი შეფასების შედეგად მიღებული თანხა აღიარდება, როგორც აქტივის გამოყენების უფლების კორექტირება. თუმცა, თუ აქტივის გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება მცირდება ნულამდე და ამავე დროს მცირდება საიჯარო ვალდებულების შეფასებაც, ხელახალი შეფასების თანხის დარჩენილი ნაწილი უნდა აღიარდეს მოგება/ზარალში. საიჯარო ვალდებულება ხელახლა ფასდება გადასინჯული საიჯარო გადახდების და გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, ნებისმიერ შემდეგ შემთხვევაში, თუ: შეიცვალა იჯარის ვადა, ან შეიცვალა საიჯარო აქტივის შესყიდვის არჩევანის უფლების შეფასება.

(მ) დასაკუთრებული ქონება

დასაკუთრებული ქონება ძირითადად წარმოადგენს არაფინანსურ აქტივებს, რომლებსაც კომპანია იღებს ვადაგადაცილებული სესხების დასაფარად. ეს აქტივები თავდაპირველად აღიარდება შესაბამისი სესხის წმინდა საბალანსო ღირებულებით. აქტივები, რომელთა ამოღებაც მოსალოდნელია ძირითადად გაყიდვით და არა განგრძობითი მოხმარებით - კლასიფიცირდება როგორც “გასაყიდად ფლობილი”. ასეთი აქტივები ძირითადად ფასდება საბალანსო ღირებულებასა და რეალურ ღირებულებას გამოკლებული სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი თანხით. გაუფასურება განიხილება როგორც გასაყიდად ფლობილად კლასიფიკაციის მომენტში, ასევე ამის შემდგომ. გაუფასურების ზარალი გამოითვლება როგორც სხვაობა აქტივების/გასაყიდი კომპანიის საბალანსო ღირებულებასა და რეალურ ღირებულებას გამოკლებული სარეალიზაციო ღირებულებას შორის. ნებისმიერი წარმოშობილი გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(ნ) სხვა მოთხოვნები

სხვა მოთხოვნები, რომლებიც მოცემულია სხვა აქტივებში ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში წარმოადგენენ არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებს და შეფასებული არიან ამორტიზებული ღირებულებით. სხვა მოთხოვნები თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით და

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ო) მიღებული სესხები და კრედიტები

შემდგომ აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

მიღებული სესხები და სხვა ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარებულია რეალური ღირებულებით. მათი შემდგომი შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის შესაბამისად.

(პ) კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი მოიცავს აქციონერების მიერ კომპანიის რეგისტრაციისას უფლებამოსილ კაპიტალს. საწესდებო კაპიტალი კლასიფიცირდება, როგორც საკუთარი კაპიტალი.

დივიდენდები

კომპანიის შესაძლებლობა, გამოაცხადოს და გადაიხადოს დივიდენდი, ექვემდებარება საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ წესებსა და რეგულაციებს. დივიდენდები აღირიცხება შესაბამისი გაუნაწილებელი მოგების სახით მათი გამოცხადების მომენტში.

ჟ) რეალური ღირებულების დადგენა

კომპანია ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს აფასებს ფინანსურ ინტრუმენტებს რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში და რეალური ღირებულებით მოგება ზარალში ასახვით.

რეალური ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. რეალური ღირებულებით შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე, ან
- მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი კომპანიისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. აქტივის ან ვალდებულების რეალური ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით. არაფინანსური აქტივის რეალური ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

კომპანია რეალურ ღირებულებებს აფასებს რეალური ღირებულების შემდეგი იერარქიით, რომელიც ასახავს შეფასებებში გამოყენებული მონაცემების მნიშვნელობას.

- დონე 1 ფინანსური ინტრუმენტები - ესენია შეფასებისას გამოყენებული საშუალებები დაუკორექტირებელი კვოტირებული ფასები აქტიური ბაზრებიდან იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების მიმართ, რომლებზეც კომპანიას აქვს წვდომა გაზომვის თარიღამდე. კომპანიას მხოლოდ მაშინ მიაჩნია ბაზარი აქტიურად თუ არსებობს სათანადო სავაჭრო საქმიანობები შესაბამისი მოცულობითა და ლიკვიდურობით იდენტური აქტივებისა და ვალდებულებების და როდესაც საბალანსო თარიღისთვის ხელმისაწვდომია სავალდებულო და გამოყენებადი ფასების კვოტები. მონაცემები რომლებიც გამოყენებულ იქნა შეფასებაში არის დაუკორექტირებელი კვოტირებული ფასი, აქტიური ბაზრებიდან იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების მიმართ, რომლებსაც კომპანიას აქვს წვდომა გაზომვის თარიღთან. კომპანია აქტიურად მიიჩნევს ბაზრებს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს საკმარისი სავაჭრო საქმიანობა იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების მოცულობისა და ლიკვიდურობის თვალსაზრისით და როდესაც არსებობს ბალანსის თარიღის სავალდებულო და განხორციელებადი ფასები.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ე) რეალური ღირებულების დადგენა (გაგრძელება)

- დონე 2 ფინანსური ინსტრუმენტები - ესენია შეფასებისას გამოყენებული საშუალებები და რომლებიც არის არსებითი, გამომდინარეობს უშუალოდ ან ირიბად დაკვირვებადი ბაზრის მონაცემებიდან, რომელიც ხელმისაწვდომია ინსტრუმენტის მთელი სასიცოცხლო პერიოდის განმავლობაში. ასეთი საშუალებები მოიცავს აქტიური ბაზრის მსგავსი აქტივების ან ვალდებულებების კოტირებულ ფასებს, როგორცაა საპროცენტო განაკვეთის მრუდი, ნაგულისხმევი ცვალებადობა და საკრედიტო სპრედი. გარდა ამისა, კორექტირებები შეიძლება იყოს საჭირო აქტივის მდგომარეობის ან ადგილმდებარეობის ან იმ მოცულობასთან მიმართებაში, რომელიც მას მიესადაგება შეფასებულ ინსტრუმენტთან. თუმცა, თუ ასეთი შესწორება ეფუძნება არასაბაზრო მონაცემებს, რომლებიც არსებითია მთლიანი შეფასებისათვის, მაშინ კომპანია ამ ინსტრუმენტს დააკლასიფიცირებს როგორც მესამე დონისას. ეს არის მონაცემები, რომლებიც გამოიყენება შესაფასებლად და არის მნიშვნელოვანი, გამომდინარეობს პირდაპირ ან ირიბად დაკვირვებადი ბაზრის მონაცემებიდან, რომელიც ხელმისაწვდომია მთელი ინსტრუმენტის სასიცოცხლო ვადის განმავლობაში. ასეთი ინფორმაცია მოიცავს აქტიური ბაზრის მსგავსი აქტივების ან ვალდებულებების კოტირებულ ფასებს, როგორცაა საპროცენტო განაკვეთების შემოსავლიანობის მრუდები, ნაგულისხმევი ცვალებადობა და საკრედიტო სპრედები. გარდა ამისა, კორექტირება შეიძლება საჭირო იყოს აქტივის მდგომარეობის ან ადგილმდებარეობის ან იმ ზომასთან მიმართებაში, რომელიც მას ეხება იმ შესაფერის ინსტრუმენტთან შედარებით. ამასთან, თუკი ამგვარი ცვლილებები დაფუძნებულია არაემპირიული მონაცემების საფუძველზე, რომლებიც მნიშვნელოვანია მთლიანი გაზომვისთვის, კომპანია ასახავს აღნიშნულ ინსტრუმენტებს, როგორც მე -3 დონეს.

დონე 3 ფინანსური ინსტრუმენტები - ისინი რომლებიც მოიცავენ ერთს ან მეტ არასაბაზრო მონაცემებს რომელიც არსებითია მთლიანი შეფასებისათვის.

კომპანია პერიოდულად განიხილავს შეფასების ტექნიკას, მათ შორის მიღებული მეთოდოლოგიისა და მოდელის კალიბრაციის ჩათვლით. ამასთან, საბაზო მოდელებმა შეიძლება სრულად ვერ დაფაროს კომპანიის ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასების შესაბამისი ფაქტორები, როგორცაა საკრედიტო რისკი (CVA), საკუთარი საკრედიტო (DVA) ან / და დაფინანსების ხარჯები (FVA). შესაბამისად, კომპანია იყენებს სხვადასხვა ტექნიკას.

იმ ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკის დადგენა, რომლებიც იზომება რეალური ღირებულებით, მოიცავს პორტფელზე დაფუძნებულ მიდგომას რომელიც გამოიანგარიშება მოსალოდნელი ნეტო თანხით ინდივიდუალური აქტივების მთელი სასიცოცხლო ვადის განმავლობაში, თითოეული კონტრაქტით, იმისათვის, რათა ასახოს ცალკეული კონტრაგენტების საკრედიტო რისკი არაუზრუნველყოფილი ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის.

კომპანია აფასებს თითოეული საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში დონეებს სათითაოდ ინსტრუმენტების მიხედვით და საჭიროების შემთხვევაში ახდენს ინსტრუმენტების ხელახალ კლასიფიკაციას, საანგარიშო პერიოდის ბოლოს დამყარებულ ფაქტებზე დაყრდნობით.

(რ) საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები და ფინანსური ანგარიშგების ავტორიზაციის თარიღამდე მომხდარი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევიან კომპანიის ფინანსური პოზიციის შესახებ, აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში. ბალანსის შემდგომი მოვლენები, რომლებიც გავლენას არ ახდენენ კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე ბალანსის შედგენის თარიღისთვის, მაგრამ არსებითი მნიშვნელობისაა, აისახება ფინანსური ანგარიშგების თანდართულ შენიშვნებში.

(ს) ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები

პირობითი ვალდებულებები არ აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან, და შესაძლებელია ამ ვალდებულების საიმედოდ შეფასება. პირობითი ვალდებულებების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში, გარდა ისეთი პირობითი ვალდებულებებისა, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან არ არის მოსალოდნელი.

ფინანსურ ანგარიშგებაში არ აისახება პირობითი აქტივები. მაგრამ ისეთი ფინანსური აქტივების შესახებ ინფორმაცია, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლა კომპანიაში შესაძლებელია, აისახება განმარტებით შენიშვნებში. იმ შემთხვევაში, თუ კომპანიას აქვს რწმუნება, რომ ეკონომიკური სარგებელი შემოვა კომპანიაში, მაშინ მასთან დაკავშირებული აქტივი და შემოსავალი აისახება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში, როდესაც ადგილი ქონდა შეფასების ცვლილებას.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ს) ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები (გაგრძელება)

ანარიცხი წარმოადგენს ვალდებულებას, რომელიც დაკავშირებულია რაოდენობრივ და დროით განუსაზღვრელობებთან. ვალდებულება წარმოადგენს კომპანიის მიმდინარე ვალდებულებას, რომელიც წარმოიშვა წარსული მოვლენის შედეგად, და რომლის დაფარვა გამოიწვევს კომპანიიდან ეკონომიკური სარგებლის გასვლას. მავალდებულებელი მოვლენა არის მოვლენა, რომელიც წარმოშობს სამართლებრივ ან კონსტრუქციულ ვალდებულებას, რაც გულისხმობს, რომ კომპანიას არ გააჩნია სხვა რეალური ალტერნატივა, და მან უნდა დაფაროს თავისი ვალდებულებები. სამართლებრივი ვალდებულება გამომდინარეობს:

(ა) გარიგებიდან (ხელშეკრულებაში დაფიქსირებული ან ნაგულისხმევი პირობების გათვალისწინებით);

(ბ) კანონმდებლობიდან; ან

(გ) სხვა სამართლებრივი ქმედებიდან. კონსტრუქციული ვალდებულება გამომდინარეობს კომპანიის ქმედებიდან, სადაც:

(ა) წარსულში დადგენილი პრაქტიკიდან, კომპანიის მიერ გამოქვეყნებული პოლიტიკიდან ან სპეციფიკური მიმდინარე ანგარიშგებიდან გამომდინარე, კომპანია მიაჩნის, რომ სხვა მხარეებს, რომ იგი იღებს გარკვეულ პასუხისმგებლობებს; და

(ბ) შედეგად, მესამე მხარეს კომპანიასთან მიმართებაში გააჩნია გარკვეული მოლოდინი, რომ იგი შეასრულებს ამ პასუხისმგებლობებს.

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

კომპანია ახდენს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების შემუშავებას მომავალი პერიოდებისთვის. შეფასებები და გადაწყვეტილებები შემუშავებულია გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს კომპანიის ფუნქციონირებას განსაზღვრული მომავლის პირობებში. მომავალ პერიოდებში მიღებული გამოცდილება შესაძლოა განსხვავებული იყოს ამ შეფასებებისა და დაშვებებისაგან. ქვემოთ მოყვანილია ის შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მომდევნო ფინანსურ წელში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი ცვლილებების რისკის მატარებელია.

კომპანია ახდენს შეფასებებისა და დაშვებების გადახედვას ფუნქციონირებადი საწარმოს საფუძველზე. სააღრიცხვო შეფასების გადასინჯვის შედეგები აღიარდება იმ პერიოდში, როდესაც შეფასება იქნა გადახედილი, თუ აღნიშნული ეხება მხოლოდ ამ პერიოდს; ან გადასინჯვისა და მომავალ პერიოდებში, თუ გადახედვა ეხება ორივე, მიმდინარე და მომავალ პერიოდებს.

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვის შეფასება

ქვემოთ მოცემულია კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ სააღრიცხვო პოლიტიკაში გამოყენებული ძირითადი შეფასებები, რომლებიც ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების (ზარალის) რეზერვების შეფასებაზე:

- დეფოლტის ალბათობა: დეფოლტის ალბათობა (PD) წარმოადგენს მთავარ მონაცემს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვისას. დეფოლტის ალბათობა არის მაჩვენებელი, რომელიც გვიჩვენებს დეფოლტის მოხდენის ალბათობას კონკრეტულ პერიოდში, რომლის გაანგარიშებისას გამოიყენება ისტორიული მონაცემები და სამომავლო პირობებთან დაკავშირებული დაშვებები და მოლოდინი;
- ზარალი ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში: ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) არის შესაძლო ზარალის შეფასება, რომელიც წარმოიშობა დეფოლტის შემთხვევაში. იგი ეფუძნება ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და იმ ნაკადებს შორის სხვაობას, რომლის მიღებასაც ელის კრედიტორი, სესხის უზრუნველყოფიდან და კრედიტის ერთიანი გაზრდით მიღებული ნაღდი ფულის ნაკადების გათვალისწინებით.
- საპროგნოზო სცენარების დადგენა: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) გაზომვისას კომპანია იყენებს გონივრულ და ფაქტებით გამყარებულ საპროგნოზო ინფორმაციას, რომელიც ეფუძნება დაშვებებს სხვადასხვა ეკონომიკური ფაქტორის სამომავლო მოქმედებისა და ამ ფაქტორების ურთიერთქმედების შესახებ.

5 ახალი და განახლებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები

შემდეგი ცვლილებები და ინტერპრეტაციები ძალაშია წლიური პერიოდების განმავლობაში, რომელიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან ამ თარიღის შემდეგ:

ფასს 17 - სადაზღვევო ხელშეკრულებები - ფასს 17 - "სადაზღვევო ხელშეკრულებები" - ადგენს პრინციპებს საწარმოს მიერ დადებული სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღიარების, შეფასების, წარდგენისა და მათ შესახებ განმარტებით შენიშვნებში ინფორმაციის გამჟღავნებისთვის. გარდა ამისა, სტანდარტი ანალოგიური პრინციპების გამოყენებას მოითხოვს ასეთი სადაზღვევის ხელშეკრულებებისა და საწარმოს მიერ გამოშვებული დისკრეციული მონაწილეობის პირობების მქონე საინვესტიციო ხელშეკრულებების მიმართაც.

ბასს 1-ის შესწორებები - "ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიან ან გრძელვადიან ვალდებულებებად" - ბასს 1-ის "ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა" - შესწორებების შედეგად უფრო ნათლად განისაზღვრა მოთხოვნები, რომლებიც ეხება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ვალდებულებების ნაშთის წარდგენას

მოკლევადიანი ან გრძელვადიანი ვალდებულებების სახით. ასევე, უფრო ნათლად არის განმარტებული ვალდებულებების დაფარვის მნიშვნელობა.

ფასს 10-ისა და ბასს 28-ის შესწორებები - "აქტივების გაყიდვა ან საკუთარ კაპიტალში შეტანა ინვესტორსა და მის მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოს შორის დადებული გარიგების ფარგლებში" - ფასს 10-ისა და "კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება" და ბასს 28-ის - "ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში" - შესწორებების შედეგად უფრო ნათელი გახდა ინვესტორსა და მის მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოებს შორის განხორციელებული აქტივების გაყიდვის ან საკუთარ კაპიტალში შეტანის ოპერაციების სააღრიცხვო მიდგომა. იმ შემთხვევაში, როდესაც არაფულადი აქტივები წარმოადგენს საწარმოს, ინვესტორი აღიარებს მთელ შემოსულობას ან ზარალს, რომელიც დაკავშირებულია ამ აქტივების გაყიდვასთან ან საკუთარ კაპიტალში შეტანასთან. სხვა შემთხვევაში, ინვესტორი შემოსულობას ან ზარალს მხოლოდ იმ ოდენობით აღიარებს, რა ოდენობის წილიც აქვს სხვა ინვესტორს მეკავშირე საწარმოში ან ერთობლივ საწარმოში. ამ შესწორებების ძალაში შესვლა გადავადდა მანამდე, სანამ ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭო დაადასტურებს წილობრივ მეთოდთან დაკავშირებულ კვლევით პროექტს.

ბასს 12-ის შესწორებები - გადავადებული გადასახადი, რომელიც დაკავშირებულია ერთი ოპერაციიდან წარმოშობილ აქტივებსა და ვალდებულებებთან - დოკუმენტმა - "გადავადებული გადასახადი, რომელიც დაკავშირებულია ერთი ოპერაციიდან წარმოშობილ აქტივებსა და ვალდებულებებთან" - გამოიწვია ბასს 12-ის შეცვლა, რათა უფრო ნათელი გამხდარიყო ისეთ ოპერაციებთან დაკავშირებული გადავადებული გადასახადის აღრიცხვის წესი, რომლებიც, ოპერაციის განხორციელების მომენტში წარმოშობს იდენტურ დასაბეგრ და გამოსაქვით დროებით სხვაობებს. გარკვეულ გარემოებებში, საწარმო თავისუფლდება გადავადებული გადასახადის აღიარებისგან, როდესაც ის პირველად აღიარებს აქტივებს ან ვალდებულებებს. ბასს 12-ის ამ შესწორების დოკუმენტში მითითებულია, რომ გათავისუფლება არ ვრცელდება ისეთ ოპერაციებზე, რომლის დროსაც საწარმო აღიარებს, როგორც აქტივს, ისე ვალდებულებას და ამავე დროს წარმოიქმნება იდენტური დასაბეგრი და გამოსაქვითი დროებითი სხვაობები. ასე შეიძლება მოხდეს ისეთი ოპერაციების შემთხვევაში, როგორიცაა იჯარა და ექსპლუატაციიდან ამოღების, ადგილმდებარეობის აღდგენისა და მსგავსი ვალდებულებები.

2023 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შესულ ცვლილებებს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე გავლენა არ მოუხდენია. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების ავტორიზაციის თარიღის მდგომარეობით, კომპანიას ადრეულად არ გამოუყენებია ახალი და შეცვლილი ფასს სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა.

**შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტსი“
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
(ლარი)**

6 წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

კომპანიის წმინდა საპროცენტო შემოსავალი 2023 წლის 31 დეკემბერს და 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისთვის მოიცავს შემდეგს:

	2023	2022
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დათვლილი საპროცენტო შემოსავალი		
კლიენტებზე გაცემული სესხები	672,244	665,375
საპროცენტო ხარჯი		
მიღებული სესხები და კრედიტები	(308,911)	(272,403)
საიჯარო ვალდებულება	(12,063)	(15,332)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	351,270	377,640

7 გაცემული სესხებიდან მიღებული ჯარიმები

გაცემული სესხებიდან მიღებული ჯარიმები 2023 წლის განმავლობაში შეადგენდა 96,977 ლარს (2022: 172,064 ლარი) რაც ძირითადად დაკავშირებული იყო კლიენტთა სესხების დაფარვის დაგვიანებასთან.

8 ხელფასები და თანამშრომელთა სარგებელი

კომპანიის ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი 2023 წლის 31 დეკემბერს და 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისთვის მოიცავს შემდეგს:

	2023	2022
ძირითადი ხელფასი	265,546	249,717
სხვა სარგებელი	33,860	28,469
სულ ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	299,406	278,186

9 საოპერაციო და ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები

კომპანიის საოპერაციო და ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები 2023 წლის 31 დეკემბერს და 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისთვის მოიცავს შემდეგს:

	2023	2022
პროფესიონალური მომსახურება	75,648	54,082
რეკლამის ხარჯები	109,938	66,205
საკომუნიკაციო ხარჯები	5,399	5,547
დანარჩენი საექსპლუატაციო ხარჯები	45,319	31,784
ცვეთა და ამორტიზაცია	50,327	57,218
კომუნალური მომსახურების ხარჯები	6,166	6,260
დაცვის ხარჯები	5,856	5,856
სხვა	20,152	8,886
სულ საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები	318,805	235,838

* პროფესიონალური მომსახურების ანაზღაურება ასევე მოიცავს აუდიტორული და სხვა პროფესიონალური მომსახურებების გაწევისთვის აუდიტორული ფირმებისთვის გადახდილ საფასურს 47,790 ლარის ოდენობით (2022 წელს: 40,500 ლარი).

** ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯი მოიცავს ძირითადი საშუალებების და გამოყენების უფლებით აქტივის ცვეთას, ასევე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციას.

**შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტსი“
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
(ლარი)**

10 სხვა არასაოპერაციო ხარჯები

სხვა საოპერაციო ხარჯები 2023 წლის განმავლობაში შეადგენდა 250,682 ლარს (2022 წელს 0 ლარი), რაც ძირითადად დაკავშირებული იყო საინვესტიციო ქონების გადაფასების შედეგად მიღებული არასაოპერაციო შემოსავლით.

11 დაბეგვრა

(ა) მოგების გადასახადის ხარჯის კომპონენტები

მოგება-ზარალში ასახული მოგების გადასახადი შემდეგ კომპონენტებს მოიცავს:

	2023	2022
მიმდინარე წლის საგადასახადო ხარჯი	-	-
დროებითი სხვაობებით და მათი აღდგენით გამოწვეული მოძრაობა	(9,546)	10,722
გადავადებულ საგადასახადო აქტივებსა და ვალდებულებებში		
ერჯერადი ხარჯი	(18,359)	-
სულ მოგების გადასახადი ხარჯი	(27,905)	10,722

2023 წელს მოქმედი საგადასახადო განაკვეთი მიმდინარე და გადავადებული გადასახადისთვის არის 20% (2022 წელს: 20%).

(ბ) ეფექტური საგადასახადო განაკვეთის შეჯერება 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

	2023	2022
მოგება / (ზარალი) დაბეგვრამდე	(120,619)	(41,274)
მოგების გადასახადის მოქმედი საგადასახადო განაკვეთი	20%	15%
თეორიული მოგების გადასახადის ხარჯი / (სარგებელი) მოქმედი განაკვეთით	24,124	6,191
დაუბეგრავი შემოსავლი	0%	0%
ერჯერადი ხარჯი	18,359	-
გამოუქვითავი ხარჯები	(70,388)	4,531
მუდმივი სხვაობის სხვა ეფექტი	-	-
მოგების გადასახადის ხარჯი / (სარგებელი)	(27,905)	10,722

(გ) დროებითი განსხვავებების მიხედვით გაანალიზებული გადავადებული გადასახადი

დროებითი სხვაობები აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში ფინანსური ანგარიშგების მიზნით და საგადასახადო მიზნით გამოყენებულ თანხებში წარმოშობს წმინდა გადავადებულ საგადასახადო აქტივებს 2023 და წმინდა გადავადებულ საგადასახადო ვალდებულებებს 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

მოძრაობა დროებით სხვაობებში 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის წარმოდგენილია შემდეგი სახით

	1 იანვარი 2023	აღიარებული მოგებაში ან ზარალში	31 დეკემბერი 2023
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	(48,838)	(10,703)	(59,541)
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	3,391	(868)	2,523
სესხები და კრედიტები	1,927	2,012	3,939
სხვა აქტივები	713	13	726
	(42,807)	(9,546)	(52,353)

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტსი“
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
(ლარი)

11 დაბეგვრა (გაგრძელება)

	1 იანვარი 2022	აღიარებული მოგებაში ან ზარალში	31 დეკემბერი 2022
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	(38,631)	(10,030)	(48,661)
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	3,040	351	3,391
სესხები და კრედიტები	3,433	(1,506)	1,927
სხვა აქტივები	250	463	713
	(31,907)	(10,722)	(42,629)

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები შეესაბამება შემდეგს:

	2023	2022	2023	2022	2023	2022
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	-	(59,541)	(48,838)	(59,541)	(48,838)
ძირითადი საშუალებები და	2,523	3,391	-	-	2,523	3,391
სესხები და კრედიტები	3,939	1,927	-	-	3,939	1,927
სხვა აქტივები	725	713	-	-	726	713
წმინდა საგადასახადო (ვალდებულებები)/აქტივები	7,187	6,031	(59,541)	(48,838)	(52,353)	(42,807)

ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღიარება სათანადოდ არის წარმოდგენილი, რადან ხელმძღვანელობა ვარაუდობს, რომ ხელმისაწვდომი იქნება მომავალი დასაბეგრი მოგება, რომელთან მიმართებაშიც შესაძლებელია საგადასახადო აქტივების გამოყენება.

12 ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები 2023 წლის 31 დეკემბრის და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს შემდეგს:

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი
ფულადი სახსრები სალაროში	52	52
საბანკო ნაშთები	423,108	191,438
სულ ფული და ფულის ეკვივალენტი	423,160	191,490

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები არ არის გაუფასურებული ან ვადაგადაცილებული. კომპანიის ყველა საბანკო ნაშთი ფიტჩის სარეიტინგო სააგენტოს მხრიდან BB, BB- და B შეფასების მქონე ბანკებშია განთავსებული.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფასს 9-ის ფარგლებში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასადგენად, კომპანია ფულადი სახსრების ეკვივალენტებს „ეტაპი 1“-ში აერთიანებს (2022 წლის 31 დეკემბერი: „ეტაპი 1“). საბანკო ნაშთები ინდივიდუალურად ფასდება გაუფასურებაზე. ხელმძღვანელობის შეფასებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არ არის არსებითი საანგარიშგებო თარიღებისთვის.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ერთ ქართულ ბანკში არსებული ნაშთები კომპანიის მთლიანი საკუთარი კაპიტალის 25%-ს შეადგენს. (2022: ერთ ქართულ ბანკში განთავსებული ნაშთები მთლიანი საკუთარი კაპიტალის 11% იყო).

13 მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ წარმოადგენს ერთ წელზე ნაკლები სახელშეკრულებო ვადით განთვსებულ სახსრებს ქართულ საკრედიტო დაწესებულებებში 443,751 ლარს (2022 წელი 405,300 ლარი).

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფასს 9-ის ფარგლებში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასადგენად, კომპანია მოთხოვნებს საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ „ეტაპი 1“-ში აერთიანებს (2022 წლის 31 დეკემბერი: „ეტაპი 1“). ხელშეკრულებები ინდივიდუალურად ფასდება გაუფასურებაზე. ხელმძღვანელობის შეფასებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არ არის არსებითი საანგარიშგებო თარიღებისთვის.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედექსი“
 ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
 2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ლარი)

14 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები მიმართ 2023 წლის 31 დეკემბრის და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს შემდეგს:

გაცემული სესხები	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ბიზნეს სესხები	943,121	937,515
უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სამომხმარებლო სესხები	1,316,014	1,898,174
სხვა სამომხმარებლო სესხები	736,763	629,680
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	2,995,898	3,465,369
გაუფასურების რეზერვი	(181,450)	(214,267)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (ნეტო)	2,814,448	3,251,102

მომხმარებლის სესხის გაუფასურების რეზერვში 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის იყო შემდეგი:

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ნაშთი წლის დასაწყისში	214,267	187,058
ჩამოწერა	-	-
წმინდა (აღდგენა)/დარიცხვა	(32,817)	27,209
ნაშთი წლის ბოლოს	181,450	214,267

კომპანიის მიერ გამოყენებული ძირითადი დაშვებები მომხმარებლებზე გაცემული სესხების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების პროცესში:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);
- დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები (EAD).

შემდეგი ცხრილი ასახავს უზრუნველყოფის ანალიზს 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაუფასურების გამოკლებით:

	კლიენტებზე გაცემული სესხები, საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის რეალური ღირებულება უზრუნველყოფის ნველყოფისთვის, რომელიც ფასდება ანგარიშგების თარიღისთვის	უზრუნველყოფის რეალური ღირებულება ლიგ ჯერ არ არის განსაზღვრული
სესხები გაუფასურების ნიშნების გარეშე (ეტაპი 1)			
უძრავი ქონება	1,678,446	-	-
ავტომობილები	3,613	3,613	3,613
მესამე პირების გარანტიები	251,976	251,976	251,976
სესხები უზრუნველყოფის გარეშე	163,450	-	163,450
სულ ვადაგადაცილებული და გაუფასურებული სესხები (ეტაპი 1)	2,097,485	255,589	419,039
ვადაგადაცილებული და გაუფასურებული სესხები (ეტაპი 2 და 3)			
უძრავი ქონება	301,502	301,502	-
მესამე პირების გარანტიები	340,951	-	340,951
სესხები უზრუნველყოფის გარეშე	74,510	-	74,510
სულ ვადაგადაცილებული და გაუფასურებული სესხები (ეტაპი 2 ან 3)	716,963	301,502	415,461
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	2,814,448	557,091	834,500

**შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედექსი“
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
(ლარი)**

14 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

შემდეგი ცხრილი ასახავს უზრუნველყოფის ანალიზს 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაუფასურების გამოკლებით:

	კლიენტებზე გაცემული სესხები, საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის რეალური ღირებულება უზრუნველყოფის ვის, რომელიც ფასდება ანგარიშგების თარიღისთვის	უზრუნველყოფის რეალური ღირებულება რომელიც ჯერ არ არის განსაზღვრული
სესხები გაუფასურების ნიშნების გარეშე (ეტაპი 1)			
უძრავი ქონება	2,013,429	-	-
ავტომობილები	-	-	-
მესამე პირების გარანტიები	228,026	228,026	228,026
სესხები უზრუნველყოფის გარეშე	84,801	-	84,801
სულ სესხები გაუფასურების ნიშნების გარეშე (ეტაპი 1)	2,326,255	228,026	312,827
ვადაგადაცილებული და გაუფასურებული სესხები (ეტაპი 2 და 3)			
უძრავი ქონება	416,104	416,104	-
მესამე პირების გარანტიები	417,810	-	417,810
სესხები უზრუნველყოფის გარეშე	90,933	-	90,934
სულ ვადაგადაცილებული და გაუფასურებული სესხები (ეტაპი 2 ან 3)	924,847	416,104	508,744
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	3,251,102	644,130	821,570

ზემოთ წარმოდგენილი ცხრილები წარმოდგენილია ნამეტი უზრუნველყოფის გამორიცხვის საფუძველზე.

უზრუნველყოფილი სესხები ძირითადად უზრუნველყოფილია უძრავი ქონებით ან გარანტიებით. იმ სესხების ამოღებადობა, რომელიც არც ვადაგადაცილებულია და არც გაუფასურებული, ძირითადად დამოკიდებულია მსესხებლების კრედიტუნარიანობაზე, და არა გირაოს ღირებულებაზე და აუცილებელი არ არის კომპანიამ განაახლოს გირაოს შეფასება თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის.

კომპანიის პოლიტიკას წარმოადგენს უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხების გაცემა, სესხის გაცემის მაქსიმალური 50%-იანი სესხი-ღირებულების თანაფარდობის კოეფიციენტით. სესხი-ღირებულების დაბალი კოეფიციენტის გამო, ხელმძღვანელობა არ მოელის რომ რაიმე უარყოფით მოძრაობას საბაზრო ფასებში, მნიშვნელოვანი გავლენა ექნება სესხების ამოღებადობაზე. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები მოიცავს მთლიანი პორტფელის 70%-ზე მეტს (2022 წელს: 75%).

სასესხო პორტფელის სამრეწველო ანალიზი

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები მოიცავს სესხებს, რომლებიც გაიცა საქართველოს ეკონომიკის შემდეგ დარგებში მოქმედ მომხმარებლებზე:

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
გაცემული სესხები		
სამომხმარებლო სესხები	1,671,816	2,328,917
მომსახურებები	179,264	92,014
საცალო ვაჭრობა	284,023	290,049
სასოფლო მეურნეობა	2,017	1,973
წარმოება	73,271	98,749
ტრანსპორტირება	-	-
სხვა	604,057	439,400
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	2,814,448	3,251,102

**შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედექსი“
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
(ლარი)**

14 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მნიშვნელოვანი საკრედიტო დაქვემდებარებები

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არცერთი ინდივიდუალური სასესხო ნაშთი და არც დაკავშირებული მსესხებლების ჯგუფების ნაშთები არ აღემატებოდა საკუთარი კაპიტალის 6%-ს.

სესხის დაფარვის ვადები

სასესხო პორტფელის დაფარვის ვადა წარმოდგენილია 21-ე განმარტებით შენიშვნაში, რომელიც ასახავს დარჩენილ ვადას საანგარიშგებო თარიღიდან სესხების ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ დაფარვის თარიღამდე. კომპანიის მიერ გაცემული სესხების მოკლევადიანი ხასიათის გამო, სავარაუდოდ, დაფარვის თარიღისთვის ბევრი სესხი განახლდება. შესაბამისად, სასესხო პორტფელის ეფექტური ვადა ხელშეკრულებით შეთანხმებულზე უფრო ხანგრძლივი შეიძლება იყოს.

ზარალის რეზერვი

2023 წლის დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში მომხმარებლებზე გაცემული სესხების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	9,624	(4,420)	209,064	214,268
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	847	(846)	-	1
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(11,759)	18,069	(6,310)	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(4,778)	(945)	5,723	-
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაფასება	(34,014)	(6,603)	(4,332)	(44,949)
შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივები	80,392	-	-	80,392
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(5,886)	5,886	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(3,859)	-	3,859	-
ჩამოწერა	(48,362)	(7,023)	(12,877)	(68,262)
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(17,795)	4,118	195,127	181,450

2022 წლის დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში მომხმარებლებზე გაცემული სესხების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(21,758)	4,364	204,452	187,058
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	202	(202)	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(5,215)	7,332	(2,116)	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(10,458)	(1,672)	12,130	-
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაფასება	(4,339)	(5,352)	(2,361)	(12,051)
შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივები	103,169	-	-	103,169
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(3,052)	3,052	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(9,815)	-	9,815	-
ჩამოწერა	(39,110)	(11,942)	(12,857)	(63,909)
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	9,624	(4,420)	209,063	214,266

**შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტსი“
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
(ლარი)**

14 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

შემდეგი ცხრილი ასახავს ზემოთ მოყვანილ ცხრილებში ასახული ოდენობების (რომლებიც აჯერებს ფინანსური ინსტრუმენტების თითოეული კლასის ზარალის რეზერვების საწყის და საბოლოო ნაშთებს) შეჯერებას.

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაფასება	(44,947)	(12,051)
შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივები	12,130	39,260
სულ	(32,817)	27,209

არსებითი ცვლილებები მომხმარებლებზე გაცემული ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებაში განმარტებულია ქვემოთ.

პერიოდის განმავლობაში შემცირებულია გაცემული სესხების ოდენობა 437 ათასი ლარით. 12-თვიან საფუძველზე შეფასებული ზარალის რეზერვის ოდენობა კი გაზრდილია 12 ათასი ლარით.

საკრედიტო ხარისხის ანალიზი

შემდეგი ცხრილი ასახავს ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხს 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ცხრილში წარმოდგენილი ოდენობები ასახავს ფინანსური აქტივების მთლიან საბალანსო ღირებულებას, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

ეტაპი 1, ეტაპი 2, ეტაპი 3 - ტერმინების განმარტება იხილეთ შენიშვნა 21.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხები საკრედიტო ხარისხის მიხედვით 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ბიზნეს სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
არავადაგადაცილებული	574,660	-	-	574,660
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	19,832	-	-	19,832
30-60 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	-	-	-
60-90 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	-	-	-
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	-	-	-	-
90 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით (რესტრუქტურისაციის სტატუსით)	-	141,850	-	141,850
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით (რესტრუქტურისაციის სტატუსით)	-	-	206,779	206,779
სულ მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	594,492	141,850	206,779	943,121
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(41,674)	(9,944)	(11,301)	(62,919)
საბალანსო ღირებულება	552,818	131,906	195,478	880,202

უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სამომხმარებლო სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
არავადაგადაცილებული	1,196,862	-	-	1,196,862
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	-	-	-	-
30-60 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	-	-	-
60-90 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	-	-	-
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	-	-	-	-
90 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით (რესტრუქტურისაციის სტატუსით)	-	41,411	-	41,411
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით (რესტრუქტურისაციის სტატუსით)	-	-	77,740	77,740
სულ მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	1,196,862	41,411	77,740	1,316,013
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(15,468)	(534)	(1,003)	(17,005)
საბალანსო ღირებულება	1,181,394	40,877	76,737	1,299,008

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედექსი“
 ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
 2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ლარი)

14 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

სხვა სამომხმარებლო სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
არავადაგადაცილებული	396,259	-	-	396,259
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	21,773	-	-	21,773
30-60 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	-	-	-
60-90 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	-	-	-
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	-	-	-	-
90 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით (რესტრუქტურიზაციის სტატუსით)	-	76,835	-	76,835
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით (რესტრუქტურიზაციის სტატუსით)	-	-	241,898	241,898
სულ მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	418,032	76,835	241,898	736,765
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(57,605)	(10,588)	(33,334)	(101,527)
საბალანსო ღირებულება	360,427	66,247	208,564	635,238

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხები საკრედიტო ხარისხის მიხედვით 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ბიზნეს სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
არავადაგადაცილებული	643,282	-	-	643,282
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	24,951	-	-	24,951
30-60 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	-	-	-
60-90 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	-	-	-
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	-	-	-	-
90 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით (რესტრუქტურიზაციის სტატუსით)	-	37,447	-	37,447
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით (რესტრუქტურიზაციის სტატუსით)	-	-	231,835	231,835
სულ მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	668,232	37,447	231,835	937,515
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(41,163)	(2,307)	(14,281)	(57,751)
საბალანსო ღირებულება	627,069	35,140	217,554	879,764

უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სამომხმარებლო სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
არავადაგადაცილებული	1,564,661	-	-	1,564,661
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	36,265	-	-	36,265
30-60 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	-	-	-
60-90 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	-	-	-
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	-	-	-	-
90 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით (რესტრუქტურიზაციის სტატუსით)	-	124,178	-	124,178
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით (რესტრუქტურიზაციის სტატუსით)	-	-	173,071	173,071
სულ მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	1,600,926	124,178	173,071	1,898,175
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(53,311)	(3,089)	(5,656)	(62,056)
საბალანსო ღირებულება	1,547,616	121,088	167,415	1,836,118

სხვა სამომხმარებლო სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
არავადაგადაცილებული	280,008	-	-	280,008
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	30,278	-	-	30,278
30-60 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	-	-	-
60-90 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	-	-	-
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	-	-	-	-
90 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით (რესტრუქტურიზაციის სტატუსით)	-	39,598	-	39,598
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით (რესტრუქტურიზაციის სტატუსით)	-	-	279,798	279,798
სულ მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	310,285	39,598	279,798	629,681
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(55,567)	(3,623)	(35,269)	(94,460)
საბალანსო ღირებულება	254,718	35,975	244,529	535,221

**შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედექსი“
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
(ლარი)**

14 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია არ ფლობდა ფინანსურ ინსტრუმენტებს, რომელთათვისაც არ იყო ზარალის რეზერვი აღიარებული უზრუნველყოფის არსებობის გამო (2022: ნული).

შემდეგი ცხრილი ასახავს 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ინფომაციას მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე, რომლებიც არიან გაუფასურებული კრედიტით და მათთან დაკავშირებულ უზრუნველყოფაზე, რომელიც ამცირებს პოტენციური ზარალის რისკს:

	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	ზარალის რეზერვი	საბალანსო ღირებულება	ფლობილი გირაოს რეალური ღირებულება	
				უძრავი ქონება	სულ
ბიზნესის სესხები	206,779	(11,301)	195,478	195,478	195,478
უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი	77,742	(1,003)	76,739	76,739	76,739
სამომხმარებლო სესხები					
სხვა სამომხმარებლო სესხები	241,898	(33,334)	208,564	-	-
სულ კრედიტით გაუფასურებული მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	526,419	(45,638)	480,781	272,217	272,217

შემდეგი ცხრილი ასახავს 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ინფომაციას მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე, რომლებიც არიან გაუფასურებული კრედიტით და მათთან დაკავშირებულ უზრუნველყოფაზე, რომელიც ამცირებს პოტენციური ზარალის რისკს:

	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	ზარალის რეზერვი	საბალანსო ღირებულება	ფლობილი გირაოს რეალური ღირებულება	
				უძრავი ქონება	სულ
ბიზნესის სესხები	231,835	(14,281)	217,554	217,554	217,554
უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი	173,071	(5,656)	167,415	167,415	167,415
სამომხმარებლო სესხები					
სხვა სამომხმარებლო სესხები	279,798	(35,269)	244,529	-	-
სულ კრედიტით გაუფასურებული მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	684,704	(55,206)	629,497	384,969	384,969

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედექსი“
 ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
 2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ლარი)

15 ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები

	კომპიუტერული ტექნიკა და საკომუნიკაციო მოწყობილობები	ავეჯი და მოწყობილობები	დანარჩენი ძირითადი საშუალებები	კაპიტალური დანახარჯები იჯარით აღებული ობიექტების მიხედვით	სულ
31 დეკემბერი 2021	16,384	80,263	917	41,286	191,206
შემენა	346	-	-	-	4,146
გადაფასება	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	-	-	-
31 დეკემბერი 2022	16,730	80,263	917	41,286	195,352
შემენა	1,300	868	-	-	2,168
გადაფასება	(7,429)	(28,276)	(441)	-	(36,146)
ჩამოწერა	-	(5,074)	-	-	(5,074)
31 დეკემბერი 2023	10,601	47,781	476	41,286	156,300
ცვეთა და გაუფასურება					
31 დეკემბერი 2021	14,326	80,263	917	41,286	182,241
ცვეთა წლის მანძილზე	603	-	-	-	11,310
დაგროვილი ცვეთის ამოტრიალება	-	-	-	-	-
31 დეკემბერი 2022	14,929	80,263	917	41,286	193,551
ცვეთა წლის მანძილზე	770	-	-	-	770
დაგროვილი ცვეთის ამოტრიალება	(15,473)	(80,263)	(917)	-	(96,653)
31 დეკემბერი 2023	226	-	-	41,286	97,668
წმინდა საბალანსო ღირებულება					
31 დეკემბერი 2021	2,058	-	-	-	8,965
31 დეკემბერი 2022	1,801	-	-	-	1,801
31 დეკემბერი 2023	10,375	47,781	476	-	58,632

16 საინვესტიციო ქონება

	2023	2022
საწყისი ნაშთი 1 იანვარის მდგომარეობით	-	-
მატება	26,500	-
გადაფასება	250,682	-
საბოლოო ნაშთი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	277,182	-

17 სხვა აქტივები

კომპანიის სხვა აქტივები 2023 წლის 31 დეკემბრის და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ძირითადად შედგება გაცემული ავანსებისგან და წინასწარ გადახდილი გადასახადებისგან.

18 მიღებული სესხები და კრედიტები

წინამდებარე შენიშვნაში წარმოდგენილია ინფორმაცია ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული პროცენტის სესხებისა და კრედიტების სახელშეკრულებო პირობების შესახებ. საპროცენტო განაკვეთის, უცხოური ვალუტისა და ლიკვიდურობის რისკების შესახებ დამატებითი

ინფორმაცია იხილეთ მე-21 შენიშვნაში.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტსი“
 ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
 2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ლარი)

18 მიღებული სესხები და კრედიტები (გაგრძელება)

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
გრძელვადიანი ვალდებულებები		
უზრუნველყოფილი სესხები ინსტიტუტებისგან	700,354	758,934
სესხები დაკავშირებული მხარეებისგან უზრუნველყოფის გარეშე	886,964	4,304
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები	1,587,318	763,238
მიმდინარე ვალდებულებები		
უზრუნველყოფილი სესხები ინსტიტუტებისგან	672,206	475,902
სესხები დაკავშირებული მხარეებისგან უზრუნველყოფის გარეშე	98,407	985,690
სულ მიმდინარე სესხები	770,613	1,461,592
სულ სესხები და კრედიტები	2,357,931	2,224,830

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსური ინსტიტუტებისგან მიღებული სესხები და კრედიტები უზრუნველყოფილია კლიენტებზე გაცემული სესხებით.

სესხის დაფარვის ვადები და გრაფიკები

გადაუხდელი სესხების ვადები და პირობები 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის შემდეგი:

31 დეკემბერი 2023

	ვალუტა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის წელი	ნომინალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
უზრუნველყოფილი სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისგან	ლარი	11-14%	2024-2027	1,372,560	1,372,560
სესხები დაკავშირებული მხარეებისგან უზრუნველყოფის გარეშე	აშშ დოლარი	13.00%	2024-2026	985,371	985,371
სულ საპროცენტო ვალდებულებები				2,357,931	2,357,931

გადაუხდელი სესხების ვადები და პირობები 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის შემდეგი:

31 დეკემბერი 2022

	ვალუტა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის წელი	ნომინალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
უზრუნველყოფილი სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისგან	ლარი	11-14%	2023-2025	1,234,842	1,234,842
სესხები დაკავშირებული მხარეებისგან უზრუნველყოფის გარეშე	აშშ დოლარი	13.00%	2024-2026	989,988	989,988
სულ საპროცენტო ვალდებულებები				2,224,830	2,224,830

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტსი“
 ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
 2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ლარი)

18 მიღებული სესხები და კრედიტები (გაგრძელება)

ვალდებულებების მოძრაობა და ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადების შეჯერება

	2023	2022
ნაშთი 1 იანვრის მდგომარეობით	2,224,830	2,198,020
შემოსავალი ნასესხები სახსრებიდან	1,062,600	749,755
ნასესხები სახსრების დაფარვა	(931,748)	(584,035)
საპროცენტო ხარჯი	308,912	272,404
გადახდილი პროცენტი	(302,012)	(273,649)
უცხოური ვალუტის გადაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა	(4,651)	(137,665)
ნაშთი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,357,931	2,224,830

19 აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულება

კომპანია საქართველოს ფარგლებში ქირაობს შენობა-ნაგებობებს. ამ ფართების იჯარა არის ფიქსირებული იჯარის ვადის განმავლობაში და განსაზღვრულია ლარში.

საბალანსო ღირებულება	შენიშვნები	სულ
31 დეკემბერი 2021	225,316	225,316
შემოსვლა	50,092	50,092
გასვლა	-	-
31 დეკემბერი 2022	275,408	275,408
შემოსვლა	-	-
გასვლა	-	-
31 დეკემბერი 2023	275,408	275,408
დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება		
31 დეკემბერი 2021	(116,622)	(116,622)
მიმდინარე წლის ცვეთა	(45,909)	(45,909)
31 დეკემბერი 2022	(162,531)	(162,531)
მიმდინარე წლის ცვეთა	(49,557)	(49,557)
31 დეკემბერი 2023	(212,088)	(212,088)

საიჯარო ვალდებულება	2023	2022
ბალანსი წლის დასაწყისში	117,635	110,363
საიჯარო ვალდებულების დაფარვა	(51,537)	(41,968)
საპროცენტო ხარჯი	12,063	15,332
გადახდილი პროცენტი	(12,063)	(15,332)
საიჯარო ვალდებულების ცვლილების ეფექტი	-	49,240
სავალუტო კურსის ცვლილების ეფექტი	-	-
ბალანსი წლის ბოლოს	66,098	117,635

20 კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი
გამოშვებული და გადახდილი საწესდებო კაპიტალი	1,000,000	1,000,000
სულ ავტორიზებული საწესდებო კაპიტალი	1,000,000	1,000,000

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია ფლობს ნულ ლარს (2022 წელს: ნულ ლარი) მისი აქციონერებისგან მოთხოვნების სახით, რადგან საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად კომპანიის წესდება

წარმოდგენს სამართლებრივად დამავალდებულებელ ხელშეკრულებას პარტნიორებს (მეწილე და კომპანია) შორის. წესდება განსაზღვრავს გადახდის პირობებს და გადაუხდელი საწესდებო კაპიტალის ოდენობას.

**შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედექსი“
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
(ლარი)**

20 კაპიტალი (გაგრძელება)

დივიდენდები

საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, კომპანიის გასანაწილებელი რეზერვები იზღუდება გაუნაწილებელი მოგების ნაშთით, ფასს-ის შესაბამისად მომზადებულ კომპანიის ნორმატიულ ფინანსური ანგარიშგებაში განსაზღვრის შესაბამისად. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია ფლობდა გაუნაწილებელი მოგებას 590,977 ოდენობით (2022 წლის 31 დეკემბრის: 677,353 ლარი).

2023 წელს გამოცხადდა და აქციონერებისათვის გადახდილ იქნა დივიდენდები 189,686 ლარის ოდენობით (2022 წელს: 189,474 ლარი).

21 რისკების მართვა, კორპორატიული მმართველობა და შიდა კონტროლი

რისკების მართვა კომპანიის საქმიანობის არსებით ნაწილსა და მისი ოპერაციების აუცილებელ ელემენტს წარმოადგენს. კომპანიის წინაშე არსებული ძირითადი რისკებია საბაზრო, საკრედიტო და ლიკვიდურობის რისკები.

რისკების მართვის პოლიტიკები და პროცედურები

რისკების მართვის პოლიტიკის მიზანია კომპანიის წინაშე არსებული რისკების იდენტიფიცირება, ანალიზი და მართვა, სათანადო რისკების ლიმიტების დაწესება, საკონტროლო მექანიზმების განსაზღვრა და რისკების დონისა და ლიმიტების დაცვის რეგულარული მონიტორინგი. რისკების მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების გადახედვა ხდება რეგულარულად, საბაზრო გარემოში მიმდინარე ცვლილებების, შეთავაზებული პროდუქტებისა და მომსახურების და საუკეთესო პრაქტიკის გათვალისწინების მიზნით.

კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭო და მენეჯმენტი მთლიანობაში პასუხისმგებელი არიან რისკების მართვის სტრუქტურისა და ძირითადი რისკების მართვის ზედამხედველობაზე, ასევე რისკების მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების განახლებაზე და კომპანიაზე არსებითი გავლენის მქონე რისკების დამტკიცებაზე. კომპანიის საზედამხედველო საბჭოს და აღმასრულებელ დირექტორს ევალება მონიტორინგის განხორციელება და რისკების შემამსუბუქებელი ზომების მიღება, ასევე კომპანიის საქმიანობის განსაზღვრული სარისკო პარამეტრების ფარგლებში მიმდინარეობის უზრუნველყოფა. კომპანიის აღმასრულებელი დირექტორი პასუხისმგებელია რისკების ზოგად მართვასა და შესაბამის ფუნქციონირებაზე, ასევე ფინანსური და არაფინანსური რისკების გამოვლენასთან, შეფასებასთან, მართვასა და ანგარიშგებასთან დაკავშირებული საერთო პრინციპებისა და მეთოდების განხორციელების უზრუნველყოფაზე. იგი უშუალოდ საზედამხედველო საბჭოს წინაშე ანგარიშვალდებულია.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები შეიცვლება საბაზრო ფასების ცვლილებების გამო. საბაზრო რისკი მოიცავს სავალუტო რისკს, საპროცენტო განაკვეთის რისკსა და სხვა ფასების რისკებს. საბაზრო რისკი წარმოიშობება საპროცენტო განაკვეთების მატარებელი ფინანსური ინსტრუმენტების ღია პოზიციებიდან, რომლებიც დაქვემდებარებულნი არიან ზოგად და კონკრეტულ საბაზრო ცვლილებებსა და საბაზრო ფასების არასტაბილურობის დონის ცვლილებებზე.

საბაზრო რისკების მართვის მიზანია კომპანიაზე საბაზრო რისკების გავლენის მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში, რისკზე ამონაგების ოპტიმიზაციის ფონზე.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები შეიცვლება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების გამო. კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე მოქმედებს ცვლილებები საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პრიორიტეტულ დონეებში. საპროცენტო მარჟა შესაძლოა გაიზარდოს ამგვარი ცვლილებების შედეგად, თუმცა შესაძლოა შემცირდეს კიდეც ან წარმოშვას ზარალი, თუ ადგილი ექნება მოულოდნელ მოძრაობებს.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტსი“
 ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
 2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ლარი)

21 რისკების მართვა, კორპორატიული მმართველობა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)
 საპროცენტო განაკვეთის შედარებითი ანალიზი

საპროცენტო განაკვეთის რისკების მართვა ხდება საპროცენტო განაკვეთების მონიტორინგის გზით.

საპროცენტო განაკვეთის შედარებითი ანალიზის შედეგები, ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტისთვის 2023 წლის 31 დეკემბრის დღომარეობით იყო შემდეგი:

	1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
31 დეკემბერი 2023						
აქტივები						
კლიენტებზე გაცემული სესხები	300,039	40,728	155,881	1,374,043	943,757	2,814,448
სულ აქტივები	300,039	40,728	155,881	1,374,043	943,757	2,814,448
ვალდებულებები						
სესხები და კრედიტები	(37,761)	(78,825)	(654,027)	(1,587,318)	-	(2,357,931)
საიჯარო ვალდებულებები	(4,577)	(9,345)	(19,786)	(32,390)	-	(66,098)
სულ ვალდებულებები	(42,338)	(88,170)	(673,813)	(1,619,708)	-	(2,424,029)
წმინდა მდგომარეობა	257,701	(47,442)	(517,932)	(245,665)	943,757	390,419

საპროცენტო შედარებითი ანალიზის შედეგები, ძირითადი ფინანსური ინსტიტუტებისთვის 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო შემდეგი:

	1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
31 დეკემბერი 2022						
აქტივები						
კლიენტებზე გაცემული სესხები	291,714	9,473	131,660	1,587,388	1,230,869	3,251,103
სულ აქტივები	291,714	9,473	131,660	1,587,388	1,230,869	3,251,103
ვალდებულებები						
სესხები და კრედიტები	(26,481)	(54,439)	(682,319)	(1,461,592)	-	(2,224,831)
საიჯარო ვალდებულებები	(3,659)	(7,514)	(41,934)	(64,528)	-	(117,635)
სულ ვალდებულებები	(30,140)	(61,953)	(724,253)	(1,526,120)	-	(2,342,466)
წმინდა მდგომარეობა	261,573	(52,480)	(592,593)	61,268	1,230,869	908,637

**შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედექსი“
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
(ლარი)**

21 რიკების მართვა, კორპორატიული მმართველობა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთები

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში განსაზღვრულია საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთები პროცენტიანი აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

	2023		2022	
საპროცენტო განაკვეთის მატარებელი აქტივები	საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, %		საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, %	
	ლარი	აშშ დოლარი	ლარი	აშშ დოლარი
კლიენტებზე გაცემული სესხები	30%	22%	31%	22%
საპროცენტო განაკვეთის მატარებელი ვალდებულებები				
სესხები ფიზიკური პირებისგან	-	13%	-	13%
სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისგან	13%	-	14%	12%

რეალური ღირებულების მგრძნობელობის ანალიზი ფიქსირებულ განაკვეთიანი ინსტრუმენტებისათვის

კომპანია არ ახდენს მისის რომელიმე ფიქსირებულ განაკვეთიანი ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებას. შესაბამისად, საანგარიშგებო თარიღისთვის ცვლილება არ იმოქმედებს მოგებასა და ზარალზე.

საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობის ანალიზი

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მგრძნობელობის მონიტორინგთან ერთად საპროცენტო განაკვეთის შედარებითი ანალიზის საფუძველზე ხორციელდება. წმინდა მოგების მგრძნობელობის ანალიზი, საპროცენტო განაკვეთში ცვლილებაზე (ფასების შეცვლის რისკი), რომელიც ქვემოთ არის მოცემული, ეყრდნობა ყველა შემოსავლის მრუდის 100 საბაზრო ერთეულით სიმეტრიული ვარდნის ან ზრდის გამარტივებულ სცენარს. საპროცენტო განაკვეთის მატარებელი აქტივებისა და ვალდებულებების არსებული პოზიციები 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის შემდეგი:

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი
პარალელური ვარდნა 100 საბაზისო ერთეულით	71	340
პარალელური ზრდა 100 საბაზისო ერთეულით	(71)	(340)

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედექსი“
 ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
 2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ლარი)

21 რიკების მართვა, კორპორატიული მმართველობა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

სავალუტო რისკი

კომპანიის ზოგიერთი ფინანსური აქტივი და ვალდებულება აშშ დოლარშია დენომინირებული. სავალუტო რისკი წამოადგენს რისკს იმისა, რომ ფინანსური ინტესტუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები განიცდის ცვლილებას სავალუტო გაცვლითი კურსის ცვლილების გამო.

შემდეგი ცხრილი წარმოადგენს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების უცხოური სავალუტო რისკების სტრუქტურას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სულ
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	281,311	141,838	11	423,160
კლიენტებზე გაცემული სესხები	2,633,741	180,707	-	2,814,448
სულ აქტივები	2,915,052	322,545	11	3,237,608
ვალდებულებები				
სესხები და კრედიტები	1,372,560	985,371	-	2,357,931
საიჯარო ვალდებულებები	66,098	-	-	66,098
სულ ვალდებულებები	1,438,658	985,371	-	2,424,029
წმინდა მდგომარეობა	1,476,394	(662,826)	11	813,579

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სავალუტო რისკის სტრუქტურას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სულ
აქტივები				
ფულადი სახსრები დამათი ეკვივალენტები	149,294	447,486	10	596,790
კლიენტებზე გაცემული სესხები	3,082,187	168,915	-	3,251,102
სულ აქტივები	3,231,481	616,401	10	3,847,891
ვალდებულებები				
სესხები და კრედიტები	1,234,842	989,988	-	2,224,830
საიჯარო ვალდებულებები	117,635	-	-	117,635
სულ ვალდებულებები	1,352,477	989,988	-	2,342,465
წმინდა მდგომარეობა	1,879,004	(373,587)	10	1,505,427

ქვემოთ მოცემულია წლის განმავლობაში გამოყენებული მნიშვნელოვანი სავალუტო გაცვლითი კურსები:

	ანგარიშგების თარიღით არსებული საშუალო კურსი			
	31 დეკემბერი 2023	2023	31 დეკემბერი 2022	2022
1 აშშ დოლარი	2.6894	2.6279	2.702	2.91563

ლარის კურსის შესუსტება, როგორც ქვემოთ არის მითითებული, შემდეგ ვალუტასთან მიმართებაში 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაზრდიდა (შეამცირებდა) მოგებას ან ზარალს ქვემოთ ნაჩვენები ოდენობებით. აღნიშნული ანალიზი მოცემულია გადასახადების გამოკლებით და ეყრდნობა უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ისეთ ცვლებებს, რომლებიც კომპანიამ გონიერულ ფარგლებში შესაძლოდ მიიჩნია ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს. ანალიზისას გამოყენებულია დაშვება, რომ ყველა სხვა ცვლადი, მათ შორის საპროცენტო განაკვეთები, უცვლელად დარჩება.

	2023	2022
დოლარის 10%-ით გამყარება ლართან მიმართებაში	(18,621)	(31,755)

**შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტსი“
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
(ლარი)**

21 რისკების მართვა, კორპორატიული მმართველობა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ლარის გამყარებას ზემოთ მითითებულ ვალუტებთან მიმართებაში 2023 და 2021 წლების 31 დეკემბრის ექნებოდა იგივე მაგრამ უკუ-ეფექტი მითითებულ ვალუტებზე, იმ დაშვებით რომ ყველა სხვა ცვლადი მუდმივი დარჩება.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის მსესხებლის ან სხვა კონტრაგენტის მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობა გამოიწვევს კომპანიის ფინანსურ ზარალს.

კომპანიას შემუშავებული აქვს საკრედიტო რისკების მართვის პოლიტიკა და პროცედურები, რომელშიც გათვალისწინებულია საკრედიტო კომიტეტების შექმნა. ეს არის ანალიტიკური ორგანო, რომელსაც ევალება წარმოდგენილი სესხის განაცხადში მოცემული ინფორმაციის ანალიზი, საკრედიტო რისკების განსაზღვრა და მათი მინიმუმამდე დაყვანა. საკრედიტო პოლიტიკა (საკრედიტო სახელმძღვანელოს სახით) განიხილება და მტკიცდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

საკრედიტო პოლიტიკა განსაზღვრავს შემდეგს:

- სასესხო/საკრედიტო განაცხადის განხილვისა და დამტკიცების პროცედურებს;
- უზრუნველყოფის შეფასების მეთოდოლოგიას;
- საკრედიტო დოკუმენტაციის მოთხოვნებს;
- სესხებისა და სხვა საკრედიტო რისკების მუდმივი მონიტორინგის პროცედურებს.

საკრედიტო კომიტეტი უფლებამოსილია მიიღოს გადაწყვეტილება არსებული სესხის განაცხადის დაფინანსება-არდაფინანსების შესახებ. კომიტეტისათვის დასამტკიცებლად წარდგენილი სესხები ეფუძნება ლიმიტებს, რომლებიც საკრედიტო პოლიტიკის ფარგლებშია დადგენილი.

საკრედიტო კომიტეტისათვის წარმოდგენილია ინფორმაციის სიზუსტესა და სისწორეზე პასუხს აგებს სესხის ოფიცერი, რომელიც კლიენტის ბიზნესის დეტალურად შესწავლისა და მისი საკრედიტო რისკის პირველადი შეფასების საფუძველზე ავსებს სასესხო განაცხადს. საბოლოოდ, საკრედიტო კომიტეტის წევრები გარკვეული კრიტერიუმების მიხედვით (კლიენტის საკრედიტო ისტორია, ფინანსური მდგომარეობა, ბიზნეს კონკურენტულობა და ა.შ.) აფასებენ სესხის განაცხადს.

კლიენტის ბიზნესის მონიტორინგის საფუძველზე მისი გადახდისუნარიანობის კონტროლი საშუალებას იძლევა დროულად იქნეს თავიდან აცილებული ფინანსური ზარალის გაწევის რისკი. მონიტორინგს ახორციელებენ სესხის ოფიცრები და შედეგებს წარუდგენენ აღმასრულებელ დირექტორს. სესხების რეგულარული მონიტორინგი ასევე ხორციელდება აღმასრულებელი დირექტორის მიერ. მონიტორინგის სისტემა ხელს უწყობს საკრედიტო რისკის მართვას და მის დროულ განეიტრალებას.

ინდივიდუალური კლიენტების ანალიზის გარდა, რისკების და იურიდიული დეპარტამენტი ახორციელებს საკრედიტო პორტფელის შეფასებას, კრედიტების კონცენტრაციასა და საბაზრო რისკებთან მიმართებაში.

მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკზე ჩვეულებრივ აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოცემული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებაში.

საკრედიტო რისკზე მაქსიმალური დაქვემდებარება ფინანსური აქტივებიდან საანგარიშგებო თარიღისთვის იყო შემდეგი:

	2023	2022
აქტივები		
კლიენტებზე გაცემული სესხები	2,814,448	3,251,102
საბანკო ნაშთები	866,911	596,790
სულ მაქსიმალური დაქვემდებარება	3,681,359	3,847,892

გაუფასურების შეფასება

იმის განსაზღვრისთვის, მოხდა თუ არა ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკის (დეფოლტის რისკის) თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვანი ზრდა, კომპანია იყენებს გონივრულ და დასაბუთებულ ინფორმაციას, რომლის მოპოვებაც შესაძლებელია არაჯეროვანი ხარჯების ან ძალისხმევის გარეშე. ასეთი მონაცემები მოიცავს ხარისხობრივ და რაოდენობრივ ინფორმაციასა და ანალიზის, რომელიც ეფუძნება „კომპანიის“

21 რიკების მართვა, კორპორატიული მმართველობა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ისტორიულ გამოცდილებას, კრედიტის საექსპერტო შეფასებას და მომავალზე ორიენტირებულ ინფორმაციას.

კომპანია აღიარებს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას შემდეგი კრიტერიუმების საფუძველზე:

- მისი ფინანსური მაჩვენებლები გაუფასურებულია და ფაქტიური დავალიანება რესტრუქტურირებულია, თუმცა მნიშვნელოვანი ეკონომიკური ზარალი არ დამდგარა;
- დავალიანება 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებულია (გარდა ბანკის ბალანსებისა); და
- არსებობს სხვა სუსტი მხარეები, რომლებსაც უარყოფითი გავლენა აქვთ მსესხებლის გადახდისუნარიანობაზე.

დეფოლტის ალბათობის მაჩვენებლების ვადიანობის განსაზღვრა (კლიენტებზე გაცემული სესხებისთვის)

სესხების დეფოლტის ალბათობის მოდელირება დაფუძნებულია თითოეული სესხის სეგმენტის ჯგუფური ანალიზის მეთოდზე. დეფოლტის განმარტების მიხედვით, დეფოლტის ალბათობა დაფუძნებულია ისტორიული ყოველთვიური მიგრაციის ანალიზზე წინა ხუთი წლის პერიოდის სეგმენტების დეფოლტის მიხედვით. იმ სეგმენტებისთვის, რომლებისთვისაც არ არსებობს საკმარისი ისტორიული მონაცემები, პერიოდი განსხვავდება იმის მიხედვით, თუ რომელი პერიოდიდან არსებობს ფაქტობრივი მონაცემები.

ყველა სეგმენტისთვის გამოითვლება ისტორიული საშუალო ყოველთვიური მატრიცა და დეფოლტის ალბათობა სასურველი პერიოდისთვის განისაზღვრება მატრიცის ექსტრაპოლირებით (1 წელი და მთლიანი სასიცოცხლო ციკლი).

დადგენა არსებითად გაიზარდა თუ არა საკრედიტო რისკი

ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის კომპანია აფასებს არსებითად გაიზარდა თუ არა საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ. არსებითი მნიშვნელობა განსხვავებულია სესხების გაცემის სხვადასხვა ტიპებისთვის, კონკრეტულად კი ბიზნეს და სამომხმარებლო სეგმენტებისთვის. კომპანია ფინანსურ აქტივზე ვადაგადაცილების სტატუსს (30 დღეზე მეტი) იყენებს „backstop“ ინდიკატორად, ასევე გამოიყენება სხვა ხარისხობრივი ინდიკატორები, რათა შეფასდეს რამდენად მნიშვნელოვნად გაიზარდა საკრედიტო რისკი.

დეფოლტის განმარტება

კომპანია სესხს დეფოლტირებულად განიხილავს, ერთ-ერთი შემდეგი ვითარების წარმოშობის შემთხვევაში:

- სესხები 90 მეტი ვადაგადაცილებით (გარდა ბანკის ბალანსებისა);
- გაკოტრების პროცედურები და/ან სამართლებრივი პროცედურები, რომლებმაც შესაძლოა იმოქმედონ კომპანიის მიერ ვალდებულებების შესრულების უნარზე;
- მსესხებლის გარდაცვალება, მსესხებლის კომპანიის ლიკვიდაცია (იურიდიული პირის შემთხვევაში);
- არსებითი დანაკარგები, რომლებიც დაკავშირებულია რესტრუქტურისაგან;
- თაღლითობა ან სხვა ფორსმაჟორული სიტუაცია, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს კომპანიის გადახდისუნარიანობაზე.

დეფოლტის სტატუსი ფასდება რეგულარულად (ყოველწლიურად).

კომპანიამ უნდა აღრიცხოს თუ რა კრიტერიუმის დარღვევის გამო გახდა სესხი დეფოლტირებული.

მომავალი ტენდენციების გათვალისწინება

კომპანია ითვალისწინებს მომავალ ტენდენციებს იმის დასადგენად, თუ რამდენად მნიშვნელოვნად გაიზარდა საკრედიტო რისკი მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ასევე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად.

კომპანიის ექსპერტების მიერ ხდება მომავალი ტენდენციების შეფასება. შეფასება დამოკიდებულია ასევე გარე ინფორმაციაზე. გარე ინფორმაცია შესაძლოა მოიცავდეს ეკონომიკურ მონაცემებს და ქვეყნის (სადაც კომპანია ოპერირებს) სამთავრობო და საფინანსო ორგანოების მიერ გამოქვეყნებულ პროგნოზებს, როგორცაა მაგ. საქართველოს ეროვნული ბანკი.

ფინანსური ინსტრუმენტების თითოეული პორტფელისთვის კომპანიამ მოახდინა საკრედიტო რისკის მთავარი დრაივერის იდენტიფიცირება, ისტორიული მონაცემებისა და მაკროეკონომიკური მოვლენების საკრედიტო რისკზე გავლენების შეფასების საფუძველზე.

21 რიკების მართვა, კორპორატიული მმართველობა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

მაკროეკონომიკური პარამეტრების (როგორცაა ინფლაცია, ვალუტის გაუფასურება) შეფასებამ აჩვენა, რომ არცერთს არ აქვს სტატისტიკურად არსებითი გავლენა პორტფელის დეფოლტის ალბათობაზე. გასული 3 წლის ისტორიულმა კორელაციამ არ აჩვენა მნიშვნელოვანი კავშირი მაკროეკონომიკურ ფაქტორებსა და დეფოლტის ალბათობას შორის.

როდესაც კორელაცია დადგენილია, ისტორიული კორელაციის მიხედვით, დეფოლტის ალბათობა კორექტირდება „Vasicek“-ის მოდელის გამოყენებით. „Vasicek“-ის მოდელი იყენებს კორელაციას მაკროეკონომიკურ პარამეტრსა და დეფოლტის ალბათობას შორის, რომელიც რეგრესიულ (უმცირეს კვადრატთა) ანალიზით შეფასდა, შემდეგ ახდენს დეფოლტის ალბათობის კორექტირებას ისტორიული კავშირების გათვალისწინებით, სამომავლო მშპ-ზე დაყრდნობით.

მოდელიზირებული ფინანსური აქტივები

სესხის სახელშეკრულებო პირობები შესაძლებელია შეიცვალოს რიგი მიზეზების გამო, როგორცაა საბაზრო პირობების ცვლილება, კლიენტების შენარჩუნება და სხვა ფაქტორები, რომლებიც არ არიან დაკავშირებული კლიენტის მიმდინარე ან პოტენციურ საკრედიტო გაუარესებასთან. არსებული სესხის აღიარება, რომლის პირობებიც შეიცვალა, შესაძლებელია შეწყდეს და ახალ სესხად აღიარებულ იქნას მოდიფიცირებული სესხი, რეალური ღირებულებით, 3 შენიშვნაში მოყვანილი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად.

კომპანია ახდენს სამომხმარებლო სესხების პირობების ცვლილებას ფინანსური სირთულეების მქონე კლიენტებისთვის, რათა გაზარდოს სესხის ამოღების შესაძლებლობები და მოახდინოს დეფოლტის რისკის მინიმიზირება. კომპანიის რესტრუქტურის პოლიტიკის მიხედვით, სესხის რესტრუქტურისა ხდება, თუ მსესხებელი ამჟამად დეფოლტშია, ან არსებობს დეფოლტის მაღალი რისკი, არსებობს მტკიცებულება, რომ მსესხებელმა განახორციელა ყველა გონივრული ქმედება არსებული სახელშეკრულებო ვალდებულების ფარგლებში ვალის გასტუმრებისთვის და მოსალოდნელია, რომ იგი შეძლებს განახლებული სასესხო პირობების დაკმაყოფილებას.

შეცვლილი პირობები, როგორც წესი, გულისხმობს დაფარვის ვადის გახანგრძლივებას, და საპროცენტო გადახდების რაფიკის ცვლილებას. სესხის პირობების ცვლილება საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის ხარისხობრივი მახასიათებელია. შესაბამისად, კომპანია ასეთ კლიენტს არასტანდარტულად მიიჩნევს და მეორე ეტაპზე გადაჰყავს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად გამოიყენება შემდეგი ცვლადი მონაცემები:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- ზალარი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);
- დეფოლტის დაქვემდებარებული თანხები (EAD).

რისკზე დაქვემდებარების 1-ლი ეტაპის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება 12 თვეში „დეფოლტის ალბათობის“, „ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში“ და „დეფოლტს დაქვემდებარებულ თანხებზე“ გადამრავლებით. არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება არსებობის მანძილზე „დეფოლტის ალბათობის“, „ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში“ და „დეფოლტს დაქვემდებარებულ თანხებზე“ გადამრავლებით. კომპანია ასევე ადისკონტირებს დეფოლტს დაქვემდებარებულ თანხებს დეფოლტის თარიღიდან საანგარიშგებო თარიღამდე.

დეფოლტის ალბათობების დადგენის მეთოდოლოგია აღწერილია ზემოთ „დეფოლტის ალბათობის ჩვენებლების ვადიანობის განსაზღვრა“ სათაურის ქვეშ.

საკრედიტო ზარალის გამოთვლის მიზნებისთვის, ზარალი სესხებზე ფასდება ჯგუფურად სეგმენტების მიხედვით.

კომპანია ადგენს ზარალს დეფოლტის შემთხვევაში დეფოლტირებული კლიენტების ისტორიული აღდგენების სტატისტიკაზე დაყრდნობით. „ვინტაჟ“ მიდგომა გამოიყენება დეფოლტირებული სესხების (მათი სასიცოცხლო ვადის მანძილზე) აღდგენილი პორტფელის პროცენტულობის დასადგენად. სესხები დაჯგუფებულია დეფოლტის წლების მიხედვით და გადახდის ოდენობები მიზნულია თითოეულ ჯგუფზე. ახლად დეფოლტირებული პორტფელისთვის გამოიყენება სტატისტიკური მონაცემები მომავალი აღდგენების პროგნოზირებისთვის.

**შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედექსი“
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
(ლარი)**

21 რიკების მართვა, კორპორატიული მმართველობა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

საბოლოოდ, ფულადი ნაკადების დისკონტირებისთვის გამოიყენება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი და დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის გამოსათვლელად გაყოფილია დეფოლტირებულ პორტფელზე.

დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები (EAD) ასახავს მოსალოდნელ დაქვემდებარებას დეფოლტის შემთხვევაში. დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები გამოითვლება ყველა პროდუქტისთვის ცალ-ცალკე მათი საშუალო ნარჩენი არსებობის ვადის გათვალისწინებით, თითოეულ სასიცოცხლო პერიოდზე ცალ-ცალკე. სესხის გაცემიდან საშუალო დეფოლტის პერიოდის დასათვლელად გამოიყენება ისტორიული მონაცემები. სხვადასხვა წლების მონაცემების შეფასებამ აჩვენა, რომ წელიწადის შუა პერიოდი არის დეფოლტის მომენტი. შესაბამისად, ეს მომენტი გამოიყენება დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხების დასათვლელად გეგმით გათვალისწინებული ძირითადი თანხების გამოკლებით (სავარაუდო ვადაგადაცილების პერიოდამდე) და სამი თვის დარიცხული პროცენტის დამატებით (სავარაუდო ვადაგადაცილების პერიოდიდან სესხის გადეფოლტების პერიოდამდე).

ლიკვიდობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანია სიძნელებებს წააწყდება ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებული სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულებისას, რომლებიც დაკავშირებულია ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის გადაცემასთან. ლიკვიდურობის რისკი წარმოიქმნება მაშინ, როდესაც განსხვავდება აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობა. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობისა და საპროცენტო განაკვეთების შესაბამისობა და/ან მათი კონტროლირებადი შეუსაბამობა წარმოადგენს ლიკვიდურობის მართვის ქვაკუთხედს. ფინანსურ ინსტიტუტში სრული შესაბამისობის მიღწევა იშვიათია, რამდენადაც ბიზნესი ხშირად გაურკვეველ დროს ვითარდება და თანაც ის სხვადასხვა ტიპის არის. შეუსაბამო პოზიცია პოტენციურად ზრდის მომგებიანობას, თუმცა, შესაძლოა ზრდიდეს ზარალის საფრთხესაც.

კომპანია ახორციელებს ლიკვიდურობის მართვას იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ყველა ფულადი ვალდებულების უზრუნველყოფისთვის ხელმისაწვდომი იქნება თანხები მათი დაფარვის თარიღისთვის.

ლიკვიდურობის პოზიციას აკონტროლებს აღმასრულებელი დირექტორი და სამეთვალყურეო საბჭო. ლიკვიდურობის მართვის გადაწყვეტილებებს იღებს სამეთვალყურეო საბჭო და ასრულებს აღმასრულებელი დირექტორი.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები ფინანსურ ვალდებულებებზე და მათ ყველაზე ადრეული შესაძლო სახელშეკრულებო დაფარვის ვადის საფუძველზე.

მთლიანი სრული შემოსავალი და გასავალი, რომელიც განხილულია ცხრილებში, წარმოადგენს სახელშეკრულებო, არადისკონტირებულ ფულადი ნაკადებს ფინანსურ ვალდებულებაზე.

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზის შედეგები 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო შემდეგი:

	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 6 თვემდე	6-თვიდან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	მთლიანი თანხის გადინება
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
სესხები და კრედიტები	116,586	398,945	255,082	1,587,318	2,357,931
საიჯარო ვალდებულებები	13,922	8,432	11,354	32,390	66,098
სულ ფინანსური ვალდებულებები	130,508	407,377	266,436	1,619,708	2,424,029

ვადიანობის ანალიზი ფინანსური ვალდებულებებისათვის 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, იყო შემდეგი:

	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 6 თვემდე	6-თვიდან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	მთლიანი თანხის გადინება
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
სესხები და კრედიტები	301,187	131,660	131,660	1,587,388	2,151,895
საიჯარო ვალდებულებები	11,173	37,176	64,528	-	112,877
სულ ფინანსური ვალდებულებები	312,359	168,836	196,188	1,587,388	2,264,772

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედექსი“
 ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
 2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
 (ლარი)

21 რიკების მართვა, კორპორატიული მმართველობა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების ანალიზის შედეგები მოსალოდნელია დაფარვის ვადით, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	მოთხოვნა 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	დაფარვის ვადის გარეშე	სულ
აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	866,911	-	-	-	-	-	866,911
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	300,039	40,728	155,881	1,374,043	943,757	-	2,814,448
აქტივები გამოყენების უფლებით	-	9,163	-	54,157	-	-	63,320
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	-	-	-	-	-	58,632	58,632
საინვესტიციო ქონება	-	-	-	-	-	277,182	277,182
დასაკუთრებული აქტივები	-	-	-	-	-	-	0
სხვა აქტივები	-	-	-	-	-	56,925	56,925
სულ აქტივები	1,166,950	49,891	155,881	1,428,200	943,757	392,739	4,137,418
ვალდებულებები							
სესხები და კრედიტები	(37,761)	(78,825)	(654,027)	(1,587,318)	-	-	(2,357,931)
საიჯარო ვალდებულებები	(4,577)	(9,345)	(19,786)	(32,390)	-	-	(66,098)
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	(46,349)	-	-	-	-	-	(46,349)
სხვა ვალდებულებები	(20,630)	-	-	-	-	-	(20,630)
სულ ვალდებულებები	(109,317)	(88,170)	(673,813)	(1,619,708)	-	-	(2,491,008)
წმინდა მდგომარეობა	1,057,633	(38,279)	(517,932)	(191,508)	943,757	392,739	1,646,410

**შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედექსი“
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
(ლარი)**

21 რიკების მართვა, კორპორატიული მმართველობა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების მოსალოდნელი დაფარვის ვადების ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

	მოთხოვნა 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	დაფარვის ვადის გარეშე	სულ
აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	596,790	-	-	-	-	-	596,790
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	291,714	9,473	131,660	1,587,388	1,230,869	-	3,251,103
აქტივები გამოყენების უფლებით	-	-	-	-	112,877	-	112,877
მირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	-	-	-	-	-	1,801	1,801
დასაკუთრებული აქტივები	-	-	-	-	-	26,524	-
სხვა აქტივები	-	-	-	-	-	79,294	-
სულ აქტივები	888,504	9,473	131,660	1,587,388	1,343,746	107,619	3,962,571
ვალდებულებები							
სესხები და კრედიტები	(26,481)	(54,439)	(682,319)	(1,461,592)	-	-	(2,224,831)
საიჯარო ვალდებულებები	(3,659)	(7,514)	(41,934)	(64,528)	-	-	(117,635)
გადავადებული საგადასახადო	(42,807)	-	-	-	-	-	(42,807)
ვალდებულება სხვა ვალდებულებები	-5763	-	-	-	-	-	(5,763)
სულ ვალდებულებები	(78,710)	(61,953)	(724,253)	(1,526,120)	-	-	(2,391,036)
წმინდა მდგომარეობა	809,793	(52,480)	(592,593)	61,268	1,343,746	107,619	1,571,535

22 კაპიტალის მართვა

კომპანიის პოლიტიკა მოიცავს ძლიერი კაპიტალის ბაზის შენარჩუნებას, იმგვარად რომ უზრუნველყოფილ იყოს ინვესტირების, კრედიტორისა და ბაზრის ნდობა და შენარჩუნდეს საქმიანობის შემდგომი განვითარება. კაპიტალი მოიცავს საწესდებო კაპიტალს და გაუნაწილებელ მოგებას.

კომპანია განსაზღვრავს მის მიერ მოთხოვნილ კაპიტალს რისკის პროპორციულად. კომპანია მართავს მის კაპიტალის სტრუქტურას და ცვლის მას ეკონომიკურ პირობებში და ქვემდებარე აქტივებში რისკების მახასიათებლებში ცვლილებების გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნებისა და ცვლილების მიზნით, კომპანიას შეუძლია შეცვალოს აქციონერებისთვის გადახდილი დივიდენდების ოდენობა, აქციონერებს დაუბრუნოს კაპიტალიან გაყიდოს აქტივები ვალის შესამცირებლად.

ვალის თანხის საკუთარი კაპიტალის თანხასთან თანაფარდობა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის იყო შემდეგი:

	2023	2022
სულ ვალდებულებები	2,491,008	2,391,035
გამოკლებული ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	(866,911)	(596,790)
წმინდა ვალი	1,624,097	1,794,245
 სულ კაპიტალი	 1,646,410	 1,677,353
ვალის კაპიტალის თანაფარდობა	1	1

**შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედექსი“
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
(ლარი)**

22 კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

საქართველოში არსებული კანონმდებლობის მიხედვით, კომპანიამ უნდა შეინარჩუნოს გამოშვებული კაპიტალი არაუმცირეს 1,000,000 ლარისა, რომ დააკმაყოფილოს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული ეკონომიური კოეფიციენტები და ლიმიტები.

2023 წლის ბოლოსთვის ვალის კაპიტალთან თანაფარდობა შემცირებულია, შესაბამისად კომპანია აკმაყოფილებს ამ მოთხოვნებს 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

23 პირობითი ვალდებულებები

დაზღვევა

სადაზღვევო ინდუსტრია საქართველოში განვითარების პროცესშია და მსოფლიოს სხვა ნაწილებში მოქმედი სადაზღვევო დაცვის მრავალი ფორმა ჯერ ხელმისაწვდომი არ არის. „კომპანიას“ არ აქვს სრული სადაზღვევო ანაზღაურება მის ტერიტორიასა და ძირითად საშუალებებზე, ბიზნესის შეწყვეტაზე და მესამე პირთა ვალდებულებებისთვის ძირითადი საშუალებების დაზიანებასთან მიმართებაში, რომლებიც წარმოიშობება კომპანიის ქონებასთან დაკავშირებული უბედური შემთხვევებიდან ან უკავშირდება კომპანიის ოპერაციებს.

სანამ „კომპანია“ მოიპოვებს შესაბამის დაზღვევას, არსებობს რისკი, რომ კონკრეტული აქტივების დაკარგვას ან განადგურებას შესაძლოა ჰქონდეს არსებითი უარყოფითი გავლენა კომპანიის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე.

სასამართლო დავა

ბიზნესის ჩვეულებრივი მიმდინარეობისას, კომპანია დაქვემდებარებულია სარჩელებსა და საჩივრებს. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ მოცემული სარჩელებიდან და საჩივრებიდან წარმოშობილ საბოლოო ვალდებულებას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, არ ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა კომპანიის მომავალი ოპერაციების შედეგებზე ან ფინანსურ მდგომარეობაზე.

პირობითი საგადასახადო ვალდებულებები

საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ახასიათებს ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებები. ასევე ხშირია აღნიშნულთან დაკავშირებით ოფიციალური განცხადებები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ზოგჯერ ბუნდოვანი და ურთიერთგამომრიცხავია და ერთმანეთისაგან განსხვავებული ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, საგადასახადო ორგანოს არ შეუძლია დააკისროს არანაირი დამატებითი საგადასახადო ვალდებულება, ჯარიმა ან საურავი, თუ სამართალდარღვევიდან სამი წელია გასული.

ეს ვითარება ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში გაცილებით უფრო საგრძნობია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციისა. ამასთან, საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული კანონების ინტერპრეტირება შეიძლება განსხვავდებოდეს კომპანიის ინტერპრეტაციისაგან და თუ საგადასახადო ორგანომ შეძლო საკუთარი ინტერპრეტირების არგუმენტირება, მაშინ აღნიშნულმა გარემოებამ შეიძლება სერიოზული გავლენა მოახდინოს ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

24 გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

ბასს 24-ის („დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“) მიხედვით მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორსაც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორითაც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის. დაკავშირებულ მხარეებთან დადებული ყველა გარიგება, რომელიც ქვემოთაა განხილული, განხორციელდა გაშლილი ხელის პრინციპით.

**შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტსი“
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის
(ლარი)**

24 გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

კომპანიას არ ყავს საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე. 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. კომპანიის აქციონერები არიან:

2023 წლის 31 დეკემბრის:	2022 წლის 31 დეკემბრის:
სოფიო დევდარიანი – 40%;	სოფიო დევდარიანი – 40%;
ნატალია კეკელიძე – 30%;	ნატალია კეკელიძე – 30%;
ზურაბ ახალაია – 30%.	ზურაბ ახალაია – 30%.

(ა) გარიგებები უმაღლეს ხელმძღვანელობასთან

თანამშრომლებზე გაწეულ ხარჯში ჩართული მთლიანი ანაზღაურება 2023 წლის 31 დეკემბრის და 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის ასეთია:

	2023	2022
ხელმძღვანელობის ანაზღაურება	135,870	97,500

(ბ) ოპერაციები სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან

დაუფარავი ნაშთები და სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციების მოგების ან ზარალის თანხები 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის იყო შემდეგი:

	2023	2022
ვალდებულებები		
სესხები და კრედიტები	981,093	989,988
მოგება (ზარალი)		
საპროცენტო ხარჯი	(124,623)	(138,271)

ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან არ არის უზრუნველყოფილი.

25 ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების რეალური ღირებულება

(ა) რეალური ღირებულებების შეფასებები და დაშვებები

რეალური ღირებულების შეფასების მიზანია იმ ფასთან მიახლოება, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. მაგრამ განუსაზღვრელობებისა და სუბიექტური მოსაზრების გათვალისწინებით, რეალური ღირებულება არ უნდა იყოს ინტერპრეტირებული ისე, რომ მისი რეალიზება შესაძლებელია აქტივის დაუყოვნებლივ გაყიდვით ან ვალდებულებების გადაცემით.

როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება მოკლე ვადიანობით (სამ თვეზე ნაკლები), უახლოვდება მათ რეალურ ღირებულებას.

ეს დაშვება აგრეთვე ეხება მოთხოვნამდე დეპოზიტებს და შემნახველ ანგარიშებს, რომელთაც არ გააჩნიათ რაიმე კონკრეტული ვადები.

(ბ) რეალური ღირებულების იერარქია

კომპანია რეალურ ღირებულებას აფასებს რეალური ღირებულების შემდეგი იერარქიის გამოყენებით, შეფასების მეთოდოლოგიაში წარმოდგენილი მონაცემების საფუძველზე:

- ▶ 1-ლი დონე: ანალოგიური ინსტრუმენტის კოტირებული საბაზრო ფასი (არაკორექტირებული) აქტიურ ბაზარზე.
- ▶ მე-2 დონე: პირველ დონეში შესული კოტირებული ფასების გარდა სხვა პირდაპირ (ანუ ფასების სახით) ან არაპირდაპირ (ანუ ფასებიდან მიღებული) დაკვირვებადი მონაცემები. ეს კატეგორია მოიცავს ინსტრუმენტებს, რომლებიც ფასდება შემდეგი მონაცემების გამოყენებით: მსგავსი ინსტრუმენტების კოტირებული საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე; მსგავსი ინსტრუმენტების კოტირებული ფასები ისეთ ბაზრებზე, რომლებიც ნაკლებად აქტიურად ითვლება; ან სხვა შეფასების მეთოდები, რა შემთხვევაშიც, შეფასებაში მონაწილე ყველა მნიშვნელოვანი მონაცემი პირდაპირ ან არაპირდაპირ არის ბაზრიდან მოპოვებადი.

25 ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების რეალური ღირებულება (გაგრძელება)

- ▶ მე-3 დონე: არადაკვირვებადი (არასაბაზრო) მონაცემები ეს კატეგორია მოიცავს ყველა ინსტრუმენტს, რომელთა შეფასების მეთოდიც ეყრდნობა ისეთ ინფორმაციას, რომელიც არ შეიცავს დაკვირვებად (საბაზრო) მონაცემებს და არადაკვირვებადი (არასაბაზრო) მონაცემები მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ინსტრუმენტის შეფასებაზე. ამ კატეგორიაში შედის ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება მსგავსი ინსტრუმენტების კოტირებული ფასების საფუძველზე, რა შემთხვევაშიც მნიშვნელოვანი არასაბაზრო კორექტირებები ან დაშვებები საჭირო ამ ინსტრუმენტებს შორის განსხვავებების ასახვისთვის.

კომპანიამ განსაზღვრა რეალური ღირებულება შეფასების ტექნიკის გამოყენებით. შეფასების ტექნიკის მიზანს წარმოადგენს რეალური ღირებულების განსაზღვრება, რომელიც ასახავს ფასს, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვით ან გადაიხდება ვალდებულების გადასაცემად, სტანდარტულ ოპერაციებში შეფასების დღისთვის. გამოყენებული შეფასების ტექნიკა არის დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელი.

კომპანიის შეფასებით, რომ მისი ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულება არსებითად არ განსხვავდება მათი საბალანსო ღირებულებებისგან.

26 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

ეს ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცდა გამოსაშვებად კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ 2024 წლის 17 მაისს.

2024 წლის 1 იანვრიდან 17 მაისამდე, კომპანიამ განახორციელა შემდეგი ოპერაციები:

- გასცა დივიდენდი 45 ათასი ლარის ოდენობით
- სს „საქართველოს ბანკთან“ გააფორმა გენერალური საკრედიტო ხელშეკრულება 1,750,000 ლარის ოდენობით (საოპერაციო საქმიანობის დასაფინანსებლად), საიდანაც 17 მაისის მდგომარეობით არის ათვისებული 600,000 ლარი.

გარდა ზემოთ აღნიშნული მოვლენისა, საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ ადგილი არ ჰქონია სხვა მოვლენას, რომელიც საჭიროებს ფინანსური ანგარიშგების შესწორებას ან/და განმარტებით შენიშვნებში ასახვას.

დამოუკიდებელი აუდიტორის მოსაზრება “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის პუნქტების მოთხოვნების შესაბამისად

(შპს კრედექსის) პარტნიორებს და ხელმძღვანელობას

ჩვენ გამოვთქვით არამოდიფიცირებული მოსაზრება **შპს კრედექსის** ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2024 წლის 17 მაისს რომელიც მოიცავდა 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ ფინანსურ პერიოდს. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს იმ მოვლენებს, ინფორმაციასა და მათ შედეგებს, რომლებიც ცნობილი გახდა ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის მოსაზრების გაცემის შემდგომ. მმართველობის ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენები, ინფორმაცია და მათი შედეგები, რომლებიც ცნობილი გახდა ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის მოსაზრების გაცემის შემდგომ, არ არის ჩვენ მიერ აუდიტირებული.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის მმართველობითი ანგარიშგება მოამზადოს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი ვალდებულებაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ 2024 წლის 10 ივლისს წარმოდგენილი მმართველობითი ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედნილობაზე და ასევე - მოიცავს თუ არა იგი “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- იმ ფინანსური წლის მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, თანხვედრაშია ამავე ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობის ანგარიშგება მოიცავს “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

მიხეილ აბაიაძე / სერტიფიცირებული აუდიტორი / პარტნიორი

ფირმის რეგისტრაციის ნომერი: SARAS-F-320544

აუდიტორის რეგისტრაციის ნომერი: SARAS-A-865011

თარიღი:

თბილისი, საქართველო

დამოუკიდებელი აუდიტორის მოსაზრება “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის პუნქტების მოთხოვნების შესაბამისად

(შპს კრედექსის) პარტნიორებს და ხელმძღვანელობას

ჩვენ გამოვთქვით არამოდიფიცირებული მოსაზრება **შპს კრედექსის** ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2024 წლის 17 მაისს რომელიც მოიცავდა 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ ფინანსურ პერიოდს. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს იმ მოვლენებს, ინფორმაციასა და მათ შედეგებს, რომლებიც ცნობილი გახდა ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის მოსაზრების გაცემის შემდგომ. მმართველობის ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენები, ინფორმაცია და მათი შედეგები, რომლებიც ცნობილი გახდა ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის მოსაზრების გაცემის შემდგომ, არ არის ჩვენ მიერ აუდიტირებული.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის მმართველობითი ანგარიშგება მოამზადოს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი ვალდებულებაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ 2024 წლის 10 ივლისს წარმოდგენილი მმართველობითი ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედნილობაზე და ასევე - მოიცავს თუ არა იგი “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- იმ ფინანსური წლის მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, თანხვედრაშია ამავე ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობის ანგარიშგება მოიცავს “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

მიხეილ აბაიაძე / სერტიფიცირებული აუდიტორი / პარტნიორი

ფირმის რეგისტრაციის ნომერი SARAS-F-320544
აუდიტორის რეგისტრაციის ნომერი SARAS-A-865011

თარიღი: MO 2024
თბილისი, საქართველო

შპს „მიკროსაფინანსო
ორგანიზაცია „კრედექსი“

მმართველობითი ანგარიშგება
2023 წლის

სარჩევი

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის განაცხადება.....	3
ზოგადი ინფორმაცია	3
საქმიანობის მიმოხილვა.....	4
ძირითადი ფინანსური და არა-ფინანსური მაჩვენებლები	5
ძირითადი რისკები	8
კორპორაციული მართვის პრინციპები.....	17

სამეთვალყურეო საბჭოს თავჯდომარის განაცხადება

2023 წელს მსოფლიოში არსებული დამაბული გეოპოლიტიკური ვითარების გამო, წარმოიშვა ახალი გამოწვევები, რამაც ხელი შეუწყო არაპროგნოზირებადი გარემო-პირობების ჩამოყალიბებას, მიუხედავად იმისა რომ ინვესტორებში კვლავაც შენარჩუნებულია გაურკვევლობის მოლოდინები, კრედექსმა შეძლო ადაპტირება მოეხდინა რთული პირობებისთვის და ფინანსური ინსტიტუტებიდან მიეღო რესურსები, ასევე მცირედ გაუმჯობესებინა დაკრედიტების მოცულობა იმდაგვარად რომ რისკები არ გაზრდილიყო. ეროვნული ბანკის მიერ რეფინანსირების განაკვეთის მაღალ ნიშნულზე შენარჩუნებამ გამოიწვია დაკრედიტების შენელება ფინანსურ სექტორში. მიუხედავად საომარი ვითარებისა და მაღალი ინფლაციისა, ქვეყნის ეკონომიკური ზრდა ორ ციფრიან ნიშნულზე დაფიქსირდა, რამაც გარკვეულწილად შეარბილა პოსტპანდემიური პერიოდის აღდგენის პროცესზე ნეგატიური ფაქტორების გავლენა, მიუხედავად მთელი რიგი ეკონომიკის სექტორების ზრდისა, კვლავ გამოწვევად რჩება ზოგიერთი სექტორის პანდემიამდე არსებული ნიშნულთან დაბრუნება. ზემოთ აღნიშნული პროცესი და ფინანსურ სექტორზე 2019 წლის პასუხისმგებლიანი დაკრედიტების რეგულაციების ზოგიერთი პარამეტრის კიდევ უფრო გამკაცრებამ, კვლავ მნიშვნელოვანი სირთულეები შექმნა დაკრედიტების მასშტაბების ზრდისთვის.

როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, მიუხედავად სიძნელეებისა, კრედექსი მზად აღმოჩნდა ახალი გამოწვევების გასამკლავებლად. საკრედიტო პორტფელის სტრუქტურულიდან გამომდინარე, 2023 წელსაც მცირე ეკონომიკურმა შოკებმა მომხმარებლების ძალიან მცირე ნაწილზე იქონია პირდაპირი ზემოქმედება, რამაც მნიშვნელოვანი ნეგატიური გავლენა ორგანიზაციის ფინანსურ მდგომარეობაზე ვერ მოახდინა. მიუხედავად იმისა, რომ კრედექსმა 2023 წელს გაისტუმრა მნიშვნელოვანი ვალდებულებები ქართული ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ, მთელი 2023 წლის განმავლობაში კომპანია მაინც ინარჩუნებდა მაღალ ლიკვიდობას და კაპიტალის ადექვატურობას.

2020 წელს დაწყებულმა დისტანციური მომსახურების ტექნიკური საშუალებების გაუმჯობესებამ, კომპანიას საშუალება მისცა გარკვეულად დაეჩქარებინა გადაწყვეტილებების მიღების პროცესი და მომხმარებლისთვის გაუმჯობესებინა სერვისი.

კვლავ გაგრძელდა შიდა პოლიტიკისა და პროცედურების დახვეწა ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსებასთან ბრძოლის მონიტორინგის კუთხით, ჩატარდა თანამშრომლების არაერთი ტრენინგი. განახლდა პროგრამული უზრუნველყოფის აქტიური მოდული, რომელშიც გათვალისწინებულია ეროვნული ბანკის ფულის გათეთრების ინსპექტირების სამსახურის რეკომენდაციები. კომპანიაში მაქსიმალური ყურადღება ექცევა პერსონალური მონაცემების დაცვას, ტარდება შესაბამისი ღონისძიებები პერსონალური მონაცემების დაცვის შესახებ, ახალ კანონდებლობასთან შესაბამისობაში მოყვანის მიმართულებით. ზემოთ აღნიშნული ღონისძიებები აისახა 2023 წლის ბოლოს, პერსონალური მონაცემების დაცვის სამსახურის მიერ განხორციელებული შემოწმებისას, რომლის მიხედვით კომპანიის საქმიანობა შეფასდა დადებითად და ფულადი ჯარიმები არ დაკისრებია.

რესურსების მოზიდვის მიმართულებით კვლავაც აქტიურად გაგრძელდა ნაყოფიერი თანამშრომლობა საქართველოს ბანკთან, რომელმაც კომპანიას მყარი ფინანსური მდგომარეობის ფონზე, გამოუყო 600 000 ლარზე მეტი კრედიტი.

მიმდინარე წელსაც გაგრძელდა გასულ წელს დანერგილი ახალი საკრედიტო პროდუქტების სრულფასოვნად იმპლემენტაცია, ასევე მიმდინარეობს ორგანიზაციის სტრატეგიული გეგმით გათვალისწინებული ამოცანების შესასრულებლად სოციალურად ორიენტირებული საკრედიტო პროდუქტების შემუშავება და ღონისძიებების დაგეგმვა მათ პრაქტიკაში დასაწერად.

კრედექსი კვლავ აგრძელებს მისი სოციალური პასუხისმგებლობის მაღალი სტანდარტების შენარჩუნებას და 2023 წელსაც არაერთ სასესიო ხელშეკრულებაზე გადაავადა დარიცხული პროცენტის გადახდა და საშეღვათო პერიოდები მისცა თავის მომხმარებლებს.

ზოგადი ინფორმაცია

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „კრედექსი“ (შემდგომში „კომპანია“) დაფუძნდა 2012 წლის 23 აგვისტოს, იმ კერძო მეწარმეებისთვის მდგრადი საკრედიტო მომსახურების გაწევის მიზნით, რომლებსაც არ აქვთ წვდომა საკრედიტო საშუალებებზე ჩვეულებრივ საბანკო სისტემაში. „კომპანია“ საკრედიტო საშუალებებს სთავაზობს მრავალ მცირე მეწარმეს მათი საქმიანობების გაზრდისა და ეკონომიკური სიტუაციის გაუმჯობესებისთვის.

„კომპანიის“ იურიდიული მისამართია ჭაბუკიანის ქუჩა №7, თბილისი, საქართველო. მისი რეგისტრაციის ნომერია 400058030.

„კომპანიის“ უმაღლესი მმართველობითი ორგანოა „აქციონერთა საბჭო“. „კომპანიის“ ოპერაციების ზედამხედველობას ახორციელებს „სამეთვალყურეო საბჭო“, რომლის წევრებსაც ეს უკანასკნელი ნიშნავს. „კომპანიის“ ყოველდღიურ მართვას ახორციელებს „სამეთვალყურეო საბჭოს“ მიერ დანიშნული „აღმასრულებელი დირექტორი“.

„კომპანია“ დაფუძნებულია საქართველოს მოქალაქეების ვახტანგ ბართაიას, მიხეილ ცოგოშვილისა და ზურაბ ახალაიას მიერ „კომპანიის“ საწესდებო კაპიტალში შესაბამისი წილებით 70%, 20% და 10%.

„კომპანიას“ ჰყავდა შემდეგი აქციონერები:

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

სოფიო დევდარიანი – 40%;

ნატალია კეკელიძე – 30%;

ზურაბ ახალაია – 30%.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

სოფიო დევდარიანი – 40%;

ნატალია კეკელიძე – 30%;

ზურაბ ახალაია – 30%;

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „კომპანიამ“ მიიღო დაფინანსების 38% ამ აქციონერებისგან (2017 წელს: 34%). აქციონერებს აქვთ უფლებამოსილება წარმართონ „კომპანიის“ ოპერაციები საკუთარი შეხედულებისამებრ და საკუთარი სარგებლის მიღების მიზნით. მათ ასევე სხვა ბიზნეს ინტერესები გააჩნიათ „კომპანიის“ გარეთ.

საქმიანობის მიმოხილვა

მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედექსი ოპერირებს ორი ფილიალის საშუალებით, რომელიც სთავაზობს მომხმარებლებს მრავალფეროვან საკრედიტო პროდუქტებს, ასევე ვალუტის გაცვლის ოპერაციებს. კრედექსის მომხმარებლები არიან ფიზიკური პირები რომლებიც სარგებლობენ სამომხმარებლო, ბიზნეს, აგრო და იპოთეკური სესხებით. მიუხედავად იმისა რომ ბაზარზე ოპერირებს რამდენიმე ათეული მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია და 16 ბანკი, კრედექსი მაინც ახერხებს თავისი ნიშის შენარჩუნებას სხვადასხვა ინოვაციური პროდუქტებისა და მარკეტინგული ღონისძიებების გატარების საშუალებით. საკრედიტო ოფიცრები ყოველდღიურ რეჟიმში ახდენენ მომხმარებლებისთვის პროდუქტების შესახებ შესაბამისი შეთავაზებების გაკეთებას, ასევე მომხმარებლებს ინფორმაცია მიეწოდება სხვადასხვა სოციალური ქსელების გამოყენებით.

ქ. თბილისში არსებული ფილიალები, რომლებიც მდებარეობენ გლდანსა და საბურთალოზე ფოკუსირებული არიან მოქალაქეების სამომხმარებლო და ბიზნეს სესხებით, ასევე თვითდასაქმებულებისთვის ბიზნეს სესხების შეთავაზებით. ფილიალების მენეჯერები პასუხისმგებელნი არიან პროდუქტების გაყიდვასა და განვითარებაზე, ასევე ისინი პასუხისმგებელნი არიან მენეჯმენტისთვის სასარგებლო და დროული ინფორმაციის მიწოდებაზე, როგორც ბაზარზე არსებულ მდგომარეობაზე, ასევე საკრედიტო მუშაკების მოტივაციის სისტემების დახვეწაზე. ზემოთ აღნიშნული მიმართულებების საფუძველზე ბევრი რამ გაკეთდა ბოლო პერიოდში, კერძოდ ფილიალების უშუალო ჩართულობით მოხდა ბაზარზე არსებული მოთხოვნადი პროდუქტის შექმნა, იმ კატეგორიის მომხმარებლებისთვის, ვისაც გააჩნიათ დადასტურებული შემოსავლის წყარო და სესხის გადახდის გრაფიკის არასწორი სტრუქტურის და ვადიანობის გამო ექმნებათ პრობლემები და გაფუჭებული აქვთ საკრედიტო ისტორია.

ძირითადი ფინანსური და არა ფინანსური მაჩვენებლები

1. მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

	2023	2022
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დაანგარიშებული		
საპროცენტო შემოსავალი	672,244	665,375
საპროცენტო ხარჯი	(320,974)	(287,735)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	351,270	377,640
გაუფასურების აღდგენა/(ზარალი) გაცემულ სესხებზე	36,454	(43,895)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხის გაუფასურების	387,724	333,745
ანარიცხის შემდეგ		
გაცემულ სესხებზე მიღებული ჯარიმები	96,977	333,745
კურსთაშორისი სხვაობიდან წარმოშობილი წმინდა მოგება	3,447	49,489
ხელფასები და თანამშრომელთა სარგებელი	(299,406)	(278,186)
საოპერაციო და ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები	(318,805)	(235,838)
სხვა არასაოპერაციო ხარჯები	250,682	-
მოგება / (ზარალი) დაბეგვრამდე	120,619	41,274
მოგების გადასახადის ხარჯი	(27,905)	(10,722)
წლის მოგება / (ზარალი) და მთლიანი სრული შემოსავალი	92,715	30,552
სხვა სრული შემოსავალი		
მოგება ძირითადი საშუალებების გადაფასებიდან	55,433	-
მთლიანი სრული შემოსავალი	148,148	30,552

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
აქტივები		
ფულადი სახსრები და მთი ეკვივალენტები	423,160	191,490
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	443,751	405,300
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	2,814,448	3,251,102
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	58,632	1,801
საინვესტიციო ქონება	277,182	-
აქტივის გამოყენების უფლება	63,320	112,877
გადავადებული საგადასახადო აქტივები	-	-
მოგებაში ან ზარალში რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	-
დასაკუთრებული აქტივები	-	26,524
სხვა აქტივები	56,925	79,294
სულ აქტივები	4,137,418	4,068,388
ვალდებულებები და კაპიტალი		
ვალდებულებები		
მიღებული სესხები და კრედიტები	2,357,931	2,224,830
საიჯარო ვალდებულებები	66,098	117,635
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	52,353	42,807
მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება	-	-
სხვა ვალდებულებები	25,220	5,763
სულ ვალდებულებები	2,501,602	2,391,035
კაპიტალი		
გადაფასების რეზერვი	55,433	
საწესდებო კაპიტალი	1,000,000	1,000,000
გაუნაწილებელი მოგება	580,383	677,353
სულ კაპიტალი	1,635,816	1,677,353
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	4,137,418	4,068,388

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

	შენიშვნები	2023	2022
მოგება დაბეგვრამდე		120,619	41,274
კორექტირებები:			
გაუფასურების აღდგენა / (ზარალი)	14	(36,454)	27,209
ცვეთა და ამორტიზაცია	15;19	50,327	57,219
საინვესტიციო ქონების გადაფასება	16	(250,682)	-
საპროცენტო შემოსავალი	6	(672,244)	(665,375)
საპროცენტო ხარჯი	6	320,974	287,735
საკუროსო სხვაობიდან წარმოშობილი ზარალი		(3,447)	(49,489)
		(470,907)	(301,427)
კლება/(ზრდა) კლიენტებზე გაცემულ სესხებში		488,303	(394,600)
კლება/(ზრდა) სხვა აქტივებში		26,289	(43,657)
(კლება)/ ზრდა სხვა ვალდებულებებში		1,130	1,784
საოპერაციო საქმიანობებში გამოყენებული ფულადი		44,815	(737,900)
სახსრები პროცენტამდე და დაბეგვრამდე			
მიღებული პროცენტი		652,376	694,116
გადახდილი პროცენტი		(314,075)	(288,982)
წმინდა ფულადი სახსრები (გამოყენებული) / მიღებული საოპერაციო საქმიანობიდან		383,116	(332,766)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		(2,168)	(4,146)
დეპოზიტის განთავსება		(38,759)	-
წმინდა ფულადი სახსრები გამოყენებული საინვესტიციო საქმიანობაში		(40,927)	(4,146)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
მიღებული სესხები და კრედიტები	18	1,062,623	749,756
მიღებული სესხებისა და კრედიტების დაფარვა	18	(931,748)	(584,035)
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა	19	(51,537)	(42,820)
გადახდილი დივიდენდები	20	(189,685)	(189,474)
წმინდა ფულადი ნაკადები მიღებული საფინანსო საქმიანობიდან		(110,347)	(66,573)
წმინდა ზრდა/(კლება) ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		231,842	(403,485)
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(172)	(9,796)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		191,490	604,771
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	12	423,160	191,490

ადამიანური რესურსები

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის თანამშრომლების რაოდენობა შეადგენს 11 ადამიანს.

ძირითადი რისკები

რისკების მართვა კომპანიის საქმიანობის აუცილებელ ელემენტს წარმოადგენს. კომპანიის წინაშე არსებული ძირითადი რისკებია საბაზრო, საკრედიტო და ლიკვიდურობის რისკი.

რისკების მართვის პოლიტიკები და პროცედურები

რისკების მართვის პოლიტიკის მიზანია კომპანიის წინაშე არსებული რისკების იდენტიფიცირება, ანალიზი და მართვა, სათანადო რისკების ლიმიტების დაწესება, საკონტროლო მექანიზმების განსაზღვრა და რისკების დონის ან/და ლიმიტების დაცვის რეგულარული მონიტორინგი. რისკების მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების გადახედვა ხდება რეგულარულად, საბაზრო გარემოში მიმდინარე ცვლილებების, შეთავაზებული პროდუქტებისა და მომსახურების, ასევე საუკეთესო პრაქტიკის გათვალისწინებით.

კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭო და მენეჯმენტი მთლიანობაში პასუხისმგებელი არიან რისკების მართვის სტრუქტურისა და ძირითადი რისკების მართვის ზედამხედველობაზე. ასევე რისკების მართვის პოლიტიკის, პროცედურების განახლებისა და კომპანიაზე არსებითი გავლენის მქონე რისკების დამტკიცებაზე. კომპანიის საზედამხედველო საბჭოსა და აღმასრულებელ დირექტორს ევალება მონიტორინგი და რისკების შემამსუბუქებელი ზომების მიღება, ასევე კომპანიის საქმიანობის განსაზღვრული სარისკო პარამეტრების ფარგლებში მიმდინარეობის უზრუნველყოფა. კომპანიის აღმასრულებელი დირექტორი პასუხისმგებელია რისკების ზოგად მართვასა და შესაბამის ფუნქციონირებაზე, ასევე ფინანსური და არაფინანსური რისკების გამოვლენასთან, შეფასებასთან, მართვასა და ანგარიშგებასთან დაკავშირებული საერთო პრინციპებისა და მეთოდების განხორციელების უზრუნველყოფაზე. იგი უშუალოდ საზედამხედველო საბჭოს წინაშე ანგარიშვალდებული.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები შეიცვლება საბაზრო ფასების ცვლილებების გამო. საბაზრო რისკი მოიცავს სავალუტო რისკს, საპროცენტო განაკვეთის რისკსა და სხვა ფასების რისკებს. საბაზრო რისკი წარმოიშობა საპროცენტო განაკვეთების მატარებელი ფინანსური ინსტრუმენტების ღია პოზიციებიდან, რომლებიც დაქვემდებარებულნი არიან ზოგად და კონკრეტულ საბაზრო ცვლილებებსა და საბაზრო ფასების არასტაბილურობის დონის ცვლილებებზე.

საბაზრო რისკების მართვის მიზანია კომპანიაზე საბაზრო რისკების გავლენის მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში, რისკზე ამონაგების ოპტიმიზაციის ფონზე.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები შეიცვლება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების გამო. კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე მოქმედებს ცვლილებები საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პრიორიტეტულ დონეებში. საპროცენტო მარჟა შესაძლოა გაიზარდოს ამგვარი ცვლილებების შედეგად, თუმცა შესაძლოა შემცირდეს კიდევ ან წარმოშვას ზარალი, თუ ადგილი ექნება მოულოდნელ მოძრაობებს.

საპროცენტო განაკვეთის შედარებითი ანალიზი

საპროცენტო განაკვეთის რისკების მართვა ხდება საპროცენტო განაკვეთების მონიტორინგის გზით.

საპროცენტო განაკვეთის შედარებითი ანალიზის შედეგები, ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტისთვის 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო შემდეგი:

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „კრედიტსი“
2023 წლის მმართველობითი ანგარიშგება

	1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
31 დეკემბერი 2023						
აქტივები						
კლიენტებზე გაცემული სესხები	300,039	40,728	155,881	1,374,043	943,757	2,814,448
სულ აქტივები	300,039	40,728	155,881	1,374,043	943,757	2,814,448
ვალდებულებები						
სესხები და კრედიტები	(37,761)	(78,825)	(654,027)	(1,587,318)	-	(2,357,931)
საიჯარო ვალდებულებები	(4,577)	(9,345)	(19,786)	(32,390)	-	(66,098)
სულ ვალდებულებები	(42,338)	(88,170)	(673,813)	(1,619,708)	-	(2,424,029)
წმინდა მდგომარეობა	257,701	(47,442)	(517,932)	(245,665)	943,757	390,419

საპროცენტო შედარებითი ანალიზის შედეგები, ძირითადი ფინანსური ინსტიტუტებისთვის 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო შემდეგი:

	1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
31 დეკემბერი 2022						
აქტივები						
კლიენტებზე გაცემული სესხები	291,714	9,473	131,660	1,587,388	1,230,869	3,251,103
სულ აქტივები	291,714	9,473	131,660	1,587,388	1,230,869	3,251,103
ვალდებულებები						
სესხები და კრედიტები	(26,481)	(54,439)	(682,319)	(1,461,592)	-	(2,224,831)
საიჯარო ვალდებულებები	(3,659)	(7,514)	(41,934)	(64,528)	-	(117,635)
სულ ვალდებულებები	(30,140)	(61,953)	(724,253)	(1,526,120)	-	(2,342,466)
წმინდა მდგომარეობა	261,573	(52,480)	(592,593)	61,268	1,230,869	908,637

საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთები

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში განსაზღვრულია საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთები პროცენტის აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

	2023		2022	
საპროცენტო განაკვეთის მატარებელი აქტივები	საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, %		საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, %	
	ლარი	აშშ დოლარი	ლარი	აშშ დოლარი
კლიენტებზე გაცემული სესხები	30%	22%	31%	22%
საპროცენტო განაკვეთის მატარებელი ვალდებულებები				
სესხები ფიზიკური პირებისგან	-	13%	-	13%
სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისგან	13%	-	14%	12%

რეალური ღირებულების მგრძნობელობის ანალიზი ფიქსირებულ განაკვეთიანი ინსტრუმენტებისათვის

კომპანია არ ახდენს მისის რომელიმე ფიქსირებულ განაკვეთიანი ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებას. შესაბამისად, საანგარიშგებო თარიღისთვის ცვლილება არ იმოქმედებს მოგებასა და ზარალზე.

საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობის ანალიზი

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მგრძნობელობის მონიტორინგთან ერთად საპროცენტო განაკვეთის შედარებითი ანალიზის საფუძველზე ხორციელდება. წმინდა მოგების მგრძნობელობის ანალიზი, საპროცენტო განაკვეთში ცვლილებაზე (ფასების შეცვლის რისკი), რომელიც ქვემოთ არის მოცემული, ეყრდნობა ყველა შემოსავლის მრუდის 100 საბაზრო ერთეულით სიმეტრიული ვარდნის ან ზრდის გამარტივებულ სცენარს. საპროცენტო განაკვეთის მატარებელი აქტივებისა და ვალდებულებების არსებული პოზიციები 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის შემდეგი:

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი
პარალელური ვარდნა 100 საბაზრო ერთეულით	71	340
პარალელური ზრდა 100 საბაზრო ერთეულით	(71)	(340)

სავალუტო რისკი

კომპანიის ზოგიერთი ფინანსური აქტივი და ვალდებულება აშშ დოლარშია დენომინირებული. სავალუტო რისკი წამოადგენს რისკს იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები განიცდის ცვლილებას სავალუტო გაცვლითი კურსის ცვლილების გამო.

შემდეგი ცხრილი წარმოადგენს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების უცხოური სავალუტო რისკების სტრუქტურას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სულ
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	281,311	141,838	11	423,160
კლიენტებზე გაცემული სესხები	2,633,741	180,707	-	2,814,448
სულ აქტივები	2,915,052	322,545	11	3,237,608
ვალდებულებები				
სესხები და კრედიტები	1,372,560	985,371	-	2,357,931
საიჯარო ვალდებულებები	66,098	-	-	66,098
სულ ვალდებულებები	1,438,658	985,371	-	2,424,029
წმინდა მდგომარეობა	1,476,394	(662,826)	11	813,579

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სავალუტო რისკის სტრუქტურას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სულ
აქტივები				
ფულადი სახსრები დამათი ეკვივალენტები	149,294	447,486	10	596,790
კლიენტებზე გაცემული სესხები	3,082,187	168,915	-	3,251,102
სულ აქტივები	3,231,481	616,401	10	3,847,891
ვალდებულებები				
სესხები და კრედიტები	1,234,842	989,988	-	2,224,830
საიჯარო ვალდებულებები	117,635	-	-	117,635
სულ ვალდებულებები	1,352,477	989,988	-	2,342,465
წმინდა მდგომარეობა	1,879,004	(373,587)	10	1,505,427

ქვემოთ მოცემულია წლის განმავლობაში გამოყენებული მნიშვნელოვანი სავალუტო გაცვლითი კურსები:

ანგარიშგების თარიღით არსებული საშუალო კურსი				
	31 დეკემბერი 2023	2023	31 დეკემბერი 2022	2022
1 აშშ დოლარი	2.6894	2.6279	2.702	2.91563

ლარის კურსის შესუსტება, როგორც ქვემოთ არის მითითებული, შემდეგ ვალუტასთან მიმართებაში 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაზრდიდა (შემცირებდა) მოგებას ან ზარალს ქვემოთ ნაჩვენები ოდენობებით. აღნიშნული ანალიზი მოცემულია გადასახადების გამოკლებით და ეყრდნობა უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ისეთ ცვლევებს, რომლებიც კომპანიამ გონივრულ ფარგლებში შესაძლოდ მიიჩნია ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს. ანალიზისას გამოყენებულია დაშვება, რომ ყველა სხვა ცვლადი, მათ შორის საპროცენტო განაკვეთები, უცვლელად დარჩება.

	2023	2022
დოლარის 10%-ით გამყარება ლართან მიმართებაში	(18,621)	(31,755)

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის მსესხებლის ან სხვა კონტრაგენტის მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობა გამოიწვევს კომპანიის ფინანსურ ზარალს.

კომპანიას შემუშავებული აქვს საკრედიტო რისკების მართვის პოლიტიკა და პროცედურები, რომელშიც გათვალისწინებულია საკრედიტო კომიტეტების შექმნა. ეს არის ანალიტიკური ორგანო, რომელსაც ევალება წარმოდგენილი სესხის განაცხადში მოცემული ინფორმაციის ანალიზი, საკრედიტო რისკების განსაზღვრა და მათი მინიმუმამდე დაყვანა. საკრედიტო პოლიტიკა (საკრედიტო სახელმძღვანელოს სახით) განიხილება და მტკიცდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

საკრედიტო პოლიტიკა განსაზღვრავს შემდეგს:

- სასესხო/საკრედიტო განაცხადის განხილვისა და დამტკიცების პროცედურებს;
- უზრუნველყოფის შეფასების მეთოდოლოგიას;
- საკრედიტო დოკუმენტაციის მოთხოვნებს;
- სესხებისა და სხვა საკრედიტო რისკების მუდმივი მონიტორინგის პროცედურებს.

საკრედიტო კომიტეტი უფლებამოსილია მიიღოს გადაწყვეტილება არსებული სესხის განაცხადის დაფინანსება-არდაფინანსების შესახებ. კომიტეტისათვის დასამტკიცებლად წარდგენილი სესხები ეფუძნება ლიმიტებს, რომლებიც საკრედიტო პოლიტიკის ფარგლებშია დადგენილი.

საკრედიტო კომიტეტისათვის წარმოდგენილია ინფორმაციის სიზუსტესა და სისწორეზე პასუხს აგებს სესხის ოფიცერი, რომელიც კლიენტის ბიზნესის დეტალურად შესწავლისა და მისი საკრედიტო რისკის პირველადი შეფასების საფუძველზე ავსებს სასესხო განაცხადს. საბოლოოდ, საკრედიტო კომიტეტის წევრები გარკვეული კრიტერიუმების მიხედვით (კლიენტის საკრედიტო ისტორია, ფინანსური მდგომარეობა, ბიზნეს კონკურენტურობა და ა.შ.) აფასებენ სესხის განაცხადს.

კლიენტის ბიზნესის მონიტორინგის საფუძველზე მისი გადახდისუნარიანობის კონტროლი საშუალებას იძლევა დროულად იქნეს თავიდან აცილებული ფინანსური ზარალის გაწვევის რისკი. მონიტორინგს ახორციელებენ სესხის ოფიცრები და შედეგებს წარუდგენენ აღმასრულებელ დირექტორს. სესხების რეგულარული მონიტორინგი ასევე ხორციელდება აღმასრულებელი დირექტორის მიერ. მონიტორინგის სისტემა ხელს უწყობს საკრედიტო რისკის მართვას და მის დროულ განეიტრალებას.

ინდივიდუალური კლიენტების ანალიზის გარდა, რისკების და იურიდიული დეპარტამენტი ახორციელებს საკრედიტო პორტფელის შეფასებას, კრედიტების კონცენტრაციასა და საბაზრო რისკებთან მიმართებაში.

მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკზე ჩვეულებრივ აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოცემული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებაში.

საკრედიტო რისკზე მაქსიმალური დაქვემდებარება ფინანსური აქტივებიდან საანგარიშგებო თარიღისთვის იყო შემდეგი:

	2023	2022
აქტივები		
კლიენტებზე გაცემული სესხები	2,814,448	3,251,102
საბანკო ნაშთები	866,911	596,790
სულ მაქსიმალური დაქვემდებარება	3,681,359	3,847,892

გაუფასურების შეფასება

იმის განსაზღვრისთვის, მოხდა თუ არა ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკის (დეფოლტის რისკის) თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვანი ზრდა, კომპანია იყენებს გონივრულ და დასაბუთებულ ინფორმაციას, რომლის მოპოვებაც შესაძლებელია არაჯეროვანი ხარჯების ან ძალისხმევის გარეშე. ასეთი მონაცემები მოიცავს ხარისხობრივ და რაოდენობრივ ინფორმაციასა და ანალიზის, რომელიც ეფუძნება „კომპანიის“ ისტორიულ გამოცდილებას, კრედიტის საექსპერტო შეფასებას და მომავალზე ორიენტირებულ ინფორმაციას.

კომპანია აღიარებს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას შემდეგი კრიტერიუმების საფუძველზე:

- მისი ფინანსური მაჩვენებლები გაუფასურებულია და ფაქტიური დავალიანება რესტრუქტურირებულია, თუმცა მნიშვნელოვანი ეკონომიკური ზარალი არ დამდგარა;
- დავალიანება 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებულია (გარდა ბანკის ბალანსებისა); და
- არსებობს სხვა სუსტი მხარეები, რომლებსაც უარყოფითი გავლენა აქვთ მსესხებლის გადახდის უნარიანობაზე.

სესხების დეფოლტის ალბათობის მოდელირება დაფუძნებულია თითოეული სესხის სეგმენტის ჯგუფური ანალიზის მეთოდზე. დეფოლტის განმარტების მიხედვით, დეფოლტის ალბათობა დაფუძნებულია ისტორიული ყოველთვიური მიგრაციის ანალიზზე წინა ხუთი წლის პერიოდის სეგმენტების დეფოლტის მიხედვით. იმ სეგმენტებისთვის, რომლებისთვისაც არარსებობს საკმარისი ისტორიული მონაცემები, პერიოდი განსხვავდება იმის მიხედვით, თუ რომელი პერიოდიდან არსებობს ფაქტობრივი მონაცემები.

ყველა სეგმენტისთვის გამოითვლებოდა ისტორიული საშუალო ყოველთვიური მატრიცა და დეფოლტის ალბათობა სასურველი პერიოდისთვის განისაზღვრებოდა მატრიცის ექსტრაპოლირებით (1 წელი და მთლიანი სასიცოცხლო ციკლი).

დადგენა არსებითად გაიზარდა თუ არა საკრედიტო რისკი

ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის კომპანია აფასებს არსებითად გაიზარდა თუ არა საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ. არსებითი მნიშვნელობა განსხვავებულია სესხების გაცემის სხვადასხვა ტიპებისთვის, კონკრეტულად კი ბიზნეს და სამომხმარებლო სეგმენტებისთვის. კომპანია ფინანსურ აქტივზე ვადაგადაცილების სტატუსს (30 დღეზე მეტი) იყენებს „backstop“ ინდიკატორად, ასევე გამოიყენება სხვა ხარისხობრივი ინდიკატორები, რათა შეფასდეს რამდენად მნიშვნელოვნად გაიზარდა საკრედიტო რისკი.

დეფოლტის განმარტება

კომპანია სესხს დეფოლტირებულად განიხილავს, ერთ-ერთი შემდეგი ვითარების წარმოშობის შემთხვევაში:

- სესხები 90 მეტი ვადაგადაცილებით (გარდა ბანკის ბალანსებისა);
- გაკოტრების პროცედურები და/ან სამართლებრივი პროცედურები, რომლებმაც შესაძლოა იმოქმედონ კომპანიის მიერ ვალდებულებების შესრულების უნარზე;
- მსესხებლის გარდაცვალება, მსესხებლის კომპანიის ლიკვიდაცია (იურიდიული პირის შემთხვევაში);
- არსებითი დანაკარგები, რომლებიც დაკავშირებულია რესტრუქტურისაციასთან;
- თაღლითობა ან სხვა ფორსმაჟორული სიტუაცია, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს კომპანიის გადახდის უნარიანობაზე.

დეფოლტის სტატუსი ფასდება რეგულარულად (ყოველწლიურად).

კომპანიამ უნდა აღრიცხოს თუ რა კრიტერიუმის დარღვევის გამო გახდა სესხი დეფოლტირებული.

მომავალი ტენდენციების გათვალისწინება

კომპანია ითვალისწინებს მომავალ ტენდენციებს იმის დასადგენად, თუ რამდენად მნიშვნელოვნად გაიზარდა საკრედიტო რისკი მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ასევე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად.

კომპანიის ექსპერტების მიერ ხდება მომავალი ტენდენციების შეფასება. შეფასება დამოკიდებულია ასევე გარე ინფორმაციაზე. გარე ინფორმაცია შესაძლოა მოიცავდეს ეკონომიკურ მონაცემებს და ქვეყნის (სადაც კომპანია ოპერირებს) სამთავრობო და საფინანსო ორგანოების მიერ გამოქვეყნებულ პროგნოზებს, როგორცაა მაგ. საქართველოს ეროვნული ბანკი.

ფინანსური ინსტრუმენტების თითოეული პორტფელისთვის კომპანიამ მოახდინა საკრედიტო რისკის მთავარი დრაივერის იდენტიფიცირება, ისტორიული მონაცემებისა და მაკროეკონომიკური მოვლენების საკრედიტო რისკზე გავლენების შეფასების საფუძველზე.

მაკროეკონომიკური პარამეტრების (როგორცაა ინფლაცია, ვალუტის გაუფასურება) შეფასებამ აჩვენა, რომ არცერთს არ აქვს სტატისტიკურად არსებითი გავლენა პორტფელის დეფოლტის ალბათობაზე. გასული 3 წლის ისტორიულმა კორელაციამ არ აჩვენა მნიშვნელოვანი კავშირი მაკროეკონომიკურ ფაქტორებსა და დეფოლტის ალბათობას შორის.

როდესაც კორელაცია დადგენილია, ისტორიული კორელაციის მიხედვით, დეფოლტის ალბათობა კორექტირდება „Vasicek“-ის მოდელის გამოყენებით. „Vasicek“-ის მოდელი იყენებს კორელაციას მაკროეკონომიკურ პარამეტრსა და დეფოლტის ალბათობას შორის, რომელიც რეგრესიულ (უმცირეს კვადრატთა) ანალიზით შეფასდა, შემდეგ ახდენს დეფოლტის ალბათობის კორექტირებას ისტორიული კავშირების გათვალისწინებით, სამომავლო მშპ-ზე დაყრდნობით.

მოდელირებული ფინანსური აქტივები

სესხის სახელშეკრულებო პირობები შესაძლებელია შეიცვალოს რიგი მიზეზების გამო, როგორცაა საბაზრო პირობების ცვლილება, კლიენტების შენარჩუნება და სხვა ფაქტორები, რომლებიც არ არიან დაკავშირებული კლიენტის მიმდინარე ან პოტენციურ საკრედიტო გაუარესებასთან. არსებული სესხის აღიარება, რომლის პირობებიც შეიცვალა, შესაძლებელია შეწყდეს და ახალ სესხად აღიარებულ იქნას მოდიფიცირებული სესხი, რეალური ღირებულებით, მე-3 შენიშვნაში მოყვანილი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად.

კომპანია ახდენს სამომხმარებლო სესხების პირობების ცვლილებას ფინანსური სირთულეების მქონე კლიენტებისთვის, რათა გაზარდოს სესხის ამოღების შესაძლებლობები და მოახდინოს დეფოლტის რისკის მინიმიზირება. კომპანიის რესტრუქტურიზაციის პოლიტიკის მიხედვით, სესხის რესტრუქტურიზაცია ხდება, თუ მსესხებელი ამჟამად დეფოლტშია, ან არსებობს დეფოლტის მაღალი რისკი, არსებობს მტკიცებულება, რომ მსესხებელმა განახორციელა ყველა გონივრული ქმედება არსებული სახელშეკრულებო ვალდებულების ფარგლებში ვალის გასტუმრებისთვის და მოსალოდნელია, რომ იგი შეძლებს განახლებული სასესხო პირობების დაკმაყოფილებას.

შეცვლილი პირობები, როგორც წესი, გულისხმობს დაფარვის ვადის გახანგრძლივებას, და საპროცენტო გადახდების გრაფიკის ცვლილებას. სესხის პირობების ცვლილება საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის ხარისხობრივი მახასიათებელია. შესაბამისად, კომპანია ასეთ კლიენტს არასტანდარტულად მიიჩნევს და მეორე ეტაპზე გადაჰყავს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად გამოიყენება შემდეგი ცვლადი მონაცემები:

- დეფოლტის ალბათობა(PD);
- ზალარი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);
- დეფოლტის დაქვემდებარებული თანხები (EAD).

რისკზე დაქვემდებარების 1-ლი ეტაპის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება 12 თვეში „დეფოლტის ალბათობის“, „ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში“ და „დეფოლტს დაქვემდებარებულ თანხებზე“ გადამრავლებით. არსებობს მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება არსებობის

მანძილზე „დეფოლტის ალბათობის“, „ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში“ და „დეფოლტს დაქვემდებარებულ თანხებზე“ გადამრავლებით. კომპანია ასევე ადისკონტირებს დეფოლტს დაქვემდებარებულ თანხებს დეფოლტის თარიღიდან საანგარიშგებო თარიღამდე.

დეფოლტის ალბათობების დადგენის მეთოდოლოგია აღწერილია ზემოთ „დეფოლტის ალბათობის მაჩვენებლების ვადიანობის განსაზღვრა“ სათაურის ქვეშ.

საკრედიტო ზარალის გამოთვლის მიზნებისთვის, ზარალი სესხებზე ფასდება ჯგუფურად სეგმენტების მიხედვით.

კომპანია ადგენს ზარალს დეფოლტის შემთხვევაში დეფოლტირებული კლიენტების ისტორიული აღდგენების სტატისტიკაზე დაყრდნობით. „ვინტაჟ“ მიდგომა გამოიყენება დეფოლტირებული სესხების (მათი სასიცოცხლო ვადის მანძილზე) აღდგენილი პორტფელის პროცენტულობის დასადგენად. სესხები დაჯგუფებულია დეფოლტის წლების მიხედვით და გადახდის ოდენობები მიზნულია თითოეულ ჯგუფზე. ახლად დეფოლტირებული პორტფელისთვის გამოიყენება სტატისტიკური მონაცემები მომავალი აღდგენების პროგნოზირებისთვის. საბოლოოდ, ფულადი ნაკადების დისკონტირებისთვის გამოიყენება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი და დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის გამოსათვლელად გაყოფილია დეფოლტირებულ პორტფელზე.

დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები (EAD) ასახავს მოსალოდნელ დაქვემდებარებას დეფოლტის შემთხვევაში. დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები გამოითვლება ყველა პროდუქტისთვის ცალ-ცალკე მათი საშუალო ნარჩენი არსებობის ვადის გათვალისწინებით, თითოეულ სასიცოცხლო პერიოდზე ცალ-ცალკე. სესხის გაცემიდან საშუალო დეფოლტის პერიოდის დასათვლელად გამოიყენება ისტორიული მონაცემები. სხვადასხვა წლების მონაცემების შეფასებამ აჩვენა, რომ წელიწადის შუაპერიოდი არის დეფოლტის მომენტი. შესაბამისად, ეს მომენტი გამოიყენება დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხების დასათვლელად გეგმით გათვალისწინებული ძირი თანხების გამოკლებით (სავარაუდო ვადაგადაცილების პერიოდამდე) და სამი თვის დარიცხული პროცენტის დამატებით (სავარაუდო ვადაგადაცილების პერიოდიდან სესხის გადდეფოლტების პერიოდამდე).

ლიკვიდობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანია სიძნელეებს წააწყდება ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებული სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულებისას, რომლებიც დაკავშირებულია ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის გადაცემასთან. ლიკვიდურობის რისკი წარმოიქმნება მაშინ, როდესაც განსხვავდება აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობა. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობისა და საპროცენტო განაკვეთების შესაბამისობა და/ან მათი კონტროლირებადი შეუსაბამობა წარმოადგენს ლიკვიდურობის მართვის ქვაკუთხედს. ფინანსურ ინსტიტუტში სრული შესაბამისობის მიღწევა იშვიათია, რამდენადაც ბიზნესი ხშირად გაურკვეველ დროს ვითარდება და თანაც ის სხვადასხვა ტიპის არის. შეუსაბამო პოზიცია პოტენციურად ზრდის მომგებიანობას, თუმცა, შესაძლოა ზრდიდეს ზარალის საფრთხესაც.

კომპანია ახორციელებს ლიკვიდურობის მართვას იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ყველა ფულადი ვალდებულების უზრუნველყოფისთვის ხელმისაწვდომი იქნება თანხები მათი დაფარვის თარიღისთვის.

ლიკვიდურობის პოზიციას აკონტროლებს აღმასრულებელი დირექტორი და სამეთვალყურეო საბჭო. ლიკვიდურობის მართვის გადაწყვეტილებებს იღებს სამეთვალყურეო საბჭო და ასრულებს აღმასრულებელი დირექტორი.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები ფინანსურ ვალდებულებებზე და მათ ყველაზე ადრეული შესაძლო სახელშეკრულებო დაფარვის ვადის საფუძველზე.

მთლიანი სრული შემოსავალი და გასავალი, რომელიც განხილულია ცხრილებში, წარმოადგენს სახელშეკრულებო, არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს ფინანსურ ვალდებულებაზე.

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „კრედიტსი“
2023 წლის მმართველობითი ანგარიშგება

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზის შედეგები 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო შემდეგი:

	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 6 თვემდე	6-თვიდან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	მთლიანი თანხის გადინება
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
სესხები და კრედიტები	116,586	398,945	255,082	1,587,318	2,357,931
საიჯარო ვალდებულებები	13,922	8,432	11,354	32,390	66,098
სულ ფინანსური ვალდებულებები	130,508	407,377	266,436	1,619,708	2,424,029

ვადიანობის ანალიზი ფინანსური ვალდებულებებისათვის 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, იყო შემდეგი:

	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 6 თვემდე	6-თვიდან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	მთლიანი თანხის გადინება
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
სესხები და კრედიტები	301,187	131,660	131,660	1,587,388	2,151,895
საიჯარო ვალდებულებები	11,173	37,176	64,528	-	112,877
სულ ფინანსური ვალდებულებები	312,359	168,836	196,188	1,587,388	2,264,772

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების ანალიზის შედეგები მოსალოდნელია დაფარვის ვადით, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	მოთხოვ ნა 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემ დე	3-დან 12 თვემ დე	1-დან 5 წლამდ ე	5 წელ ზე მეტი	დაფარვ ის ვადის გარეშე	სულ
აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	866,911	-	-	-	-	-	866,911
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	300,039	40,728	155,881	1,374,043	943,757	-	2,814,448
აქტივები გამოყენების უფლებით	-	9,163	-	54,157	-	-	63,320
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	-	-	-	-	-	58,632	58,632
საინვესტიციო ქონება	-	-	-	-	-	277,182	277,182
დასაკუთრებული აქტივები	-	-	-	-	-	-	0
სხვა აქტივები	-	-	-	-	-	56,925	56,925
სულ აქტივები	1,166,950	49,891	155,881	1,428,200	943,757	392,739	4,137,418
ვალდებულებები							
სესხები და კრედიტები	(37,761)	(78,825)	(654,027)	(1,587,318)	-	-	(2,357,931)
საიჯარო ვალდებულებები	(4,577)	(9,345)	(19,786)	(32,390)	-	-	(66,098)
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	(46,349)	-	-	-	-	-	(46,349)
სხვა ვალდებულებები	(20,630)	-	-	-	-	-	(20,630)
სულ ვალდებულებები	(109,317)	(88,170)	(673,813)	(1,619,708)	-	-	(2,491,008)
წმინდა მდგომარეობა	1,057,633	(38,279)	(517,932)	(191,508)	943,757	392,739	1,646,410

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „კრედიტსი“
2023 წლის მმართველობითი ანგარიშგება

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების მოსალოდნელი დაფარვის ვადების ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

	მოთხოვ ნა 1 თვეზე ნაკლებ ი	1-დან 3 თვემ დე	3-დან 12 თვემ დე	1-დან 5 წლამდ ე	5 წელზე მეტე	დაფარვ ის ვადის გარეშე	სულ
აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	596,790	-	-	-	-	-	596,790
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	291,714	9,473	131,660	1,587,388	1,230,869	-	3,251,103
აქტივები გამოყენების უფლებით	-	-	-	-	112,877	-	112,877
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	-	-	-	-	-	1,801	1,801
დასაკუთრებული აქტივები	-	-	-	-	-	26,524	-
სხვა აქტივები	-	-	-	-	-	79,294	-
სულ აქტივები	888,504	9,473	131,660	1,587,388	1,343,746	107,619	3,962,571
ვალდებულებები							
სესხები და კრედიტები	(26,481)	(54,439)	(682,319)	(1,461,592)	-	-	(2,224,831)
საიჯარო ვალდებულებები	(3,659)	(7,514)	(41,934)	(64,528)	-	-	(117,635)
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	(42,807)	-	-	-	-	-	(42,807)
სხვა ვალდებულებები	-5763	-	-	-	-	-	(5,763)
სულ ვალდებულებები	(78,710)	(61,953)	(724,253)	(1,526,120)	-	-	(2,391,036)
წმინდა მდგომარეობა	809,793	(52,480)	(592,593)	61,268	1,343,746	107,619	1,571,535

უკრაინაში არსებული საომარი მდგომარეობის, და გლობალური ფინანსური ბაზრების გავლენა კომპანიაზე

კრედიტსმა გაითვალისწინა შემდეგი საოპერაციო რისკები, რომლებსაც შეიძლება არსებითი უარყოფითი გავლენა ჰქონდეთ კომპანიაზე:

- თანამშრომლების ხელმოუწვდომლობა დროის ხანგრძლივი პერიოდის მანძილზე, რაც ახალი სესხების გაცემას აფერხებს;
- მომხმარებლების უუნარობა განახორციელონ სასესხო გადახდები.
- ინვესტორების შიში რეგიონში საინვესტიციო აქტივობასთან დაკავშირებით

მოვლენათა პოტენციური უარყოფითი განვითარების შემთხვევებით გამოწვეული რისკების შესამსუბუქებლად, მენეჯმენტმა დაიწყო გარკვეული ზომების მიღება, შემდეგის ჩათვლით:

- თანამშრომელთა არსებითი ჯგუფისთვის სახლიდან მუშაობის პროგრამის დანერგვა;
- დაზარებული მომხმარებლებისთვის დაფარვებზე მორატორიუმის უზრუნველყოფა, მათი მოთხოვნის საფუძველზე.
- ადგილობრივ კომერციულ ბანკებთან თანამშრომლობის გაღრმავება (ლიბერტი ბანკი, საქართველოს ბანკი)

ამ და სხვა დაშვებების საფუძველზე, კომპანიის მენეჯმენტი ფიქრობს რომ, ფულადი ნაკადების პროგნოზები, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღიდან სულ მცირე 12-თვიანი პერიოდისთვის, რომლებიც მიაწვდიან იმაზე, რომ გონივრულად შესაძლებელი მოვლენების უარყოფითი განვითარებების გათვალისწინებით, კომპანიას, შემდეგი 12-თვიანი პერიოდის მანძილზე, ექნება საკმარისი ფულადი სახსრები მისი ვალდებულებების დასაკმაყოფილებლად მათი ვადის დადგომისთანავე. ხელმძღვანელობამ ასევე გაანალიზა კომპანიის სებ-ის რეგულაციებთან შესაბამისობა. მოსალოდნელია, რომ კომპანია იქნება შესაბამისობაში სებ-ის მოთხოვნებთან. ყველაზე უარეს მოვლენათა განვითარების სტრეს

ტესტის შემთხვევაშიც კი, კომპანია ინარჩუნებს საკმარის ლიკვიდურობას, რათა მხარი დაუჭიროს უწყვეტ ოპერაციებს ახლო მომავალში.

ზემოაღნიშნული ანალიზის საფუძველზე, ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, ზემოთ აღნიშნულ ფაქტორებს, ასევე გლობალური ფინანსური ბაზრების უარყოფით ცვლილებებს, არ ექნებათ არსებითი გავლენა კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და მის ფინანსურ შედეგებზე.

კორპორაციული მართვის პრინციპები

ორგანიზაცია ოპერირებს კორპორატიული მართვის პრინციპების შესაბამისად. გადაწყვეტილებები დელეგირებულია შესაბამის თანამშრომლებზე, რომლის ეფექტური კონტროლის მექანიზმის საშუალებით მინიმუმადეა დაყვანილი საოპერაციო რისკები. სამეთვალყურო საბჭო უფლებამოსილების ფარგლებში ზედამხედველობას უწევს მენეჯმენტს და წარმართავს ძირითად პოლიტიკას. ორგანიზაცია ანგარიშვალდებულებას პირნათლად ასრულებს, როგორც რეგულატორთან, ასევე ინვესტორებთან მიმართებაში. არის გამჭვირვალე და იცავს ეთიკის კოდექსით განსაზღვრულ სტანდარტებს.

ზურაბ ახალაია

აღმასრულებელი დირექტორი

ტესტის შემთხვევაშიც კი, კომპანია ინარჩუნებს საკმარის ლიკვიდურობას, რათა მხარი დაუჭიროს უწყვეტ ოპერაციებს ახლო მომავალში.

ზემოაღნიშნული ანალიზის საფუძველზე, ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, ზემოთ აღნიშნულ ფაქტორებს, ასევე გლობალური ფინანსური ბაზრების უარყოფით ცვლილებებს, არ ექნებათ არსებითი გავლენა კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და მის ფინანსურ შედეგებზე.

კორპორაციული მართვის პრინციპები

ორგანიზაცია ოპერირებს კორპორატიული მართვის პრინციპების შესაბამისად. გადაწყვეტილებები დელეგირებულია შესაბამის თანამშრომლებზე, რომლის ეფექტური კონტროლის მექანიზმის საშუალებით მინიმუმადეა დაყვანილი საოპერაციო რისკები. სამეთვალყურო საბჭო უფლებამოსილების ფარგლებში ზედამხედველობას უწევს მენეჯმენტს და წარმართავს ძირითად პოლიტიკას. ორგანიზაცია ანგანრიშვალდებულებას პირნათლად ასრულებს, როგორც რეგულატორთან, ასევე ინვესტორებთან მიმართებაში. არის გამჭვირვალე და იცავს ეთიკის კოდექსით განსაზღვრულ სტანდარტებს.

ზურაბ ახალაია

აღმასრულებელი დირექტორი

